

Koželužská čtvrť

diplomová práce

Koželužská čtvrť – Cheb

Fakulta architektury
České vysoké učení technické
Ústav nauky o budovách

autor:

Bc. Tomáš Hrubý

vedoucí práce:

Doc. Ing. arch. Boris Redčenkov

oponent:

Ing. arch. Richard Sidej

konzultace:

Ing. arch. Vítězslav Danda

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: TOMAŠ HRUBÝ

datum narození: 14.9.1993

akademický rok / semestr: 2020/2021 - zimní semestr

obor: ARCHITEKTURA

ústav: 15118 Ústav nauky o budovách

vedoucí diplomové práce: doc. Ing. arch. Bořis Bediankou

téma diplomové práce:

~~viz příloha na DP~~ Podvni, Koželuhova, Cheb

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Zadání diplomové práce navazuje na diplomní seminář, který se zabýval typologií věže, městského vodorovného domu a veřejným prostorem sedelku vs. vesnické zástavby. Cílem práce je aplikace těchto poznatků ve městě Cheb. Na tomto základě byla vybrána vhodná lokace stavby v historické historické struktuře města.

Pro AU/ součástí zadání bude jasné a konkrétně specifikovaný stavební program

Pro D/ součástí zadání budou jasné a konkrétně specifikované jednotlivé fáze projektu, které jsou nezbytnou součástí řešení

Průběh stavebního programu je součástí diplomové práce a bude se odvíjet od výsledků analýz.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování

analytická část - autorství z práva, text

návrhová část - grafická schémata, potoba ve vztahu k celému městu, výhled sítě vztahů v měřítku

1:2000, měřítková situace 1:500 - 1:1000, detailní studie 1:100 - 1:200, výhledové plány 1:100 - 1:500, pohledy 1:100 - 1:200,

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

model

Expozice

poster

Dále požadují FAČMUT

celkové a detailní vizualizace, animace
[ke v průběhu semestru upravit podrobně s vedoucím DP]

Datum a podpis studenta

2.10.2020

Datum a podpis vedoucího DP

2.10.2020

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

2.10.20

27-10-2020

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT:
AR 2020/2021, ZS

Bc. Tomáš Hrubý

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ)

Koželužská čtvrť - Cheb

(AJ)

Koželužská district - Cheb

JAZYK PRÁCE:

ČJ

Vedoucí práce:
Oponent práce:

doc. Ing. arch. Boris Redčenkov

Ústav: 15118 Ústav nauky o budovách

Ing. arch. Richard Sidej

Klíčová slova
(česká):

soubor staveb, historické jádro, čtvrť, Cheb, Ohře, hradba, řadový dům, hustota

Anotace
(česká):

Cílem návrhu diplomové práce je zapojení témat věže, rozdílů satelitní a vesnické zástavby a typologie městského řadového domu v kontextu Chebu, konkrétně v lokalitě kolem ulice Koželužská. Hledání genia loci v místě s charakterem periferie je prvotním úkolem práce. Následuje aplikace autorova vlastního urbanistického řešení a prověření jeho navrhovaných kapacit. Návrh se snaží najít rovnováhu mezi historií místa a jeho potenciálem při zachování všech požadavků moderního města. Navrhované řešení má ambice sloužit jako prvek sjednocení okolní výstavby a aktivátor dalšího rozvoje lokality.

Anotace (anglická):

The aim of the diploma project is to involve the themes of the tower, the differences between satellite and village buildings and the typology of a townhouse in the context of Cheb, specifically in the area around Koželužská Street. Finding the genius loci in a place with the character of the periphery is the primary task of the work. The application of authors own urban solution and verification of its proposed capacities follows. The proposal seeks to find a balance between the history of the place and its potential while maintaining all the requirements of a modern city. The proposed solution has the ambition to serve as an element of unification of the surrounding construction and an activator of further development of the site.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

podpis autora-diplomanta

V Praze dne 7.1.2021

Anotace

Diplomová práce se zabývá uplatněním tří témat věže, vesnické zástavby a satelitní zástavby, městského řadového domu. K aplikaci témat bylo vybráno město Cheb. Konkrétní oblast o přibližné rozloze 1,5 ha v okolí Koželužské ulice, je hlavním těžištěm návrhu. Vlivem asanace historické zástavby a výstavby kolonie rodinných domů a panelového sídliště má oblast nízkou hustotu obyvatelstva a na ní navazující absenci obchodního parteru. Cílem práce je vytvoření urbanistické koncepce lokálního centra kolem Koželužské ulice a rozvedení části návrhu do podrobností ověřující naplnění požadavků fungujícího města.

Analytická část	s.9
Cheb	s.21
Koželužská čtvrť	s.43
Soubor staveb	s. 95

Analytická část

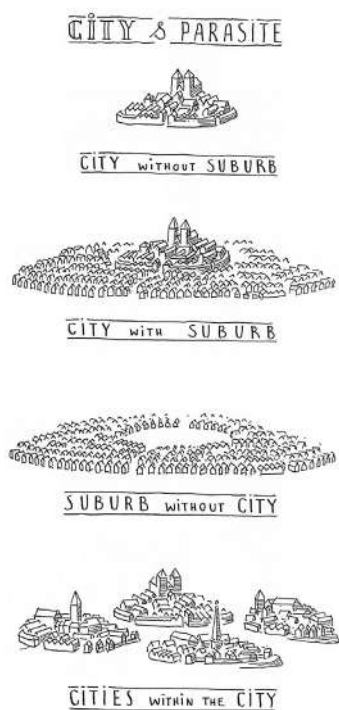
Úvod diplomního zkoumání

Siedlung Grünmatt FGZ, Graber Pulver Architekten, 2014

Halen Seidlung, Bern, Switzerland, Atelier 5, 1961

Město a parazit, Leon Krier

The Architecture of the City, Antonio Laruffa

Tři témata, která mě v průběhu studií zajímala, ale nikdy nebyla realizována. Tři témata, která jsou platnými fenomény a relevantními architektonickými tématy.

Prvním tématem je VĚŽ, vertikální stavba, převyšující své okolí. Orientace fungování a vnitřního uspořádání se odehrává ve vertikálním, a ne v horizontálním směru. Místo překonávání vzdálenosti směrem do svého okolí se pohybujeme směrem vzhůru. Věž může fungovat jako rekreační místo, které nám poskytne nečekané výhledy, nebo jako záchranný a orientační bod, jako podoba majáku. Může být také využita díky svým fyzikálním vlastnostem jako věž vodárenská, či naopak ve své pozdější mutaci jako symbol úspěchu, mrakodrap. Stále se nacházíme v době, kdy vyšší mnohdy znamená lepší.

Druhým tématem je srovnání VESNICE A SATELITNÍ ZÁSTAVBY, kde urbanistické formace, na první pohled, pro laika totožné, a to mnohdy měřítkem budov i velikostí parcel obdobné, skrývají pod povrchem naprosto jiné nosné myšlenky a důvody svého vzniku. Mnohdy velmi stará a rostlá zástavba, často připravovaná k zemědělským účelům, vesnického charakteru, mívá návaznosti na svou okolní krajinu. Vznik vesnice nebo vesnického dvora byl zřídka náhodný. Musel splňovat určitá pravidla. Umístění v blízkosti vodního toku, dobré půdní podloží a obdělávatelnou krajinu, aby byl zajištěn jeho úspěch. Historicky pak docházelo k doplňování vesnické zástavby o všechny potřeby a nové, často již ozkoušené, funkce. K tomu do opozice se staví novodobé osídlování venkova. Pravidlo vzniku již nesouvisí s krajinou, přírodním rázem a způsoby zdrojem obživy, ale s infrastrukturou a blízkostí velkého města, na kterém je satelitní zástavba v drtivě většině případů závislá. Tato závislost, která se nedoplňuje přímo v místě vzniku, rozmanitou škálou provozů a občanských funkcí, vede k případům, že i přes trvalé osídlení tohoto místa, ho jeho obyvatelé využívají spíše jako noclehárnu a důkaz společenského statutu. Velké nároky na každodenní dojíždění za potřebami moderního člověka odosobňují toto místo a zkracují dobu jeho aktivního využívání.

Třetím tématem je MĚSTSKÝ ŘADOVÝ DŮM, který je v našem prostředí vnímám jako jeden z opomíjených typologických prvků. Řadový dům vidím jako mezistupeň bytu a rodinného domu, ovšem se zachováním mnohých kladů z obou okolních typologií. V západních zemích naprosto běžný a pro město zásadní druh zástavby, zajišťující dodržování několika novodobých axiomů kvalitního moderního městského prostředí. Mezi nimi uvedu např. hustotu osídlení, uliční čáru, přístup k zeleni, krátké vzdálenosti, dobré napojení na stávající infrastrukturu a nezměrné množství způsobů, jak zapojit řadu domů do města.

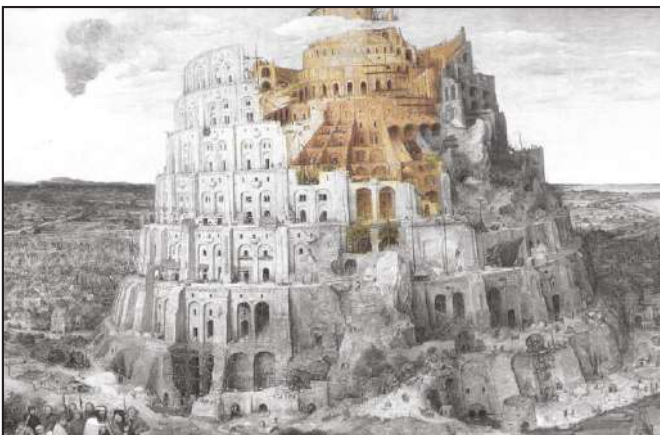
Věž

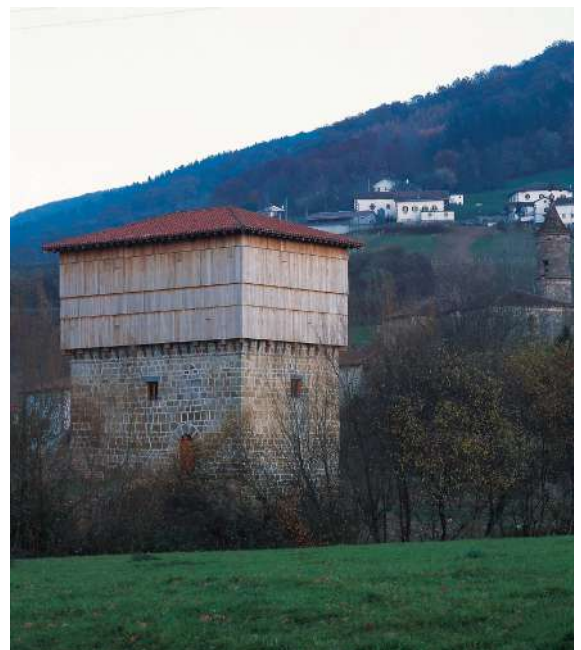
Bývalé pole na cukrovou třtinu, Káhira, 2009, série Suspended Landscapes – Bas Princen

Horský hotel a vysílač Ještěd, Karel Hubáček, Liberec, 1973

Babylónská věž, Pieter Bruegel, 1560

Torre Jaureguía, Apezteguia Architects, 1994–2001

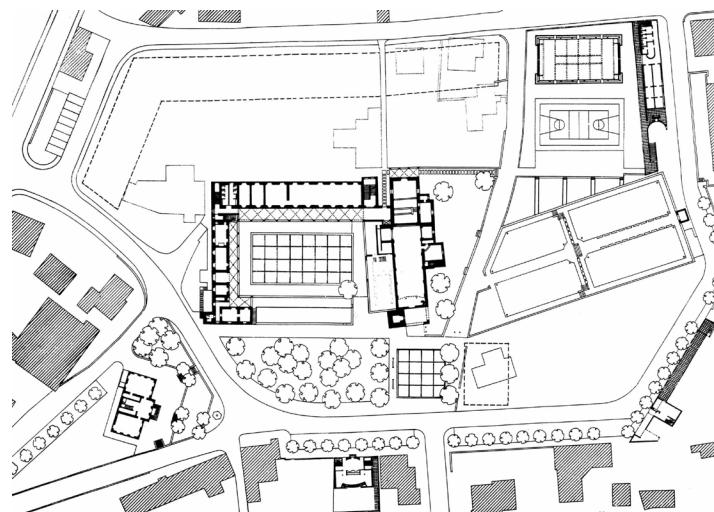
Sahá k nebi, propojuje výšinu a nížinu, ve městě nejčastěji použitá jako dominanta, jako vyhlídkový bod, jako technická stavba, dříve k obranné funkci, jako důkaz technické vyspělosti. Mrakodrap, druh obytné věže, se staví jako důkaz bohatství a moci. Šetří místo na zemi svou menší půdorysnou plochou, potřebuje ale více volného prostoru kolem sebe. Změna přirozeného horizontálního pohybu na vertikální stoupání, výtah, ptačí hnízdo, bezpečný úkryt.

Věž jako prvek orientace, a to jak v podobě dominanty, tak jako rozhledna umožňující lepší orientaci v krajině. Prvek rozlišení místa, kterému může poskytnout jedinečný charakter. Budova může mít podobu věže, například mrakodrap a vysílač. Věž může být také jako doplněk k budově, kostela či radnice. Technická věž je třeba komín továrny. Obytná věž nebo technická věž často funguje i jako nosič technického vybavení. Věž doplňující morfologii místa, reagující na ní. Na dlouhou horizontálu reagujeme často vysokou vertikálou. Věž je také možné postavit na vyvýšeném místě a tím jeho vysokost ještě podpořit. Specifické jsou věže u terénního zlomu. Ty pak mohou fungovat jako vertikální most přes tuto přírodní překážku. Věž byla v minulosti fascinací a jedním ze způsobů, jak se dostat k bohu. Dle legend se lidstvo pokusilo dostat do nebe stavbou mohutné a nejvyšší Babylónské věže.

To se ovšem nelíbilo bohům a komunikaci lidí na výstavbě věže přerušili, pomocí změny jazyka jednotlivců. Věž tedy může i za naše vzájemné odcizení a vymezení se vůči ostatním. Ten, komu nerozumím, koho nechápu, je snadno mým nepřítelem. Oddělení se od ostatních prostřednictvím věže. Změna perspektivy a úhlu pohledu, umožňuje pochopit a obsáhnout věci nepochopené. Vždyť jeden z nejdůležitějších nástrojů k orientaci v místě, které neznáme, je mapa, plán místa viděný z nebe, z ptačí perspektivy. Perspektivy, která je nám jako člověku naprosto cizí a nepřirozená, protože se pohybujeme s nohama na zemi, je přesto v našich hlavách čitelná a velice jasná. Místo pohledu do mapy, ale rádi využijeme možnosti se na dané místo, město podívat z této perspektivy, a to z prostředí věže. Změnou výšky a rozhledu, pochopíme změnu měřítka a rozsah a tím i hlouběji prožijeme konkrétní místo.

Z příkladů uvedených na protější straně snáze pochopíme, jak může vypadat osudná stavba věže Babylónské nebo tajemný obraz známého vysílače a horského hotelu Ještěd na stejnojmenné hoře, stavbu, která při pohledu od města Liberce navazuje plynule svým tvarem na horu a ač se přímo o věž nejedná, atmosféra místa jí tuto náplň propůjčuje.

Vesnická a satelitní zástavba

Monte Carasso, Luigi Snozzi, Švýcarsko, 1995

Halen Siedlung, Atelier 5, Švýcarsko, 1962

Vznikající současná vrstva satelitní zástavby volně inspirovaná naším dřívějším přirozeným způsobem osidlování krajiny, vesnicí. Seskupení staveb v mnohdy na první pohled náhodných seskupeních, jindy seskupeních navazujících na konkrétní krajinný ráz a využívající jeho potenciál, růst a zahušťování zástavby v průběhu času.

Vesnice je zástavba svým charakterem dostředivá. Domy tvořící vesnici se obvykle vztahují buďto k jejímu středu nebo, v případě dramatické krajiny, ke svému bezprostřednímu okolí. Obyvatelé vesnice často zůstávají uvnitř struktury, často v ní pracují, poskytuje jim vše, co potřebují k běžnému životu. Díky zemědělství, šlo často o struktury soběstačné. Akční rádius obyvatel byl zpravidla pouze do okolních vesnic, a to jen za předpokladu, že nabízely něco nezbytného, co jejich vesnice nenabízela a nemohla zařídít. To podobné by se dalo říct i o vztahu města a vesnice. Nucené spojení často vytvářela pouze potřeba obchodu a směny. Materiály, ze kterých se stavěly domy byly lokální, a tudíž pro specifická místa charakteristické. To ve spojení s krajinou vytvářelo v drtivé většině vesnic jasné *genius loci*. Vesnice také v neposlední řadě často vznikala jako plnohodnotně plánované osídlení, kde se uvažovalo o způsobu života obyvatel a návaznosti na okolní krajinu, ne jako rostlý typ zástavby, který se rozšiřoval. Následné rozšiřování násobením vesnice vyžadované jejím dobrým fungováním se tak dělo v souladu s původním plánem návrhu.

Satelitní zástavba je jiný případ, na první pohled by se mohlo zdát, že se jedná o podobný druh seskupení budov, ale kromě podobného měřítká se diametrálně liší. Stavby fungují často jen jako noclehárny. Jejich obyvatelé jsou prací závislí na okolí, nejčastěji na městu nebo vesnici, v jejichž periferii stojí. Parcelace nevychází z žádných přírodních ani historických pramenů a je často načrtávána nahodile a bez vazby na okolí. Osídlení, na která satelitní zástavba navazuje, se nestarají o návaznost na původní staré struktury nebo na dodržení minimální hustoty osídlení. V důsledku často nedostatečného obslužení mnohostí prvků, generované minimální hustotou osídlení, ve veřejném prostoru je tento defekt doplňován ve struktuře, na jejíž periferii se nachází. To klade vysoké nároky na dopravu, která je tedy v naprosté většině případů individuální automobilová. Moderní člověk žijící v satelitní zástavbě tedy tráví každý den i několik hodin v automobilu a okolní krajinu tedy vnímá pouze skrze jeho okýnko. Vesnice jakožto druh osídlení je tedy stále platnou inspirací pro novodobou satelitní zástavbu, a to především v důsledném plánování a dodržování hustoty místa, elementů přispívajících ke kvalitnímu prostředí pro život.

V obrazové příloze je uvedeno Monte Carasso, předměstí města Bellinozona ve Švýcarsku, vlašťovka vysoce kvalitní satelitní zástavby a Halen Seidlung, development imitující osídlení s veřejným prostorem a vnitřní hierarchií.

Městský řadový dům

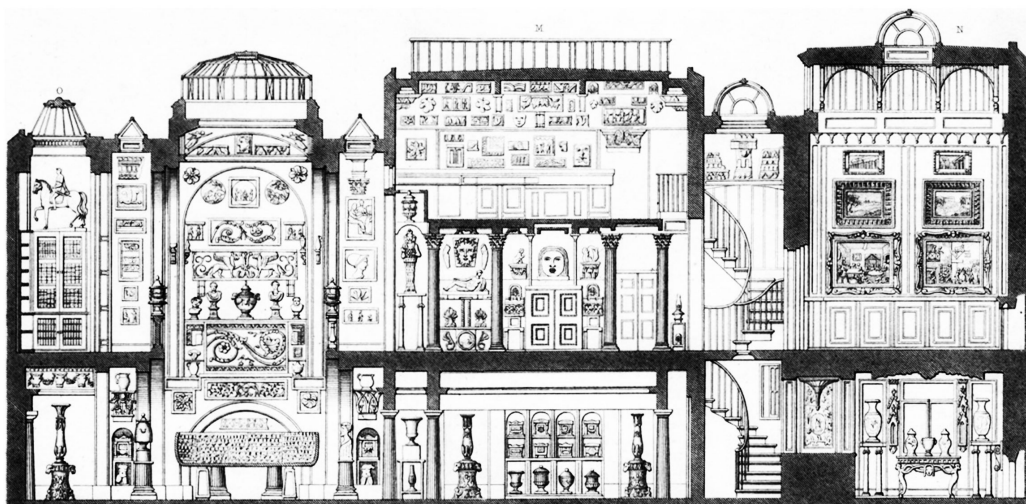
Dvorek v řadové zástavbě, Švýcarsko

ZE05, Zanderroth Architekten, Berlín, 2010

Sendomachi Residence, Puddle, Saiki, Oita, Japonsko, 2018

Dům Johna Soane, podélný řez, 1837

Jeden z principů řadového stavění, je dodnes skvělým, dosud nepřekonaným řešením, které dokáže splnit sen o vlastním domě, a přitom je plošně úsporný. – Pavel Hnilička

Způsob výstavby umožňující úspěšné zahuštění lokality obyvateli, parametru, který je jako jeden z mnoha nezbytný pro tvorbu úspěšného a dobře fungujícího místa. Takové místo splňuje sérii potřeb, jako je zajištění veřejného života, vysoký počet kulturních aktivit, vizuální mnohotvárnost současně s minimalizací časových ztrát.

Městský řadový dům je most mezi rezidenční vilovou čtvrtí a činžovní zástavbou. Řada domů tvoří uliční čáru a vymezuje městský prostor. Městský řadový dům je nezřídka doplněn o zahradu. Pro ideální poměr výšky budov a okolního prostoru je dobré uvažovat se čtyřmi nadzemními podlažími. Šířka domu je také obvykle stanovena na deset metrů, v případech minimálního prostoru nebo snahy o maximální využití je ale možné uvažovat až o polovině tohoto rozměru. Ve smyslu nejnovějších pokusů o tuto výstavbu lze odvodit, že místo malé zahrádky s duplikací mnoha prvků je výhodnější připojit řadové domy k polosoukromé společné velké zahradě a nechat si jen minimální část pouze pro sebe. Také proměnlivost části domu v místě uličního parteru je často jiná. Dobrý návrh umožňuje s touto částí domu libovolně nakládat, a pak záleží pouze na majiteli a jeho rodině, zda si z garáže udělá bistro nebo obchod, jen on rozhoduje o tom, zda si v domě udělá z jednoho patra kancelář, nebo dětský pokoj.

Je tedy považováno za velkou výhodu mít možnost přizpůsobení si svého v rámci návrhu, doplnění obrazu domu ve vztahu ke konkrétní poloze domu. Architekt by však měl určit charakter této řady. Například na stranu ulice přijde pevná hradba, do zahrady zase měkké rozhraní postupně se rozpouštějící do zeleně. Především je při stavbě důležité ztvárnění konce řady, za předpokladu, že se stavba nenapojuje na okolní zástavbu, kde pevný roh hrdě reprezentuje vše, co na něho navazuje. Dlouhodobým trendem řadové zástavby s obslužným zařízením je také budování jakési komunity, nebo společenství lidí, například propojených skrze zahradu společnou pro všechny, místo družstevního bytového domu je tedy série bloku družstevních řadových domů.

Veřejný prostor

Piazza d'Italia, Giorgio de Chirico, 1913

Uvniť bloku domů, Singapur

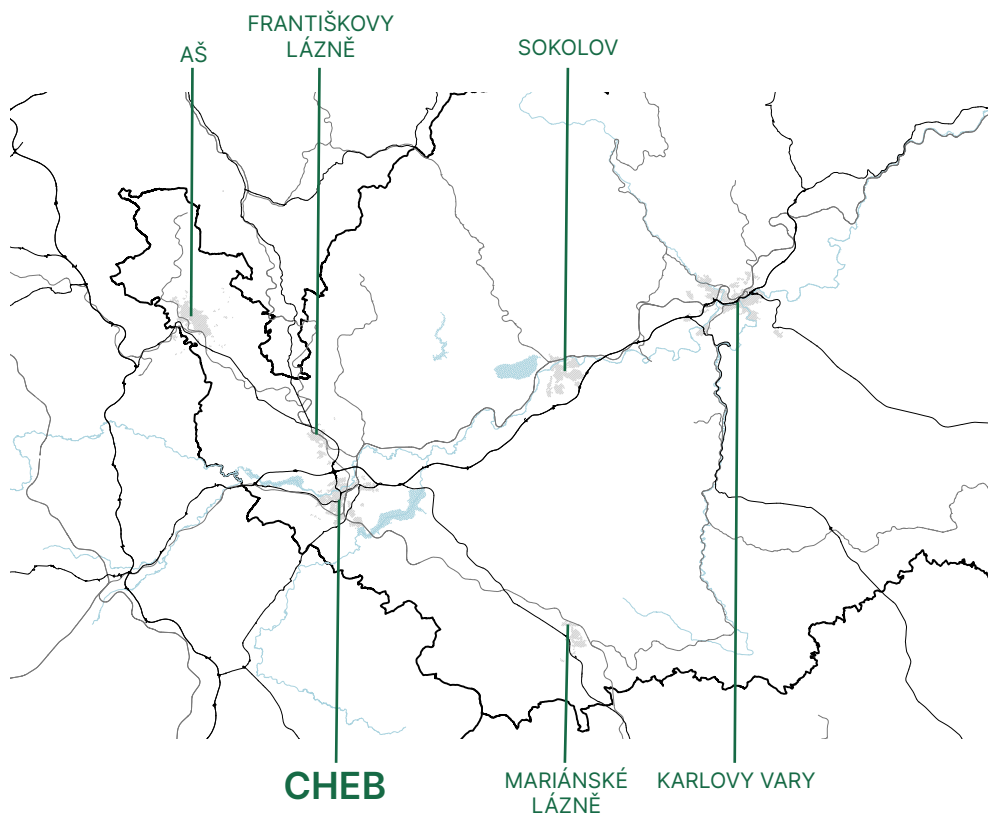
Piazzetta u kaple sv. Kosmy a Damiána v Emauzích, IXA, Praha, 2015

Jeden z nejdůležitějších aktérů a dílčích požadavků pro kvalitní městské prostředí. Neoddělitelně provázaný na kalkulaci hustoty osídlení, která je ideální při 100 os/ha. Kvalitní veřejný prostor se definuje skrze důležitost mnoha funkcí, dostatečnou hustotou a ideálně centrální polohou. Veřejným prostorem můžeme uvažovat například překlenutí nebo zklidnění problematické komunikace, vytvoření lokálního centra při cestě za rekreací. Jedním z typických prvků, je náměstí. Prostor sloužící k shlukování lidí, za účelem multiplikace tužby každého z nich. Slouží převážně davu a pro něj by také měly být dimenzované, a to pro dav, jak s touhou rekreace, tak s touhou komerce a cestou za nákupem nebo prodejem. V neposlední řadě také pro dav s touhou politickou a reprezentativní. Tyto touhy si pro sebe nezabírá náměstí pouze pro sebe, ale jsou obsaženy v jakémkoliv veřejném prostoru. Pokud se nacházíme v prostředí, kde nelze alespoň jednu z těchto tužeb realizovat, zpravidla se nám tam nelíbí a máme pocit, že nám tu něco nehraje nebo nevyhovuje. Náměstí má oproti jiným veřejným prostorům možnost tyto touhy multiplikovat nebo dokonce násobit mezi sebou a tím vytvářet ještě hlubší prožitek při jejich návštěvě. Bavíme se tu o prostoru veřejném, tudíž přístupném každému, a každý má právo se na něm nebo k němu nějak vyjádřit. Tím se dostáváme k hlavní myšlence, že síla takového náměstí jako i kvalitního veřejného prostoru tkví v jeho prázdnotě, resp. v jeho schopnosti vzít touhy uživatele a dovolit jim se na místě plnohodnotně realizovat. Problematika realizace nebo seberealizace ale je i v tom, kdo je veřejnost, pro kterou tento veřejný prostor děláme. Jaká veřejnost nám bude tento prostor naplňovat?

Je také důležité si odpovědět, komu tento veřejný prostor vlastně patří. Náš dav návštěvníků je tedy ve velké míře složený z místních obyvatel lokality a v případě nějakého významného atraktoru v lokalitě i řadě návštěvníků. V extrémních případech se může stát, že je tento poměr v nerovnováze a upřednostňuje návštěvníka před lokálním obyvatelem. V ten moment si musíme položit otázku, zdali je toto vhodné reprezentant veřejného prostoru. Tyto poměry místního a cizího často přímo souvisí s počtem atraktorů a druhem vlastníka prostoru, který je buďto soukromý nebo veřejný aparát. V současné době roste s počtem nabízených funkcí daného veřejného prostoru i počet restrikcí. My si tak můžeme užívat veřejného prostoru, ovšem jen za určitých podmínek. Moderní veřejný prostor by tedy měl nabízet možnost seberealizace jeho návštěvníka, měl by ho něčím obohatit, měl by reflektovat místo v němž se nachází, reflektovat historii místa i jeho budoucí možný rozvoj a pojmout do sebe vlastnost možné aktualizace na vše, co se do budoucna může dít.

Cheb

Poloha v kontextu republiky a kraje

Cheb leží v Karlovarském kraji na západní straně České republiky, téměř u hranice s Německem.

Je napojen na dálnici D6 vedoucí z Karlových Varů. Ta bohužel dále nevede až do Prahy, její výstavba ale po menších úsecích probíhá. Napojení do Německa je z Chebu možné několika přechody a blízkost hranic je pro Cheb výhodná a v mnohém využívána. V jeho blízkosti probíhá výstavba logistického parku včetně největší haly v České republice.

Městem protéká řeka Ohře a přetíná ho ze západu na východ. Za městem dále protéká Chebskou páňví až do Karlových Varů.

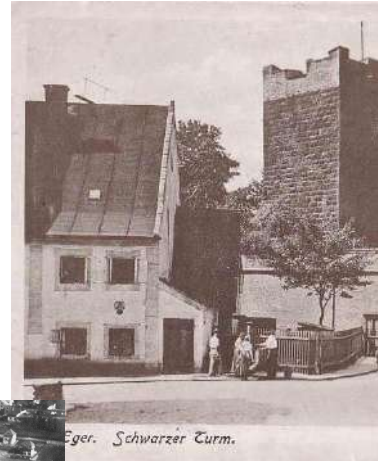
Cheb je také železničním uzlem. S Plzní je spojen 3. železničním koridorem, to je i nejpohodlnější cesta, jak se do Chebu z Prahy dostat za 2 a půl hodiny. Druhou neméně důležitou tratí je ta vedoucí do Ústí nad Labem přes Karlovy Vary.

Mezi významná města v okolí jsou 6 km vzdálené Františkovy Lázně s přibližně pěti tisíci obyvateli, Mariánské Lázně ležící na trati do Plzně a Sokolov na dálnici do Karlových Varů. 45 km vzdálené Karlovy Vary fungují spíše jako cílová stanice rekreačních vodáckých vyjížděk po Ohři nebo cyklistických výletů podél řeky.

Blízkost hranic s Německem slouží kromě cest za nákupy i jako rekreační lokalita a v neposlední řadě i jako trh se spoustou výhodných pracovních příležitostí.

Historie Chebu

1

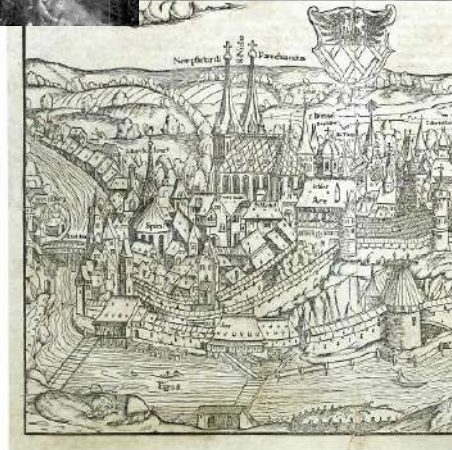

Eger. Schwarzer Turm.

Die Stadt Eger vor dem Behemer Wald gelegen. contast

3

4

1. mapa Chebu, 17. století, s vyznačenou polohou návrhu
2. Černá věž a hrad
3. letecký pohled na zahuštěné bloky Chebu
4. kaple ve stínu stromů na hradě v Chebu
5. město Cheb, Sebastian Muenster, 1550

2

Město ležící v Karlovarském kraji na hranicích s Německem. Historie města sahá až do roku 1000, kdy o něm je první zmínka. Město se v průběhu následujících staletí věnovalo převážně obchodu, a to díky své výhodné poloze na hranicích. Úspěšný obchod a navyšování císařské moci ve dvanáctém století vedlo ke zbudování Chebského hradu, s Černou věží, charakteristickou památkou pro město. V návaznosti na hrad se na levém břehu budovalo dnešní centrum města. Historická čtvrť s velkým obchodním náměstím obklopeným mnohapatrnými budovami obchodníků, se Špalíčkem v dolní polovině, taktéž charakteristickým symbolem města. V době třicetileté války se stal Cheb základnou císařského vojska vedeného vévodou Abrechtem z Valdštejna. Ten byl ovšem za vyjednávání s nepřitelem odsouzen za vlastizrady a svými spolubojovníky roku 1634 zavražděn na náměstí v Pachelbelově domě. Zájem o tuto událost vedl k otevření městského muzea roku 1873, a to předznamenává další významný rozvoj města. Na tyto nejcharakterističtější památky Chebu navázalo počátkem dvacátého století, pod vedením starosty dr. Gustava Gschiera, mnoho dalších historicky významných budov např. nové školní budovy v Karlově ulici (1904) v Komenského sadech (1910), textilní továrna Julia Neumanna (1909), knihovna v Hradební ulici (1911) v secesním stylu. Tento výrazný rozvoj na začátku dvacátého století byl, ale výrazným způsobem zasažen dvěma světovými válkami. Tři soustředěné letecké nálety na jaře roku 1945 vymazaly navždy z mapy města celé chebské nádraží, okolní budovy a nejvýznamnější hotely. Až do roku 1965, kdy bylo otevřeno nové nádraží, byly na místě pouhé dřevěné boudy a ty dostatečně ilustrovaly pohnutý osud Chebu. Odsuny obyvatel po uzavření Mnichovské dohody a následně odsuny Němců po 2. světové válce měly za následek rapidní úbytky obyvatel, ze kterých, se město vzpamatovalo až v 90. letech 20. století. Válkou téměř nepoškozené historické jádro města se po válce vysídluje a noví osídlenci bydlí především ve vilách na předměstí. V roce 1949 je z celých 600 historických domů v centru města polovina neosídlena a druhá polovina postupně vybydlována. Než dojde k vyhlášení centra Chebu →

5

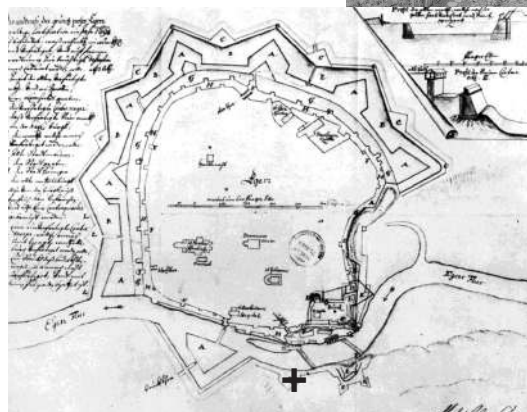
Historie Chebu

2

1

4

6

7

1. ohňostroj na náměstí Krále Jiřího z Poděbrad, radnice
2. letecký pohled na Cheb s vyznačenou polohou místa návrhu
3. řeka Ohře, protější břeh řešené parcelu
4. chebská ulice
5. náměstí Krále Jiřího z Poděbrad v zimě, levá polovina Špalíček a radnice
6. mapa Chebu, 17. století, s vyznačenou polohou návrhu
7. pohled na přístup k hradu z centra města z Černé věže
8. mapa Chebu, 1810, s vyznačenou polohou návrhu

3

→ na městskou památkovou rezervaci v roce 1950 a následným velkolepým opravám v roce 1956 je za 10 let od války opraveno z 537 chráněných budov pouhých 59. 67 budov spadlo nebo bylo zbořeno. Při následné asanaci a opravě v letech 1958–1960, proklamované jako jedinečný, moderní a správný způsob revitalizace, bylo zbořeno několik zástaveb celých městských bloků a zničena původní gotická parcelace. Tyto úpravy se tedy později ukázaly jako velký omyl. V roce 1962 je na schůzi KSČ rozhodnuto o ukončení oprav a demolic v centru města a pozornost i finance se odvedou směrem k panelové výstavbě. Do roku 1963 se zastaví všechny práce na historickém jádru a projekty na obnovu budov se změjí na demoliční výměry. Mezi lety 1945–1963 je z původních 2100 historických budov 632 zbořeno. Způsob rekonstrukce udělal z historického centra pouhou kulisu a v dalších letech se Cheb stává městem panelových sídlišť, která začnou město postupně obkličovat. Tento stav setrvává více méně dodnes a Cheb je tak místem s vysokým podílem významných i historických budov, bohužel necitlivě doplněných moderními, často nevhodnými zásahy. Městem proluk a míst s potenciálem využití bohaté historické stopy a napojení nového se starým.

5

8

Důležitá historická data

Prepis historických událostí zanesených na pěší zóně.

1061 – První písemná známka o Chebu

1100

1135- Chebsko se stává správním celkem
1140 – První zmínka o Chebské farnosti
1146 – Cheb přechází po smrti Dieapolda III. do rukou Štaufů
1149 – Cheb je nazýván opevněným tržištěm
1167 – Chebsko získává císař Freidrich Barbarossa
1179 – zahájena stavba zisařského hradu

1200

1203 – Cheb poprvé nazývá městem
1213 – První zmínka o hradní kapli
1220 – Stavba městského kostela sv. Mikuláše
1241 – První známá městská pečeť
1256 – Postavena první klášterní budova minoritů
1258 – V Chebu se usazuje řád německých rytířů
1264 – První zmínka o řádu klarisek v Chebu
1266 – Správy Chebu se ujímá Přemysl Otakar II.
1270 – Velký požár ničí staré město
1271 – Přemysl Otakar II. světuje špitál řádu křížovníků
1277 – Cheb jmenován poprvé jako říšské město
1279 – Rudolf Habsburský potvrzuje Chebu veškerá práva a výsady
1285 – Vysvěcení nového kostela minoritů
1289 – V Chebu jedná král Václav II. s Rudolfem Habsburským
1291 – Cheb se dává pod ochranu krále Václava II.
1296 – Václav II. dává svolení ke stavbě dominikánského kláštera

1300

1304 – Vlády nad Chebskem se ujímá Albrecht Habsburský
1310 – Vzniká nejstarší chebská soudní kniha
1315 – Král Ludvík Bavor oznamuje Chebu zástavu českému králi
1318 – Jan Lucemburský a Ludvík Bavor jedná na Chebském hradě
1322 – Připojení Chebska k zemím Koruny české
1330 – Zlatá bula císaře Ludvíka osvobozuje Cheb od cla v celé říši
1349 – Karel IV. uděluje Chebu právo razit vlastní mince
1350 – První velký židovský pogrom v Chebu
1352 – Sepsán městský zákoník
1355 – Zlatá bula císaře Karla IV. osvobozuje Cheb od cla v celé říši
1375 – Dokončena stavba nové synagogy
1376 – Václav IV. potvrzuje Chebu všechny výsady a svobody
1389 – Král Václav IV. sjednává na říšském sněmu v hebsku zemský mír
1390 – Jsou založeny městské daňové knihy

1400

1414 – Dokončena stavba nového kostela sv. Bartoloměje
1430 – Cheb je obléhán husitským vojskem
1432 – Mezi kališníky a koncilem dojednán Soudce smluvený v Chebu
1437 – Zlatá bula císaře Zikmunda potvrzuje Chebu všechny výsady
1440 – Vysvěcen nový kostel sv. Jodoka za Lodní branou
1458 – Jiří z Poděbrad potvrzuje Chebu všechny výsady a svobody
1459 – Jiří z Poděbrad dojednává v Chebu uznání své vlády
1461 – Jiří z Poděbrad svolává do Chebu říšský sněm
1467 – Jiří z Poděbrad pobývá jako poslední z panovníků na Chebském hradě
1469 – Pro věrnost králi Jiřímu z Poděbrad prodloužen inter-dikt nad městem

1470 – Ve Špalíčku zřízena první tiskárna v Chebu
1471 – První dochované vyobrazení náměstí se Špalíčkem
1471 – Velký požár v okolí Jánského náměstí ničí 111 domů
1475 – Dokončena gotická přestavba kostela sv. Mikuláše
1489 – Johannes Widmann z Chebu jako první na světě použil znaménka + a -
1495 – Císař Maxmilián potvrzuje Chebu všechny výsady a svobody

1500

1525 – Vzpouza chebských měšťanů vede k sesazení dvou purkmistrů
1528 – Kašna na náměstí dostává první dřevěnou sochu
1531 – Zmíněna nejstarší hospoda U červeného koníčka
1540 – Město provozuje v obci Stein první papírnu
1542 – Humanista Caspar Bruschnius popisuje Cheb jako plavbné renesanční město
1547 – Příjezd císaře Karla V. a krále Ferdinanda během smalkaldské války
1552 – Vybudována nová městská zbrojnice
1560 – Písař Pankraz Engelhart dokončuje nejstarší městskou kroniku
1563 – Chebský lékař Georg Zechendorff vydává učebnici chirurgie
1564 – V Chebsku se koná první evangelická mše
1570 – tiskárna Hanse Burgera začala s vydáváním odborné literatury
1589 – V Chebu je tvrdě potrestána vzpoura cizoložníků

1600

1604 – V Chebu je zaveden nový gregoriánský kalendář
1608 – Město získává patronát nad chebskou farností
1619 – V Chebu je přivítán českými stavy zimní král Friedrich Falcký
1625 – První příjezd Albrechta z Valdštejna do Chebu spojený s verbováním vojska
1627 – Zahájení rekatolizace a vydání milostivého dekretu pro Cheb
1631 – Cheb obsazuje saské vojsko a do města se vracejí protestanti.
1632 – Cheb opět dobyt vojskem Albrechta z Valdštejna
1632 – Zavraždění Albrechta z Valdštejna v Chebu
1644 – Umělecký řezbář Adam Eck otevírá dílnu na výrobu chebských intarzií
1645 – Velký požár ničí ve městě 82 domů
1647 – Obléhání a dobytí Chebu švédským vojskem
1649 – Odchod švédských vojsk z Chebu
1652 – Císař Ferdinand III. přikazuje chebu dokončit rekatolizaci
1655 – Schválen plán na vybudování chebské pevnosti
1662 – Dokončena barokní fasáda Gabierova domu na náměstí
1665 – U kostela sv. Jadoka postaven nový chudobinec
1669 – Umírá Hans Georg Fischer, druhý nejvýznamější výrobce chebských intarzií
1674 – Položen základní kámen k výstavbě nového dominikánského kláštera
1687 – V Chebu se narodil významný barokní stavitel Balthasar Neumann
1693 – Johann Michael Widtmann jmenován prvním chebským poštmistrem
1694 – Ostatky sv. Vincence uloženy v kostele sv. Mikuláše

1700

1703 – Vycházejí první tištěné noviny Egerer Ordinar Zeitung
1705 – Dokončena stavba jesuitského kanventu
1712 – Vysvěcení nového kostela sv. Kláry postaveného podle plánu Ch. Dientzenhofera
1715 – Vyání první samostatné mapy Chebska podle kartografického měření
1720 – Dokončena stavba nového kláštera dominikánů
1721 – Poslední zasedání chebského zemského sněmu přijímá Pragmatickou sankci
1723 – Cheb má 5483 obyvatel
1728 – Dokončena stavba nové radnice podle plánu G. Alliprandiho

1740 – Dokončena výstavba chebské pevnosti
 1742 – Francouzské vojsko obléhá a dobývá Cheb, kostel sv. Mikuláše poškozen požárem
 1747 – Stavitel Balthasar Neumann dokončuje plán na obnovu věží kostel sv. Mikuláše
 1782 – Zrušení kláštera klarisek
 1787 – Cheb přidělen k pražskému arcibiskupství
 1793 – Velký požár ničí 99 domů v okolí hradu

1800

1800 – Cheb je opevněn pevnostním městem se stálou vojenskou posádkou
 1808 – V Chebu je úředně vyhlášen patent o zboření chebské pevnosti
 1809 – Velký požár ničí severní část starého města
 1810 – Nová jižní věž kostela sv. Mikuláše osazena neogotickou helmicí
 1817 – Postaven nový most přes Ohři
 1826 – Zpřístupněno Poohří po stavbě lávky u Kachního kamene
 1828 – Stavba hostince Myslivna vytváří ze Siechenhausenu oblíbené výletní místo
 1829 – Postavena nová střešní pod hradem
 1830 – Vysvěcení nové budovy gymnázia
 1836 – Zahájena stavba kasáren
 1839 – Dokončena stavba městské nemocnice na náměstí B. Neumanna
 1845 – Královské město Cheb má 10459 obyvatel a 802 domů
 1850 – Cheb se stává sídlem okresního hejtmantství
 1857 – Postavena budova okresního finančního ředitelství
 1862 – Zpracován projekt nové ulice k plánovanému nádraží
 1863 – Zahájena stavba 378 metrů dlouhého železničního viaduktu
 1864 – Na Lodním předměstí je vybudována plynárna
 1865 – Otevřením nádraží je Cheb napojen na bavorské a saské dráhy
 1865 – Postavena evangelická škola s farou
 1866 – Demolice Mlýnské brány pod hradem
 1869 – Položení základního kamene ke stavbě evangelického kostela
 1871 – Demolice Horní brány v Březinově ulici
 1872 – Dokončena stavba městského akciového pivovaru
 1873 – Je založeno jedno z prvních městských muzeí v Čechách
 1874 – Otevřena nová divadelní budova
 1875 – Postavena nová centrální školní budova Rudolfinum
 1880 – Postavena budova pojišťovacího spolku Sv. Florian
 1881 – Stavba nové železné lávky pod hradem u Písečné brány
 1883 – Požár hotelu U Zlatého slunce na náměstí
 1885 – Stavba nové budovy spořitelny
 1886 – Předání první budovy nových městských kasáren
 1887 – Odhalení pomníku císaře Josefa II. na náměstí
 1891 – Založení továrny na výrobu jízdních kol Premier
 1892 – Otevření nové školy u Horní brány
 1893 – vysvěcení nové synagogy
 1896 – Stavba nových městských jatek
 1898 – Stavba první pěvecké a výstavní haly v Poohří
 1899 – Stavba nového železničního mostu přes Ohři

1900

1900 – Český genius Jára Cimrman byl při návštěvě Chebu na pivě ve Špalíčku
 1900 – Novostavba eskomptní baky na třídě Svobody
 1901 – Otevření vyhlídky v Poohří
 1902 – Stavba školy v Karlově ulici
 1904 – Stavba sirotčince
 1905 – Dokončení nových budov soudu a vězení
 1907 – Stavba nové budovy rakousko-uherské banky
 1909 – Otevření školy v Komenského sadech
 1910 – Stavba městské elektrárny, otevření nové městské nemocnice
 1911 – Otevření nové městské knihovny, založení továrny Eska
 1912 – Odhalení nového pomníku padlých v městském parku
 1913 – Odhalení pomníku turnerů na Špitálském vrchu

1914 – Dokončení stavby nových kasáren před Mostní branou
 1916 – U Chebu je vybudován zajatecký tábor pro 10000 válečných zajatců
 1917 – V Chebu vzniká první vojenské letiště v českých zemích
 1918 – Chebané vychlašují 27. 10. jako součást Deutchbohmen samostatnost Chebska
 1918 – České vojsko obsazuje 16. 12. Cheb po dohodě s představiteli města
 1922 – Národní den v Chebu se stává demonstrací za zvláštní postavení Chebska
 1925 – Stavba nové české školy
 1927 – Zahájen provoz spolkového domu "Svoboda"
 1931 – Postavena nová pěvecká a výstavní hala v Poohří
 1933 – Založení Sudetoněmecké vlastenecké fronty v Chebu
 1934 – První obnovené poválečné Valdštejnské hry
 1935 – Sudetoněmecká strana se stává nejsilnější politickou stranou v pohraničí
 1938 – Po podpisu Mnichovské dohody obsazují oddíly Freikorpsu 1. 10. Cheb
 1939 – Cheb zůstává součástí říšskoněmecké župy Sudety
 1944 – Počátek prvních větších bombardování města
 1945 – Americká armáda osvobozuje 26. 4. Cheb
 1945 – Ustavené první české správy města
 1946 – Dokončeno nucené vysídlení německých obyvatel města
 1947 – V městském parku je odhalen pomník americké armádě
 1948 – Komunisté v čele akčních výborů rázně přebírají moc
 1951 – Odstraněn pomník amerických vojáků v městském parku
 1956 – Zahájena rekonstrukce historického jádra města
 1958 – Založen Mládežnický dechový orchestr
 1960 – Zahájena výstavba sídliště Spáleníště
 1961 – Startuje stálá česká divadelní scéna
 1962 – Dokončena výstavba nového nádraží
 1965 – Zahájena výstavba sídliště Hradčany
 1968 – Sovětská armáda obsazuje Cheb
 1969 – Chebští komunisté zahajují takzvanou normalizaci
 1970 – Vzniká tradice Destivalo FIJO
 1971 – Zahájena výstavba sídliště Skalka
 1979 – Cheb se stává prvoligovým fotbalovým městem
 1981 – Centrum Chebu prohášeno památkovou rezervací
 1985 – Zemětřesení poškozuje desítky budov
 1985 – Zahájena Výstavba sídliště Zlatý vrch
 1989 – Naplněné náměstí žádá svobodné volby a konec totality
 1990 – Zvoleno 1. demokratické zastupitelstvo po roce 1948
 1990 – Založena ekonomická fakulta
 1991 – Založena sdružení Euregio Egrensis – pro Čechy, Bavorsko a Vogtlandsko
 1992 – Vzniká Spolek na obnovu poutního místa Maria Loreto v Hrozňatove
 1993 – Zahájena stavba silničního obchvatu města
 1994 – Otevřeny nová budova gymnázia a škola na Zlatém vrchu
 1995 – Pivovar přestává po 123 letech vařit pivo
 1997 – Kotelny přecházejí na ekologický způsob vytápění
 1998 – Rok po požáru se opět otevírá divadlo

2000

2001 – Obnovení Valdštejných slavností
 2002 – Zahájena výstavba Průmyslového parku
 2004 – Otevřen nový zimní stadion
 2005 – Bismarckova rozhledna se znovu otevírá veřejnosti
 2006 – Krajinou výstavou vrcholí revitalizace území při pravé straně Ohře
 2007 – Na místě bývalých kasáren vyrůstá obchodní centrum
 2008 – Dokončena obnova věží kostela sv. Mikuláše
 2009 – Zahájena rekonstrukce pěší zóny
 2010 – Dokončení úprav válečných hrobů na městském hřbitově
 2011 – Uplynulo 950 let od první písemné známky o Chebu

Letecká mapa

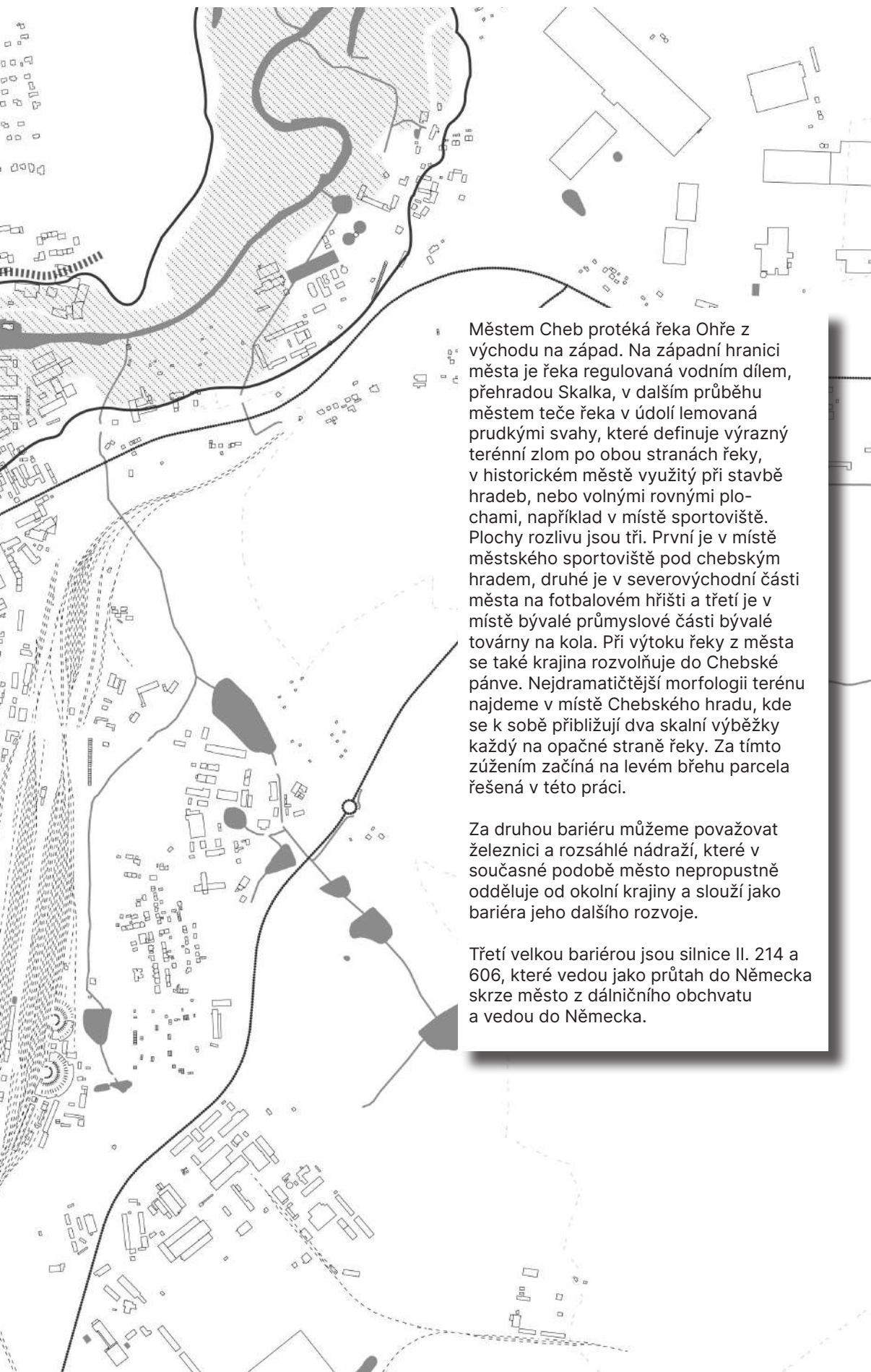

Z leteckého snímku je patrné, že Cheb je dostředivé město vznikající kolem svého historického jádra. Jeho rozvoj probíhá směrem na jihovýchod, kde je ovšem zastaven železniční tratí a velkým nádražím a dále ho trať z jihu jako smyčka utahuje. Na západní straně je patrné rozsáhlé sídliště Skalka. Po směru hodinových ručiček přecházíme přes stejnojmennou vodní přehradu a přes nedávno zbudované centrální chebské sportoviště u řeky. Následuje průchod skrze řešené území v diplomním projektu označené křížkem. To se tedy nachází v těsné blízkosti centra města a jeho potenciál rozvoje a významu je naprosto nevyužit. Z mapy ještě můžeme vyčíst rozrůstající se logistický areál na severovýchodní straně města, za kterým se nachází dálniční obchvat. Město Cheb v sobě ukrývá sérii potenciálních transformačních zón. Namísto jeho možného rozrůstání směrem na sever, což se v současné době děje výstavbou satelitní zástavby, by se mělo soustředit na regeneraci a zahuštění svého již zabraného území.

Bariéry města

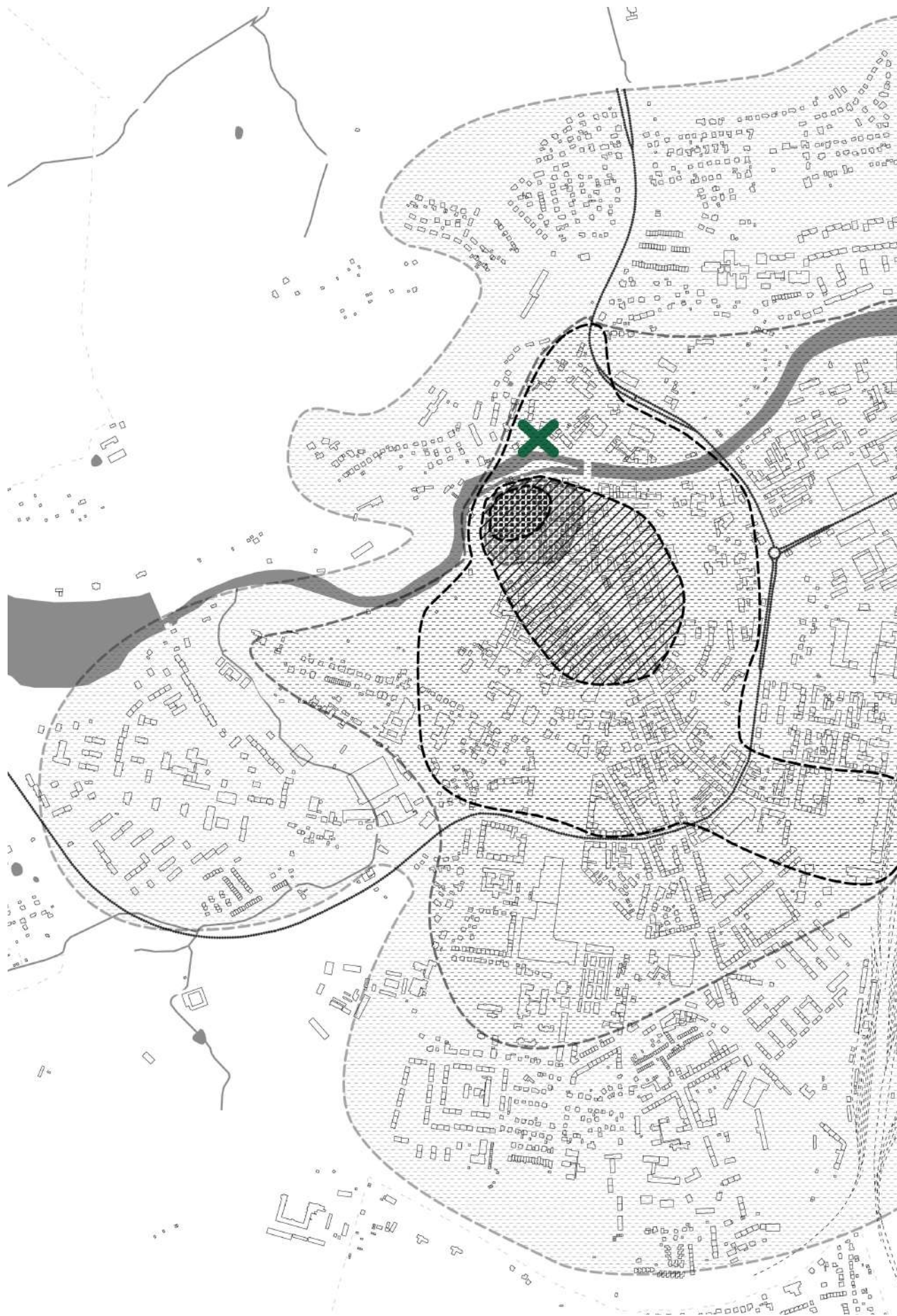

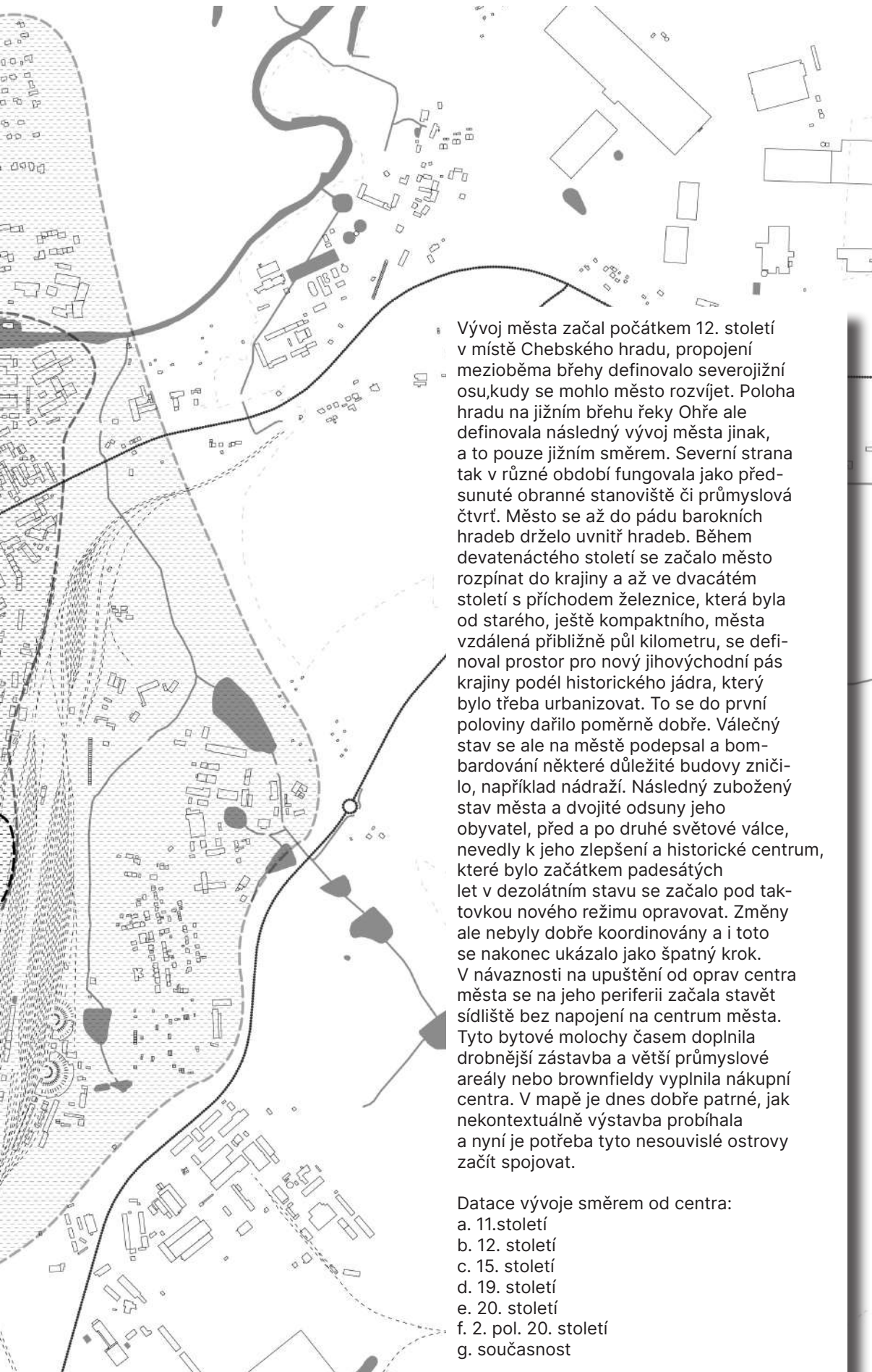
Městem Cheb protéká řeka Ohře z východu na západ. Na západní hranici města je řeka regulovaná vodním dílem, přehradou Skalka, v dalším průběhu městem teče řeka v údolí lemovaná prudkými svahy, které definuje výrazný terénní zlom po obou stranách řeky, v historickém městě využitý při stavbě hradeb, nebo volnými rovnými plochami, například v místě sportoviště. Plochy rozlivu jsou tři. První je v místě městského sportoviště pod chebským hradem, druhé je v severovýchodní části města na fotbalovém hřišti a třetí je v místě bývalé průmyslové části bývalé továrny na kola. Při výtoku řeky z města se také krajina rozvolňuje do Chebské pánve. Nejdramatičtější morfologii terénu najdeme v místě Chebského hradu, kde se k sobě přibližují dva skalní výběžky každý na opačné straně řeky. Za tímto zúžením začíná na levém břehu parcela řešená v této práci.

Za druhou bariéru můžeme považovat železnici a rozsáhlé nádraží, které v současné podobě město nepropustně odděluje od okolní krajiny a slouží jako bariéra jeho dalšího rozvoje.

Třetí velkou bariérou jsou silnice II. 214 a 606, které vedou jako průtah do Německa skrze město z dálničního obchvatu a vedou do Německa.

Vývoj města

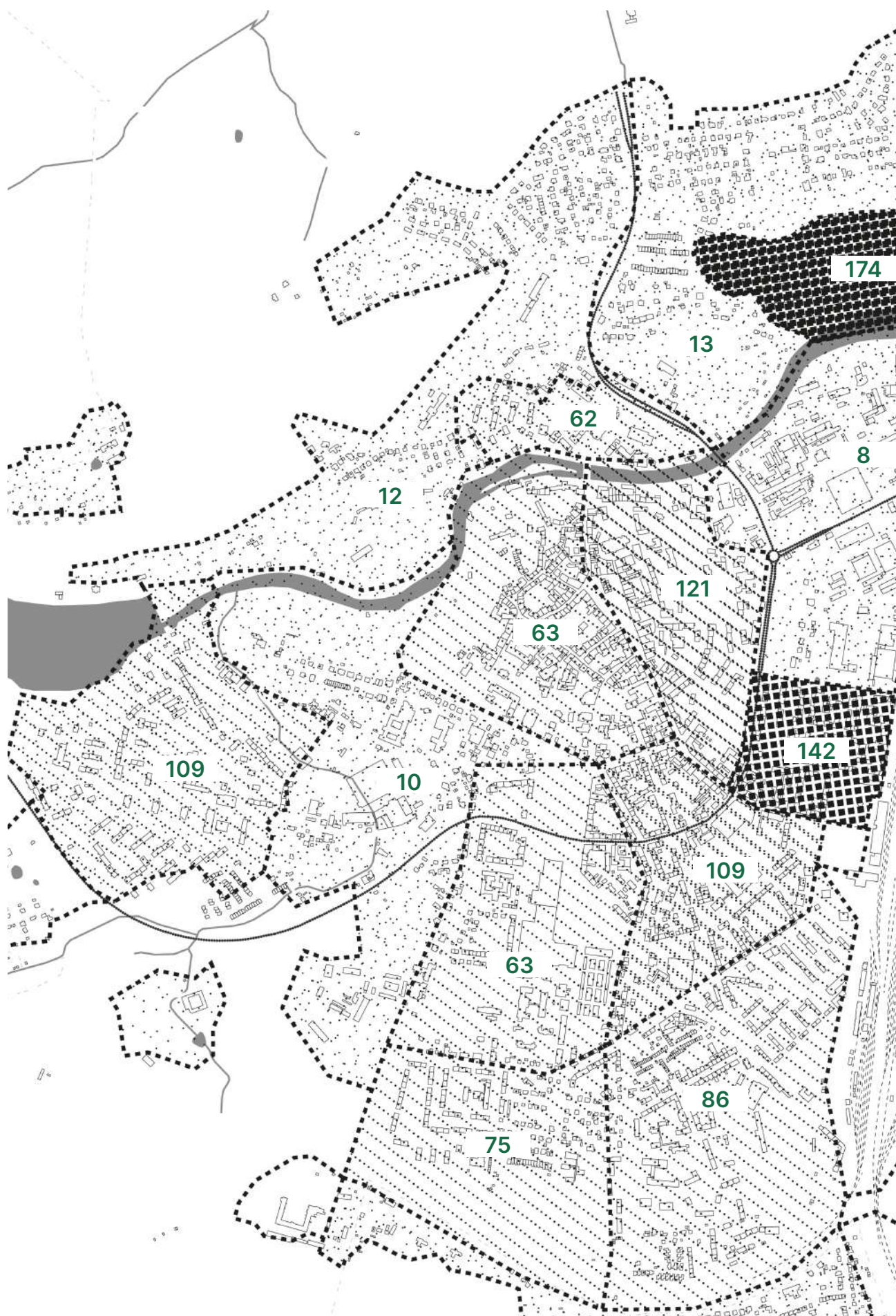

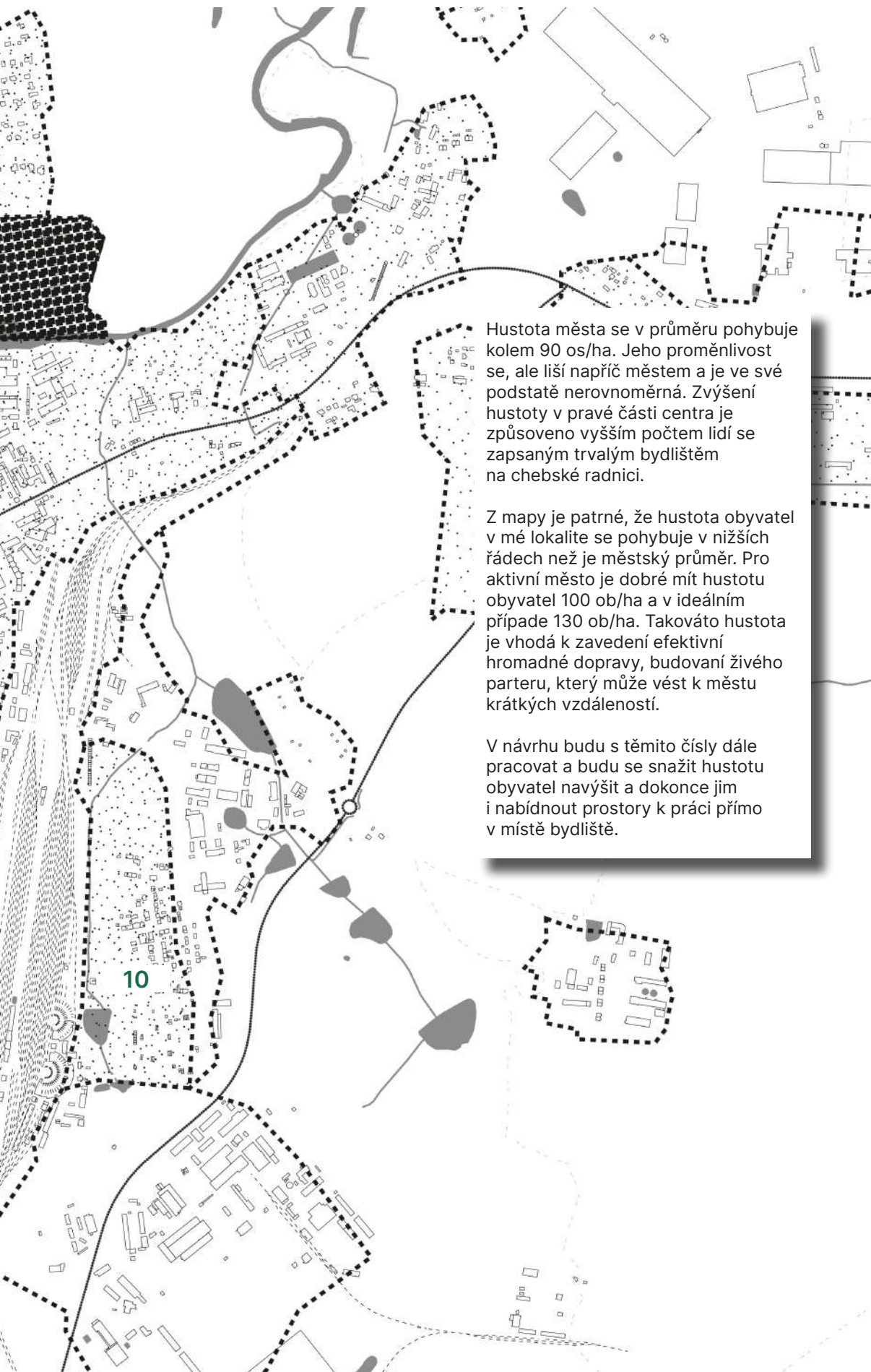
Vývoj města začal počátkem 12. století v místě Chebského hradu, propojení mezioběma břehy definovalo severojižní osu, kudy se mohlo město rozvíjet. Poloha hradu na jižním břehu řeky Ohře ale definovala následný vývoj města jinak, a to pouze jižním směrem. Severní strana tak v různé období fungovala jako před-sunuté obranné stanoviště či průmyslová čtvrť. Město se až do pádu barokních hradeb drželo uvnitř hradeb. Během devatenáctého století se začalo město rozpínat do krajiny a až ve dvacátém století s příchodem železnice, která byla od starého, ještě kompaktního, města vzdálená přibližně půl kilometru, se definoval prostor pro nový jihovýchodní pás krajiny podél historického jádra, který bylo třeba urbanizovat. To se do první poloviny dařilo poměrně dobře. Válčný stav se ale na městě podepsal a bombardování některé důležité budovy zničilo, například nádraží. Následný zubožený stav města a dvojitě odsuny jeho obyvatel, před a po druhé světové válce, nevedly k jeho zlepšení a historické centrum, které bylo začátkem padesátých let v dezolátním stavu se začalo pod taktovkou nového režimu opravovat. Změny ale nebyly dobře koordinovány a i toto se nakonec ukázalo jako špatný krok. V návaznosti na upuštění od oprav centra města se na jeho periferii začala stavět sídliště bez napojení na centrum města. Tyto bytové molochy časem doplnila drobnější zástavba a větší průmyslové areály nebo brownfields vyplnila nákupní centra. V mapě je dnes dobře patrné, jak nekontextuálně výstavba probíhala a nyní je potřeba tyto nesouvislé ostrovy začít spojovat.

Datace vývoje směrem od centra:

- a. 11. století
- b. 12. století
- c. 15. století
- d. 19. století
- e. 20. století
- f. 2. pol. 20. století
- g. současnost

Hustota města

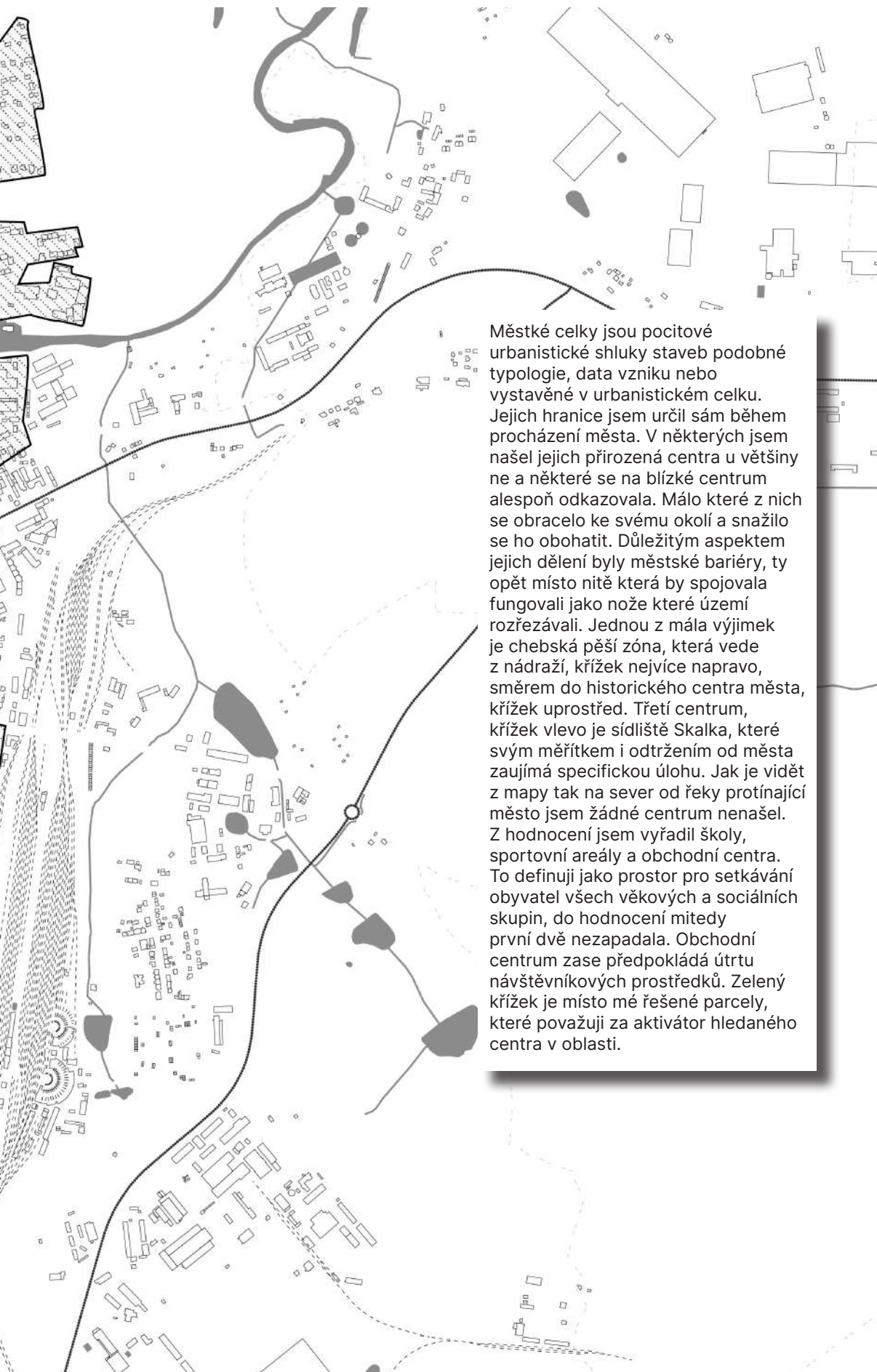
Hustota města se v průměru pohybuje kolem 90 os/ha. Jeho proměnlivost se, ale liší napříč městem a je ve své podstatě nerovnoměrná. Zvýšení hustoty v pravé části centra je způsobeno vyšším počtem lidí se zapsaným trvalým bydlištěm na chebské radnici.

Z mapy je patrné, že hustota obyvatel v mé lokalitě se pohybuje v nižších řádech než je městský průměr. Pro aktivní město je dobré mít hustotu obyvatel 100 ob/ha a v ideálním případě 130 ob/ha. Takováto hustota je vhodná k zavedení efektivní hromadné dopravy, budování živého parteru, který může vést k městu krátkých vzdáleností.

V návrhu budu s těmito čísly dále pracovat a budu se snažit hustotu obyvatel navýšit a dokonce jim i nabídnout prostory k práci přímo v místě bydliště.

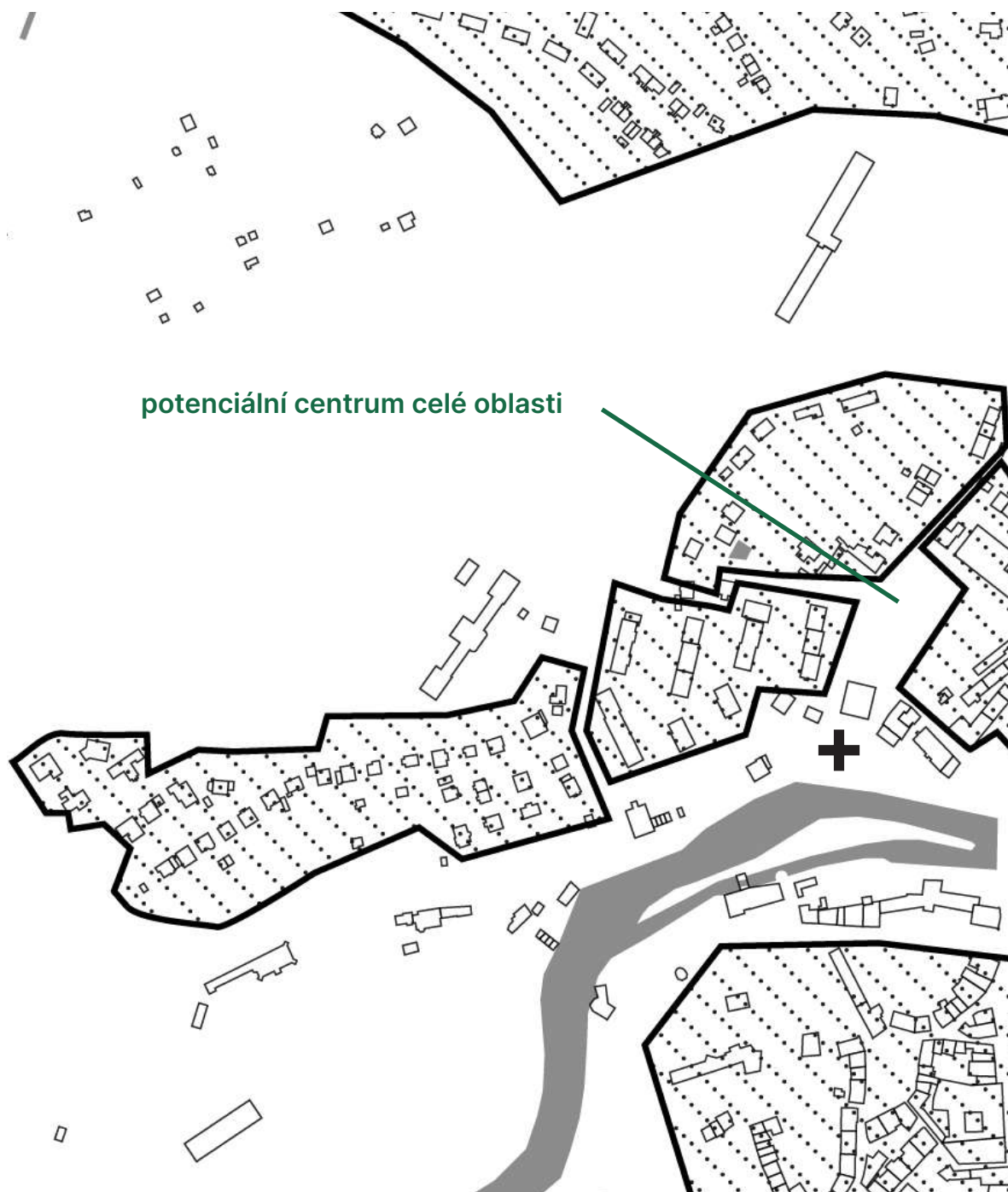
Městské celky

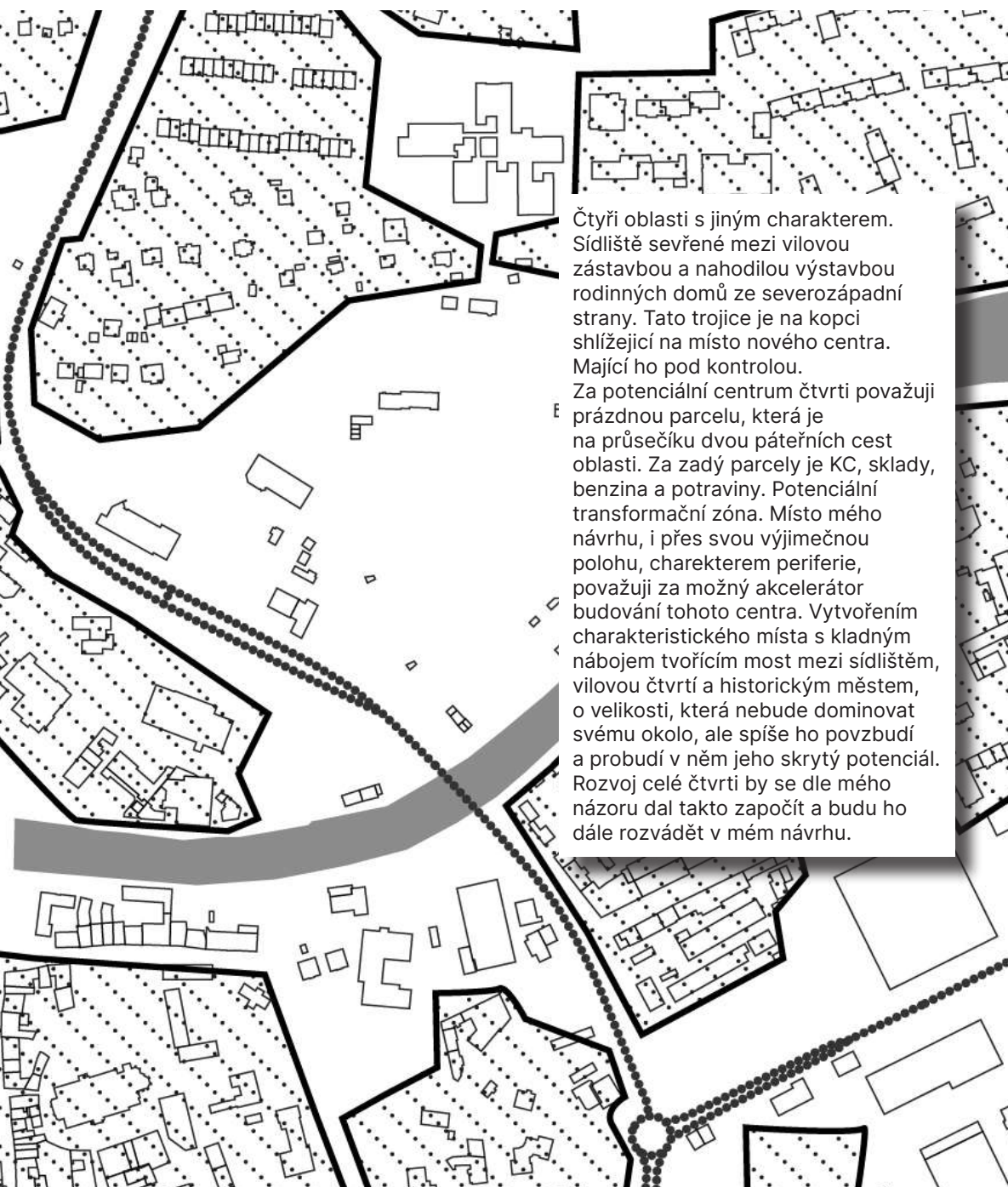

Městské celky jsou pocitové urbanistické shluky staveb podobné typologie, data vzniku nebo vystavěné v urbanistickém celku. Jejich hranice jsem určil sám během procházení města. V některých jsem našel jejich přirozená centra u většiny ne a některé se na blízké centrum alespoň odkazovala. Málo které z nich se obracelo ke svému okolí a snažilo se ho obohatit. Důležitým aspektem jejich dělení byly městské bariéry, ty opět místo nitě která by spojovala fungovali jako nože které území rozřezávali. Jednou z mála výjimek je chebská pěší zóna, která vede z nádraží, křížek nejvíce napravo, směrem do historického centra města, křížek uprostřed. Třetí centrum, křížek vlevo je sídliště Skalka, které svým měřítkem i odtržením od města zaujímá specifickou úlohu. Jak je vidět z mapy tak na sever od řeky protínající město jsem žádné centrum nenašel. Z hodnocení jsem vyřadil školy, sportovní areály a obchodní centra. To definuji jako prostor pro setkávání obyvatel všech věkových a sociálních skupin, do hodnocení mitedy první dvě nezapadala. Obchodní centrum zase předpokládá útrtu návštěvníkových prostředků. Zelený křížek je místo mé řešené parcely, které považuji za aktivátor hledaného centra v oblasti.

Koželužská čtvrť

Čtyři oblasti s jiným charakterem. Sídliště sevřené mezi vilovou zástavbou a nahodilou výstavbou rodinných domů ze severozápadní strany. Tato trojice je na kopci shlížející na místo nového centra. Mající ho pod kontrolou.

E Za potenciální centrum čtvrti považuji prázdnou parcelu, která je na průsečíku dvou páteřních cest oblasti. Za zadý parcely je KC, sklady, benzina a potraviny. Potenciální transformační zóna. Místo mého návrhu, i přes svou výjimečnou polohu, charekterem periferie, považuji za možný akcelerator budování tohoto centra. Vytvořením charakteristického místa s kladným nábojem tvořícím most mezi sídlištěm, vilovou čtvrtí a historickým městem, o velikosti, která nebude dominovat svému okolo, ale spíše ho povzbudí a probudí v něm jeho skrytý potenciál. Rozvoj celé čtvrti by se dle mého názoru dal takto započít a budu ho dále rozvádět v mém návrhu.

Koželužská čtvrť

Uliční síť

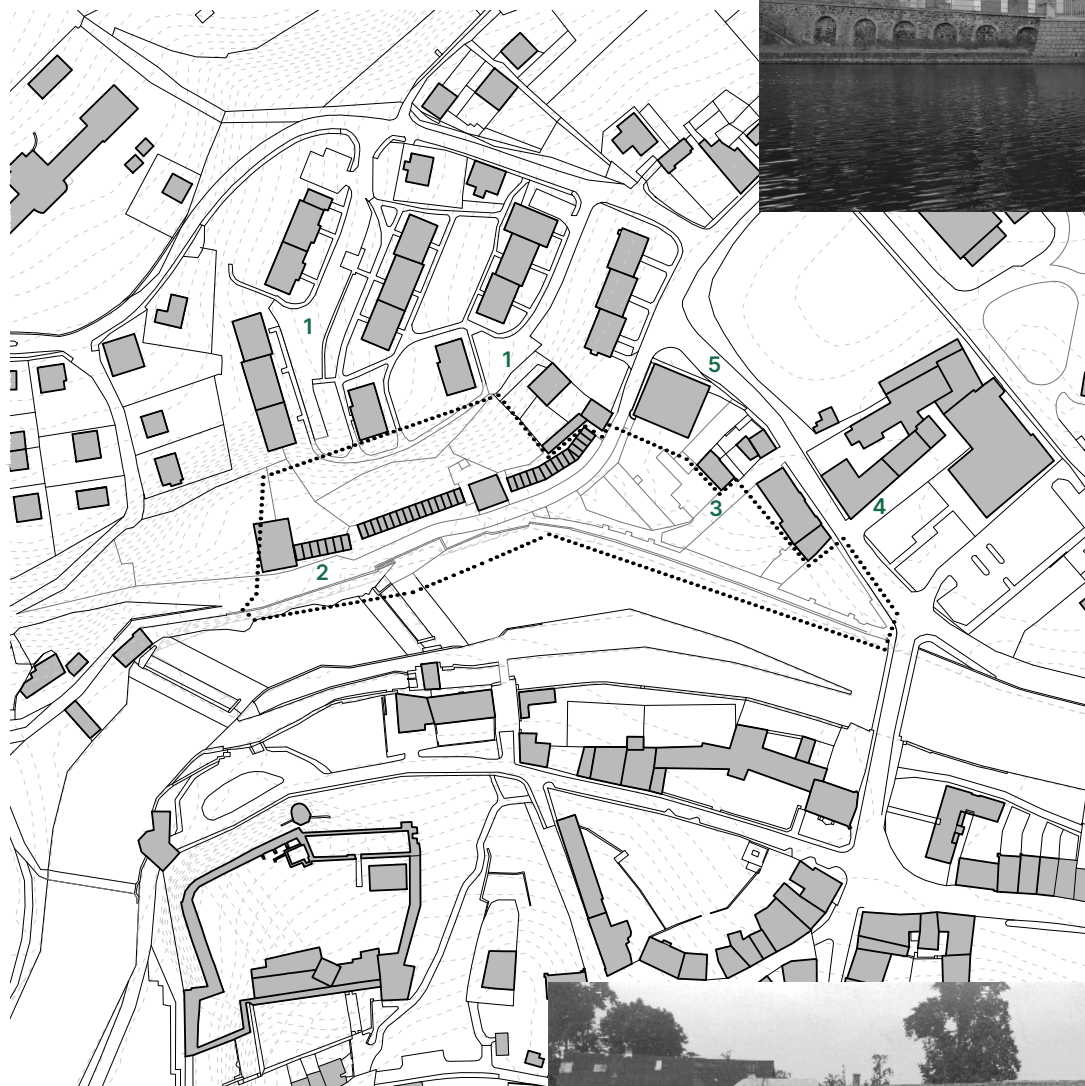
Návrh reaguje na stávající stav území. Využívám stávající uliční síť, slepé ulice transformuji na pěší zóny nebo ulice s omezeným provozem, a to v případě ulice K Nábřeží a Za Mostní branou. Stávající pěší průchodnost územím zachovávám v maximální míře. K propojení ulice Koželužská a Hrnčířská, která existuje ve formě dvou slepých ulic, využívám schodiště a výtah umístěný do řadové zástavby na terénním zlomu. Jejich polohu v objektu akcentuji věží s předprostorem do ulice Hrnčířské, v návrhu jednosměrné, spojující dvě slepé ulice, Hrnčířské a Na sídlišti. Protážená ulice Za Mostní branou slouží k napojení podzemních garáží, dále jako pěší napojení na nově budované nábřeží. Ulici K Nábřeží protahuji na náměstí směřující k ulici Koželužské nebo taktéž na nábřeží. Ulici Koželužskou transformuji na jednosměrnou ulici ve směru ulice Nad Jezem.

Morfologie místa a jeho proměna

K příchodu do lokality můžeme využít nově budovanou lávku, která navazuje na osu nádraží – pěší zóna – náměstí Krále Jiřího z Poděbrad – Chebský hrad – Koželužská. Její konec je na nově tvořené náplavce, jediné ve městě. Je tak jedním z mála míst, kde je možné se pořádně přiblížit k řece. Na obou koncích náplavky najdeme veřejné budovy. Při pravé straně to je galerie zapuštěná do terénu. Její střecha je v úrovni ulice Koželužská a Domu u řeky, stojícímu na původním místě dříve zbořeného koželužského domu. Dům u řeky má v parteru bar s přístupem k řece, v prvním podlaží má hlavní vstup a pronajímatelný prostor pro kancelář a v posledním patře malý společenský sál. Při pokračování po rampě na Koželužské ulici se můžeme vydat na nově vzniklé Koželužské náměstí nebo směrem k sídlišti překonávajícím díky hradebnímu domu pohodlně terénní zlom. Ten lokalitu definuje a navazuje na skálu bývalého lomu. Hradební dům umístěný na tuto hranu je inspirovaný barokní hradbou chebského hradu, která tak pocitově prodlužuje skálu bývalého lomu. V domě jsou ukryta dvě patra garáží. Jedno je určeno pro řadovou zástavbu podél Koželužské ulice s příjezdem z její dolní části a druhé pro samotný dům tvořený dvěma patry kancelářských prostor a šesti dvoupodlažními řadovými vilami. Do druhého parkoviště přijíždíte Koželužskou ulicí od západu. Díky využití terénu se z druhého patra parkoviště vyjíždí do ulice Hrnčířské v dolní části sídliště. Vily tvořící na ulici Hradební pásový dům mají vždy hlavní vstup do ulice Hrnčířské a výtah vedoucí do garáží. S klesajícím terénem nově vzniklého propojení se také celá hmota domu postupně snižuje a mezi první a poslední vilou je tedy několikapatrový rozdíl. Do Hrnčířské ulice také vede hlavní vstup z věže sloužící jako dominanta a orientační bod v budovaném urbanismu. Pod tímto hradebním pásem jsou umístěné zahrádky nových dřevěných řadových domů a cesta vedoucí podél hradby.

Při vyústění této cesty pod skálu lomu je nově zbudovaný rekreační park, na druhém konci to pak je předprostor komerčního prostoru umístěného v hradbě a případné zahrádky hospody směřující na Koželužské náměstí. Z parku pod skálou můžeme vystoupat po točitém schodišti do kancelářských prostor. Také mu dominuje zakončení řadových domů do ulice Koželužská, několikapodlažní dům inspirovaný svou hmotou domem na druhé straně řeky, který podobným způsobem zakončuje blok tam. Řada dřevěných domů podél Koželužské ulice má jedno zalomení a skládá se ze dvou typů domů. Větší dům na konci řady v sobě ukrývá i malý komerční prostor vhodný pro malé bistro, knihkupectví nebo jiný druh drobného retailu. Tento prostor je průchozí i směrem k hradebnímu domu a do zahrad. Druhý typ dřevěného domu je kompaktnější variantou většího domu, tentokrát bez komerčního prostoru. Oba typy domu mají dvě nadzemní podlaží a dvojitou přední fasádu. Hlavní vstup do domu je schovaný na obytné terase za posuvnou zástěnou. Oba domy jsou koncipovány pro 3–4 člennou rodinu. Větší domy tedy stojí na začátku a konci řady a další dva v místě zlomu řady. Prostor mezi nimi vyplňují dva resp. čtyři domy menšího typu. Konec řady této kombinace dvou domů vytváří jeden z nemnoha původních domů, ještě z doby původního fungování Koželužské ulice. Pokračování této uliční fronty přerušené vjezdem do garáží a vstupem k propojce na sídliště tvoří série tří domů. Prostřední dům je zamýšlen jako hospoda, případně hostinec nebo restaurace. Jedno ze společenských center lokality. Tato poslední řada tří domů stojí přímo proti nově vybudovanému Koželužskému náměstí. Při pohledu z Koželužské ulice se prostor ve své hloubce zužuje a na konci se můžete vydat třemi směry. Rovně zúžením za řadou domů na nábřeží do ulice Za Mostní branou, doleva do ulice K Nábřeží, nebo doprava na nábřeží. Koželužské náměstí tvoří osm typových domů o dvou podlažích s obytným podkrovím a jeden atypický rohový dům do ulice K Nábřeží. Domy směrem k řece jsou ještě obohaceny o loubí směřující k řece v úrovni garáží v 1. PP. Typové domy mohou být vybaveny dvěma byty na patře o ploše 50 m² nebo jedním velkým o ploše 100 m². Po pravé straně směrem k řece je za prvním domem úzký průchod do loubí u řeky. Za domem, který slouží jako průčelí Koželužskému náměstí a je o pár metrů uskočený směrem od řeky, stojí další dva typové domy následované atypickým šestipodlažním domem. Řada těchto čtyř domů spolu se čtyřmi stromy, stojícími před každým z nich, tvoří nábřeží. Z nábřeží je také umožněn vstup do loubí domů u řeky. Na konci těchto dvou bloků stojí hotel o přibližné kapacitě 70 lůžek s loubím, kavárnou a restaurací. Hřeben sedlové střechy hotelu má stejnou výšku jako horní římsa šestipodlažního domu. V místě tvoří opozici kulturnímu centru Svoboda. Hotel tak dává vyšší význam parku před KC. Vstup do hotelu je otočen směrem k předpolí Amerického mostu, které tím také vytváří.

Koželužská

1. ulice Hrnčířská
2. ulice Koželužská
3. ulice K Nábřeží
4. ulice Za Mostní branou
5. ulice Havlíčkova

Poloha na druhé straně řeky, mimo původní hradby města. V minulosti průmyslová zóna s mlýny, hrncírnami a koželužnami. Dnes místo asanované, bez centrálního bodu. Odstřižené řekou, skálou a dopravní tepnou. Trojúhelník nabízející možnost vytvoření nového centra pro druhý břeh, s výhledem na jednu z nejdůležitějších pamětihodností Chebu, a to hrad i s Černou věží. Místo historicky ponechané ladem, dnes neutěšené a neuchopené, paradoxně nevyužívající svůj potenciál. Místo u řeky, na severním břehu řeku, celý den osvětlené jižním sluncem, jehož záda tvoří skalní masiv. Potenciální aktivátor společenského života na severním břehu města Cheb. Místo v sobě spojuje několik zásadních elementů města a jeho historie. Z místa je vidět na Chebský hrad i na Černou věž, historické emblémy města, které se tyčí nad řekou Ohří propůjčující svému okolí název Poohří, území podél řeky. Hrad se nachází na jednom ze skalních výběžků v meandrující řece. Lokalita, která při založení města fungovala jako vstupní brána do města ze severní strany, byla výhodná pro přebrodění řeky. Na toto mělké místo navazuje uprostřed řeky malý ostrov a následně podhradí. Časem vznikl v místě brodu most, který byl později zbořen a jeho obnova byla dekretem v 15. století zakázána. Od té doby byl k překročení řeky využíván jiný most, o pár set metrů dál po proudu, směrem na západ. Historická stopa navazující na původní most je jako severojižní osa dodnes do města propsána a nové propojení v původním místě se tedy jeví logicky. Průsečíkem této původní severojižní osy a řeky jako východozápadní osy se nám opět definuje řešená lokalita, jako přirozený historický střed města. Místo je ještě ze severozápadní strany vymezeno skálou, která mu tak dělá záda a staví se do kontrapozice hradu umístěného na druhé straně řeky. Tyto dva přibližující se výběžky vytvářejí jakousi pomyslnou bránu a jisté napětí. Na západní straně jsou po obou březích zbudované rekreační areály. Severní okupuje nově renovované venkovní sportoviště a jižní odpočinkový park s opravenou zdí bastionu Chebského hradu. Na východní straně od tohoto napínavého místa pokračuje směrem na jih historické město Cheb a na sever naše neutěšené a nedefinované místo. Historicky ovšem po zrušení hradeb využíváno k lehkému chemickému průmyslu v podobě koželužen, odtud jméno páteřní ulice, celé lokality, Koželužská. Historicky tedy velmi hojně využívané místo, nejprve jako vstup do města, později jako živá průmyslová čtvrť. Série na sebe navazujících řadových domů koželužen, naposledy zachycených počátkem dvacátého století, dnes připomíná pouze jeden pár původních domů, dnes změněných téměř k nepoznání, adaptovaných pro potřeby současného světa a bez okolních bratrů, jaksi vytržených z kontextu. Možnost hledání nové náplně lokality je tedy v současné chvíli ideální. Její poloha na průsečíku os, přítomnost řeky, napětí tvořené sevřením skálou a historická stopa staré zástavby, to vše vytváří dostatečný podklad pro tvorbu nového, charakteristického a autentického místa Chebu. Propojení místa s městem, objevení tradičních hodnot a jejich moderní reprodukce je jedna z možných cest.

Historické fotografie

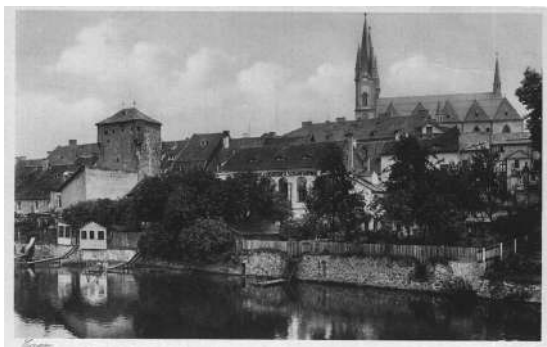
3

4

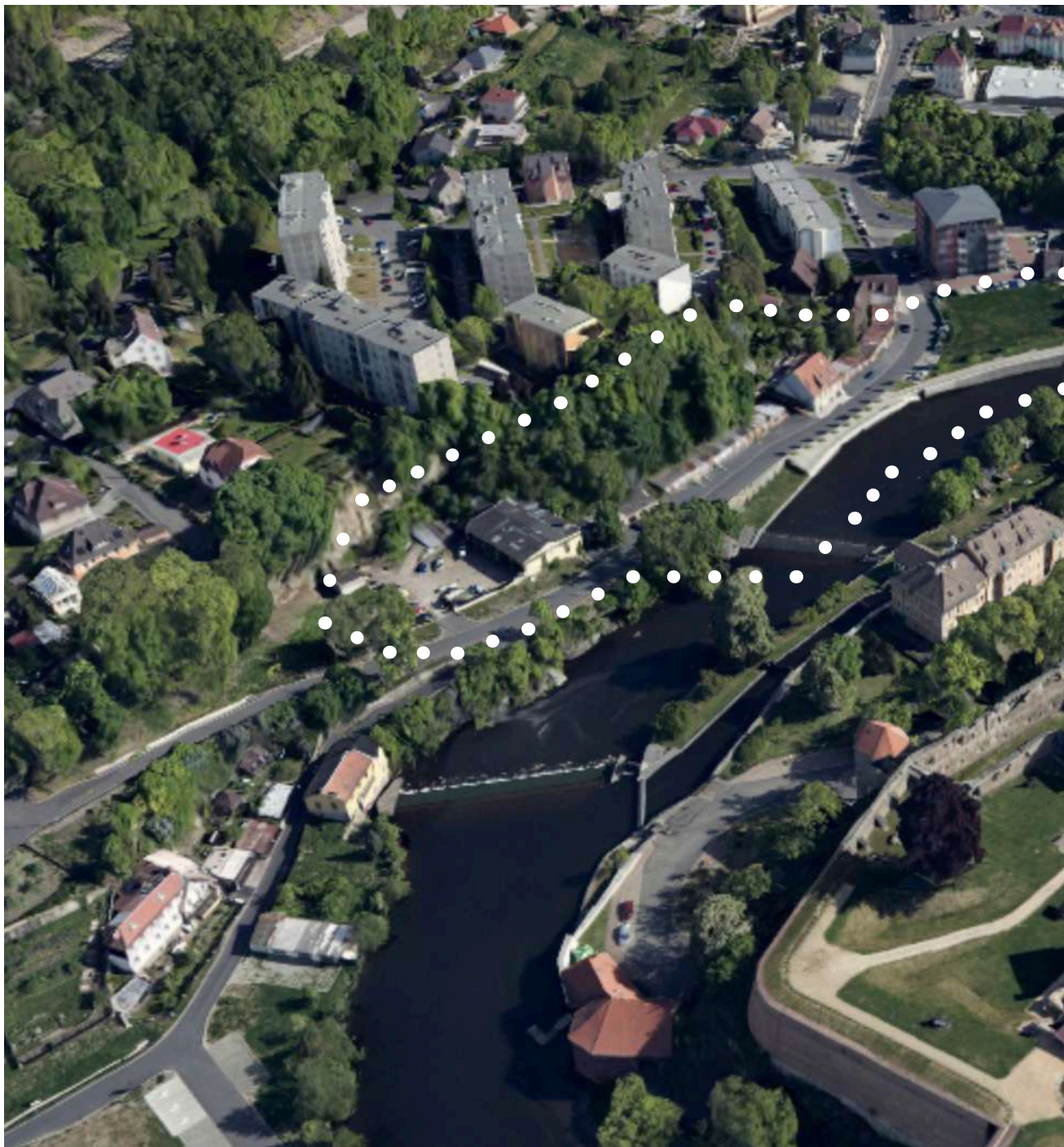
5

6

1. kolorovaný pohled na koželužny z Ohře
2. chalupa na břehu Ohře
3. dům na kamenné noze
4. řada budov v Koželužské
5. pohled z protipovodnově stěny
6. druhý břeh řeky
7. detailní záběr kopozice Koželužské

3D mapa

Současné fotografie

1

2

11

10

3

4

5

9

8

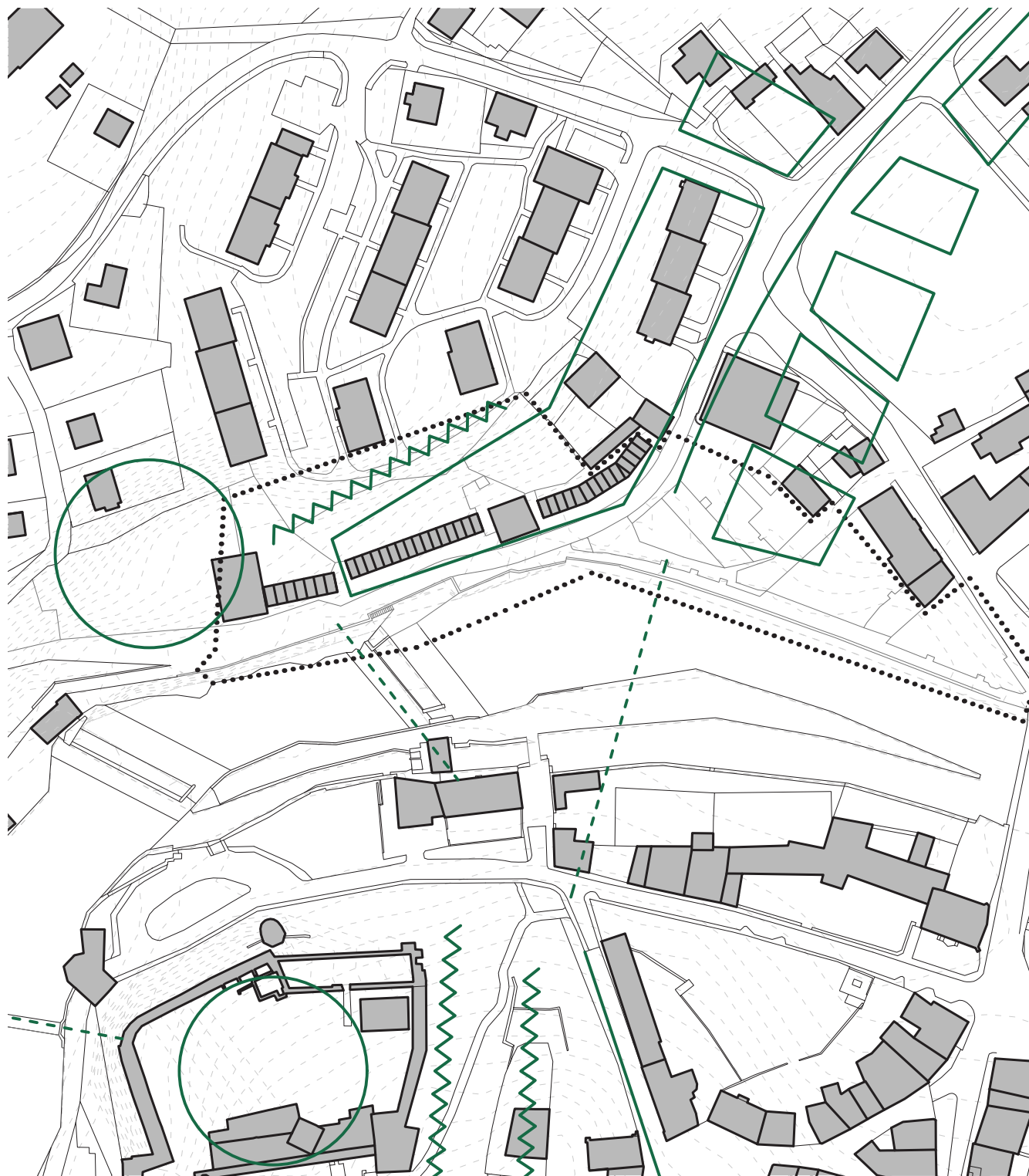

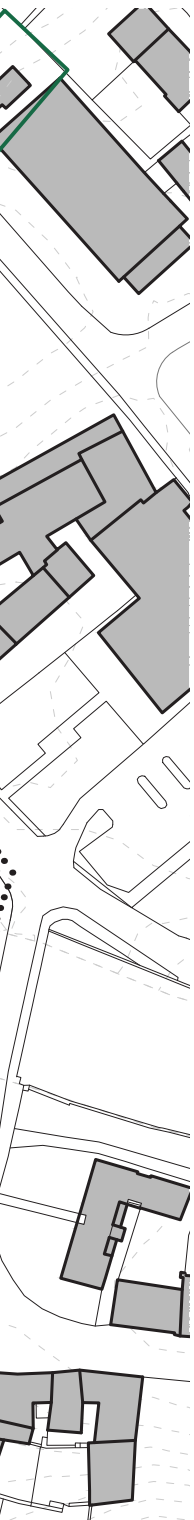
7

6

1. zubaté panorama
2. autoservis pod skalou
3. výhled z Černé věže
4. zavřená cesta na ostrov
5. průhled na věž
6. jediný kontakt s vodou
7. současné nábřeží
8. ulice Havlíčkova
9. pohled z ulice K Nábřeží na sídliště Hrnčířská
10. ulice Koželužská
11. terénní zlom sídliště Hrnčířská

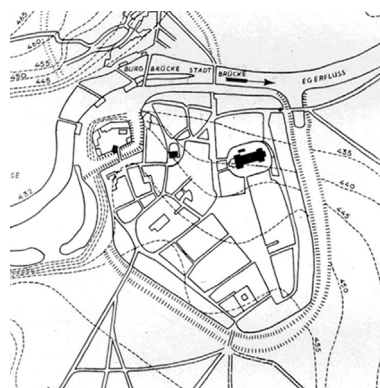
Území prošlo v prvních třech stoletích svého vzniku změnou, která jeho rozvoj definovala až do dnešní doby.

Dle mapy zakreslující stav města ve 12. století je patrné, že rozvoj probíhal na obou stranách řeky stejně. Jižní strana byla zvolena pro umístění Chebského hradu a obehána vodním příkopem. Severní část stála na křižovatce dvou cest, formována dramatickým terémem, který ovlivňuje podobu i následného návrhu. Spojení obou částí zajišťoval brod, který vedl přes ostrov uprostřed řeky. V následujícím století se z brodu stal most, ten ovšem směřoval přímo do podhradí, a proto byl doplněn ještě jedním mostem dále po proudu směrem na východ. Tok řeky byl dále regulován několika splavy. Město se začalo rozšiřovat ale pouze ve vymezeném opevněném území, které bylo součástí hradu, tudíž na jižním břehu. Význam severní části začal upadat. Z mapy zaznamenávající stav ve století 14. lze vyčíst, že se na protějším břehu, přímo naproti hradu vytvořila pevnost. Dnes bychom ji mohli umístit na místo dnešního autoservisu a lomu. Most vzniklý z brodu byl odstraněn a v následujícím století byl vydán dekret, zakazující jeho opětovný vznik. Vznik druhého hradu dokumentuje i obrázek níže.

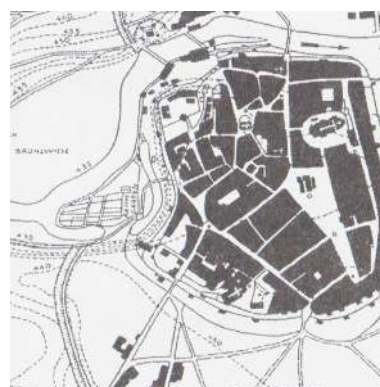
Podklady brodu potažmo mostu a hradu nebo opevnění s věží, na druhém břehu, využívám jako reference v další fázi návrhu.

12. století

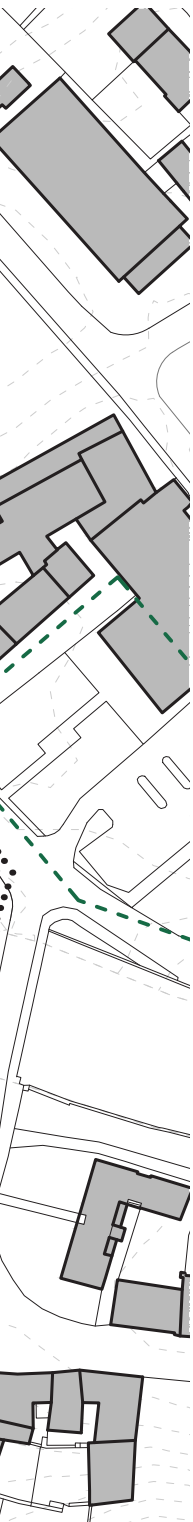

13. století

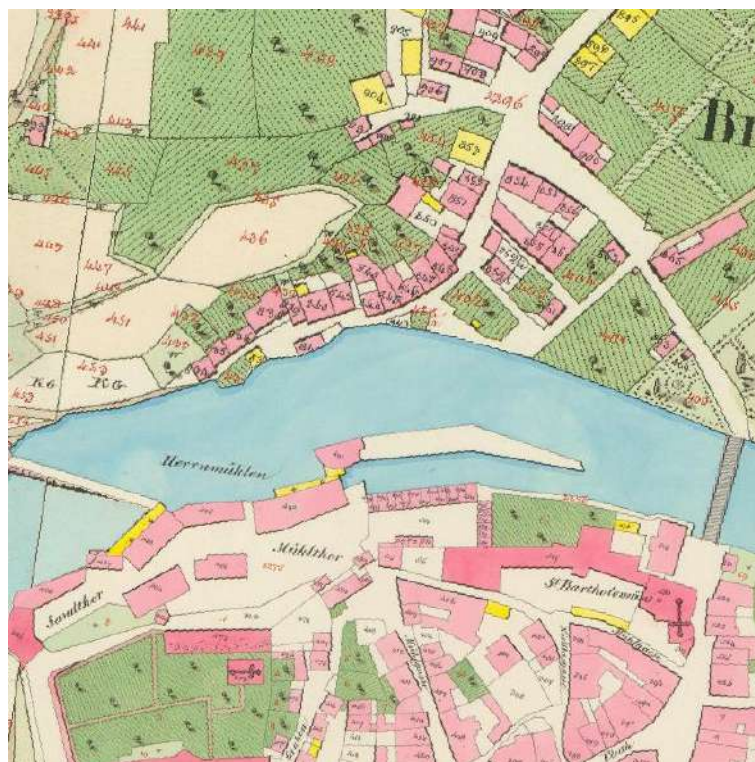
14. století

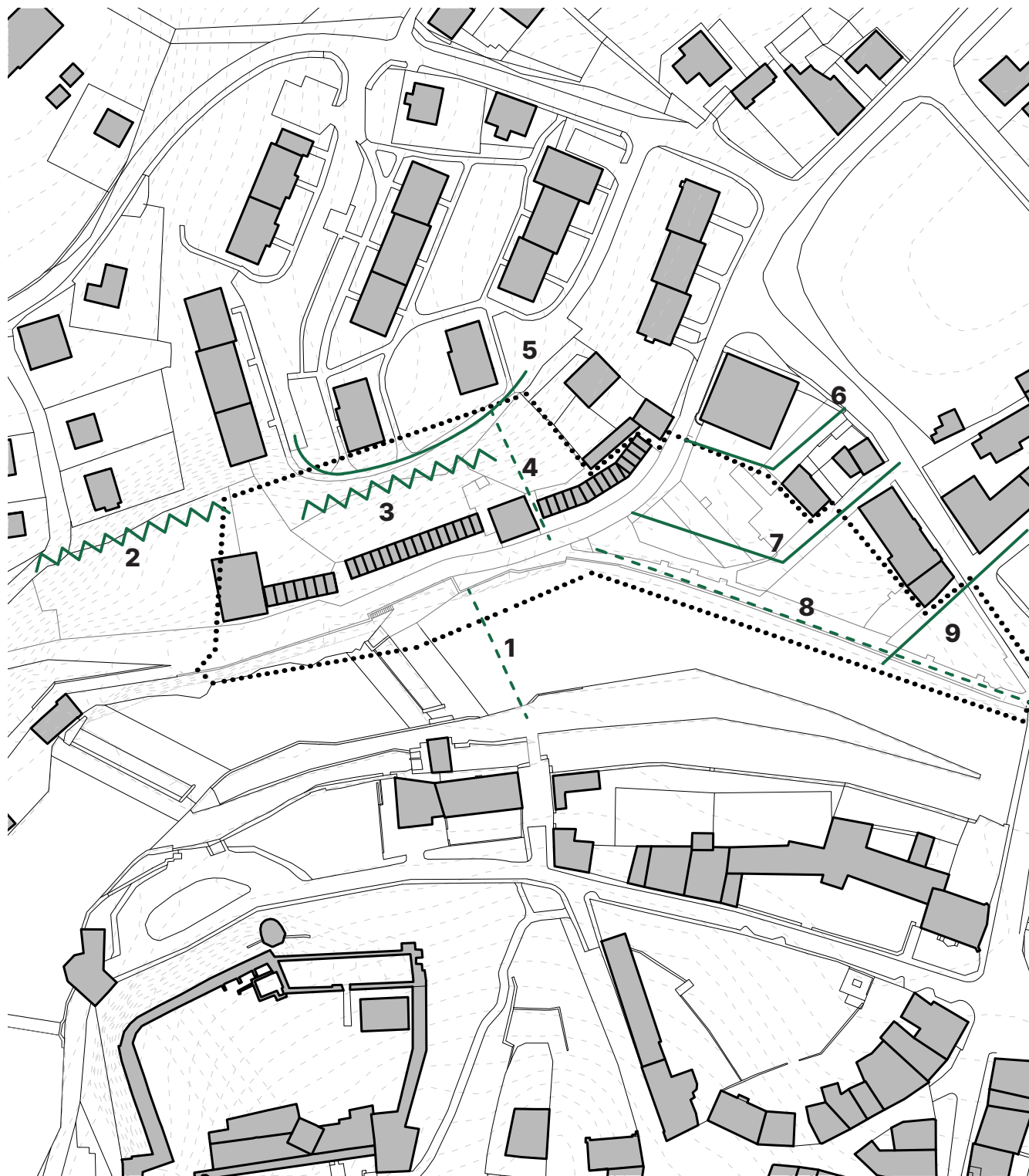
Díky mapám stabilního katastru a jejich přenesením do současného stavu je vidět, že se příliš budov v řešené lokalitě nedochovalo. Konkrétní polohu a dodržení původního umístění této přirozeně rostlé zástavby vyznačujeme u tří nebo čtyř domů. Řadová zástavba byla v této lokalitě více než přirozená, terén, směřující ostře k řece směrem na východ, jasně určuje místo, kde se tehdejší zástavba zastavila. Původní kamenný ostroh, který toto způsobil byl ale v průběhu následujících staletí vytěžen, a tak bylo možné

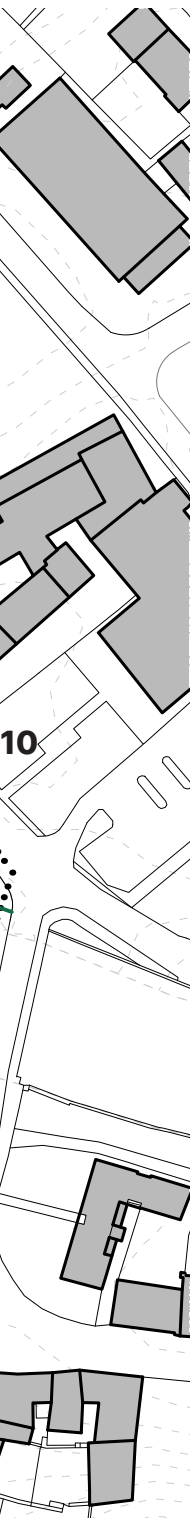
zástavbu rozšířit. Původní stopu bývalé zástavby tak dnes dodržuje řada garáží, zakončená budovou autoopravny. Pro následnou inspiraci do mého návrhu vybírám jak řadovou zástavbu a její prolamanost a měřítko, tak průchody ulic K Nábřeží a její větvení do tří kolmých cest. Jedné podél řeky, druhé vedle obdélníkového parku, sadu, v mém případě náměstí a opět měřítko velikosti těchto meta-bloků.

Důležitým bodem je i solitérní dům přímo u řeky. Jeho vzhled dělení i materiály se staly velkou inspirací k pojednání tohoto, dnes prázdného prostoru. Na fotografii je vidět i komín, v době pořízení se jednalo o průmyslovou část města. Dům na kamenném soklu ze dřeva.

Definice v území

Na začátku návrhu jsem vytyčil několik bodů, které jsem považoval za nutné v návrhu zohlednit, případně je do něho zapojit. Oblast, ve které se mé území nachází se jmenuje Na Vyhlídce a výhled je zejména z bodu 3 opravdu krásný. Pohled na historické město s hradem, které je celé pod památkovou ochranou je něco co si v Chebu v současné chvíli užije ze svého bydliště pouze pár obyvatel. Nabízelo by se, že tento požitek naplno využijí vybudované panelové domy, ty se ale všechny podvolily svažování terénu a jejich orientace je tedy převážně východo-západní. Jelikož se jedná o zástavbu typovou, je ve štítových stěnách každého z nich pouze jedno okno na patro, pravděpodobně do kuchyně. Orientace celého svahu směrem na město je tedy jižní. Domy umístěné na hraně se tedy budou orientovat převážně na jih, na výhled, ale druhou důležitou funkci mají i směrem do sídliště, které zakončují a dělají uliční frontu podél

nového propojení dvou ramen slepé ulice Hrnčířská. Body 6, 7 a 9 představují jak protažení stávajících ulic a jejich průběh tak i vymezení nových bloků. Bod 8 představuje polohu dnešní protipovodňové zdi, která se tyčí téměř tři metry nad hladinu řeky a zabraňuje tak i v případě tisícileté vody zaplavení celé oblasti. Za bodem 9 je také vidět trojcípá parcela, která může navazovat jak na park 10 před kulturním centrem Svoboda, tak mu může dělat záda nebo dokonce opozici velké hmotě KC.

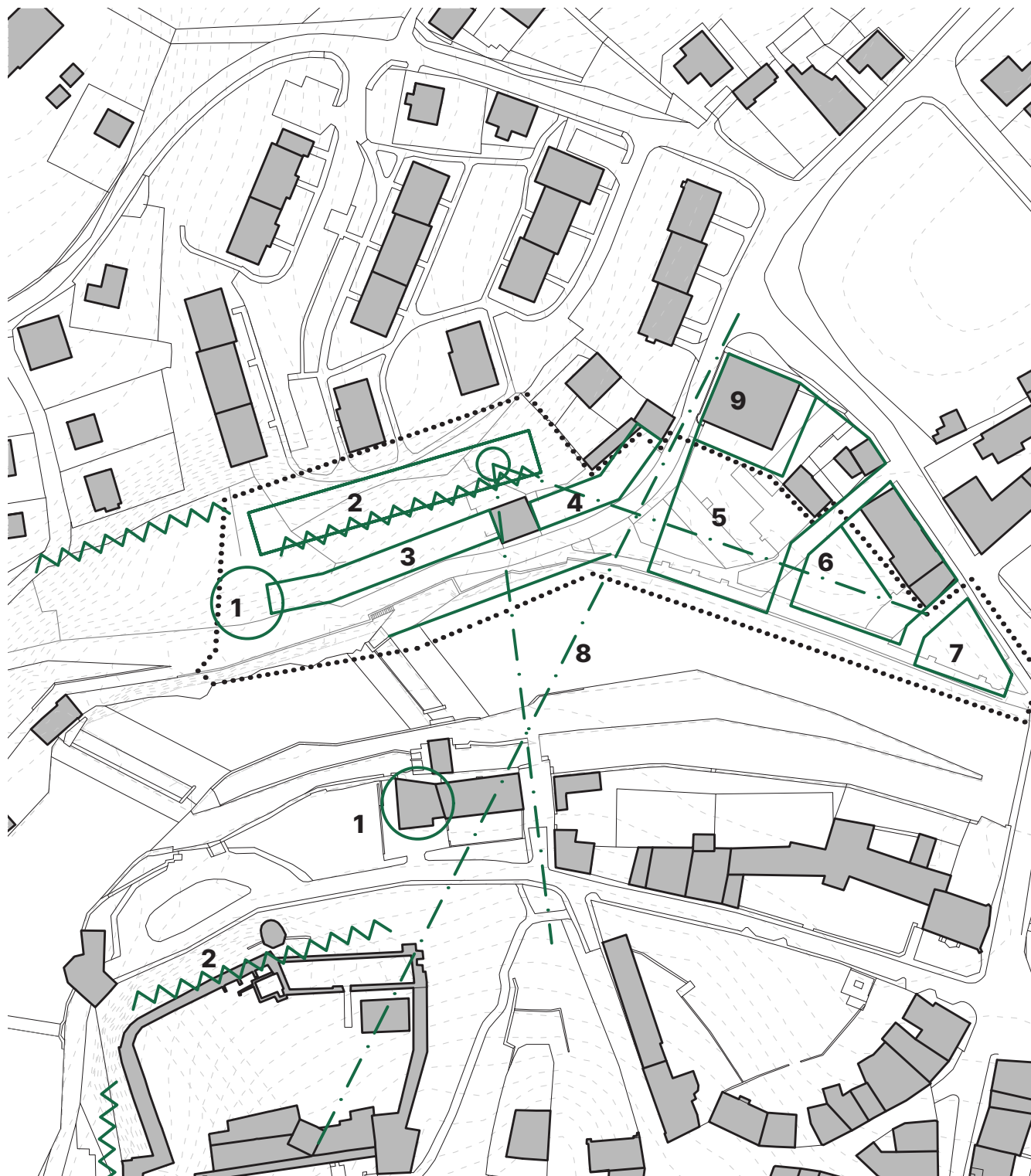
- výhled na město
- bývalý lom
- teréní zlom a panelové domy
- vykousaný urbanismus
- odstupové vzdálenosti domů
- orientace světových stran

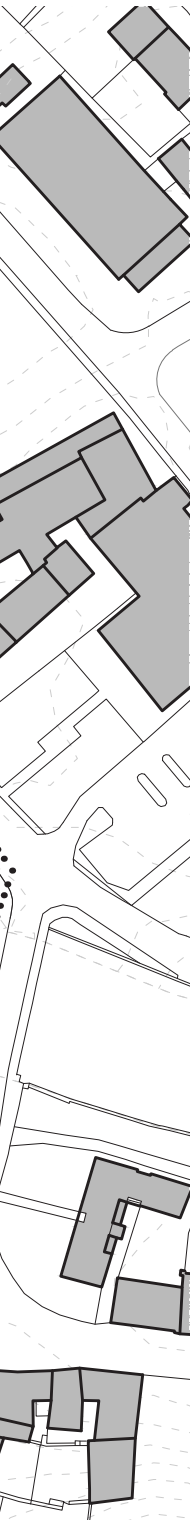

Legenda

1. nové přemostění
2. sklála bývalého lomu
3. ostrý terénní zlom
4. nové propojení Koželužské a Hrnčířské
5. nové propojení Hrnčířské ulice
6. nutnost dodržení odstupových vzáleností, dům se orientuje do všech stran
7. protažení a zatočení ulice K Nábřeží
8. stávající protipovodňový val, pěší průchod podél vody
9. protažení ulice Za Mostní branou

Bloky, řady a dominanty

Základní premisou dalšího navrhování bylo hledání možných pohledových os, tvorba dominant a pomyslného středu zástavby. Inspirace byla opět hledána v historii nebo na druhém břehu. Skrze Koželužskou ulici je vidět na Chebský hrad, viz bod 8, to lze považovat za hodnotný výhled. Opakem je ale v této lokalitě dům 9, který svým umístěním i velikostí boří pravidla uspořádání bloku, nezapadá do oblasti, tvoří nežádoucí dominantu. Jeho orientace do všech větvových stran také neumožňuje jakékoliv plynulé navázání a proto bude další snahou v projektu jeho měřítko zjemnit, dům v maximální míře zakrýt, a i přes jeho nekontextuální podobu začlenit. Další domy, z původní zástavby, jako například dům mezi body 3 a 4 lze do zástavby zapojit snadno a jeho měřítko se přiblížit. Body 3 a 4 budou mít tedy podobu řadové zástavby. Zakončení této řady bude provedeno v podobném duchu jako na druhé straně řeky, několikapodlažním domem. Nad nimi bude na samém terénním zlomu stavba 2 inspirovaná barokní hradbou na druhé straně řeky, a částečně i historickými prameny dokládajících stavbu hradu, přibližně v těchto místech. Tato stavba bude také tvořit uliční charakter směrem do sídliště, podél propojení Hrnčířské ulice a v místě uvažovaného pěšího propojení Koželužské je umístěna i dominanta výstavby, vyhlídková věž. Na ose vedoucí z centra města v místě možného přemostění. Skrze bloky 5 a 6 je pak vedena druhá pohledová osa. Křížení dvou os na jejichž konci je pokaždé jiná věž lze považovat za střed zástavby. Blok 5 je tedy osou rozdělený na severní

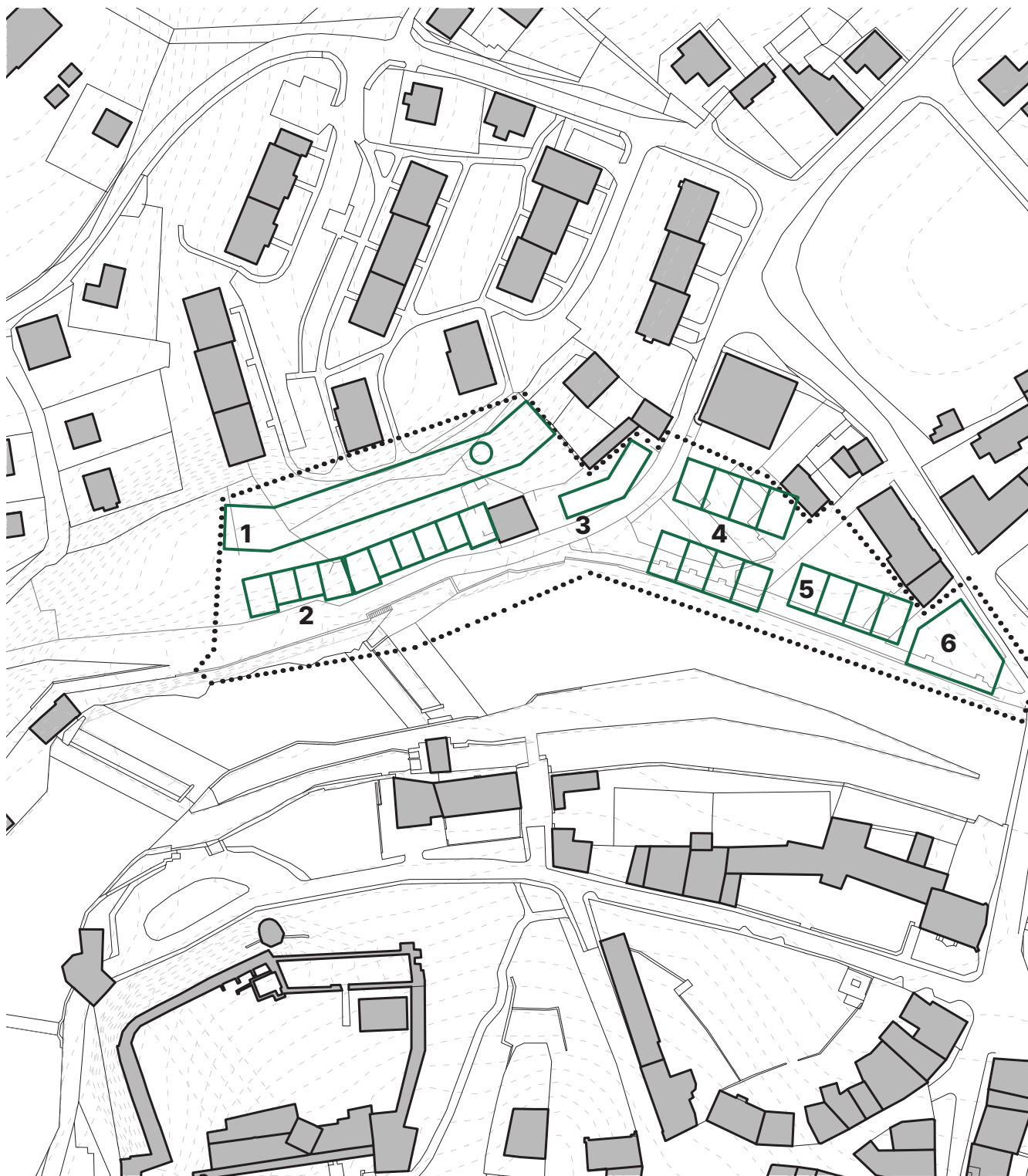
a jižní část. Jižní část stojí na okraji řeky na kamenné opěrné zdi. Blok 6 od řeky o pár metrů odstupuje a využívá možného ná březního charakteru. Pohledová osa také ukazuje, kudy se bude vstupovat do jeho vnitrobloku. Bod 7 lze svou velikostí považovat za jednu hmotu, stavící se jako protiváha KC Svoboda, fungující jako předpolí Amerického mostu a zároveň zakončení celého bloku.

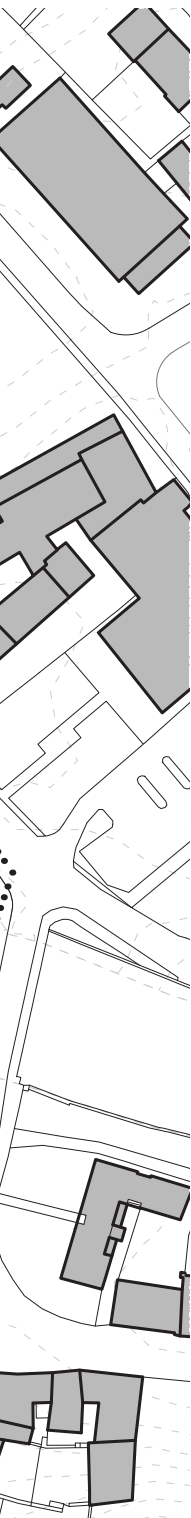
- osy a věže
- dominantní hmoty
- vrstvení zástavby
- tvoření uličních čar
- zakončení řad
- zrcadlení druhého břehu

Legenda

1. zakončení řady, inspirace hledaná na druhé straně řeky
2. uliční charakter směrem do sídliště, inspirace druhou stranou, hradba, věž, dominanta
3. řadová výstavba, inspirace stabilním katastrem, zalomení
4. řadová výstavba alternativa, inspirace stabilním katastrem, zalomení
5. blok, potřeba dodržet předem definované cesty a parametry
6. blok, možnost ná březí, obtočení navázání s vedlejší ulicí
7. blok, měřítkem možná jedna hmotu, protiváha kulturního centra Svoboda
8. čerchovaná čára, pohledové osy, dominanta na konci, věž hradu, věž nová
9. nežádaná dominantu v území, soliterní dům

Dělení na objemy

V další fázi došlo k rozdělení zástavby na objemy dle měřítka okolní zástavby. V případě objektu 1, byla zvolena dlouhá pásová hmota se zatočením na koncích pro navázání na okolní zástavbu nebo na skálu bývalého lomu. Zatočení směrem do sídliště ho pocitově drží sevřené a zakončuje ho tak. V případě řadové zástavby 2 došlo ke zvolení dvou druhů domu, většího a menšího. Menší je vždy obklopen větším na koncích nebo ve zlomu. Hmota číslo 3 míří rohem přímo na náměstí v bodě 4 a to jí propůjčuje dominantnější postavení, je tedy vhodná pro umístění veřejného prostoru, například hospody nebo restaurace. Náměstí 4, je vymezeno po obou stranách dvakrát čtyřmi stejnými hmotami. Jedna řada se ovšem nachází na kraji vody a to jí umožňuje propojení s již existujícím kamenným valem a jeho zabydlení. Hmota 5 je další řada stejných domů, jedna strana kolem náměstí. Před sebou vytváří náplavku s výhledem na řeku a ostrov. Za sebou vytváří vnitroblok, vzhledem

k nemožnosti napojit se na přilehlý dům, jehož okna míří také k vodě. Hmota číslo 6 je volena jako dominantní zakončení a protíváha kulturnímu centru. Vzhledem k poloze lokality poblíž centra města a napojení na frekventovanou komunikaci lze uvažovat o provozu hotelu. Jeho výška bude vždy vyšší než u hmoty 5.

Řeka Ohře a terénní zlom společně s ulicí Koželužskou se staly páteřemi návrhu, kolem kterých se vytvoření hmot točí.

Zapojení pohledových os a okolních ulic determinuje polohu jednotlivých staveb. Půdorysné stopy jednotlivých hmot odpovídají měřítkem svému okolí a stmelují tak rozbité město.

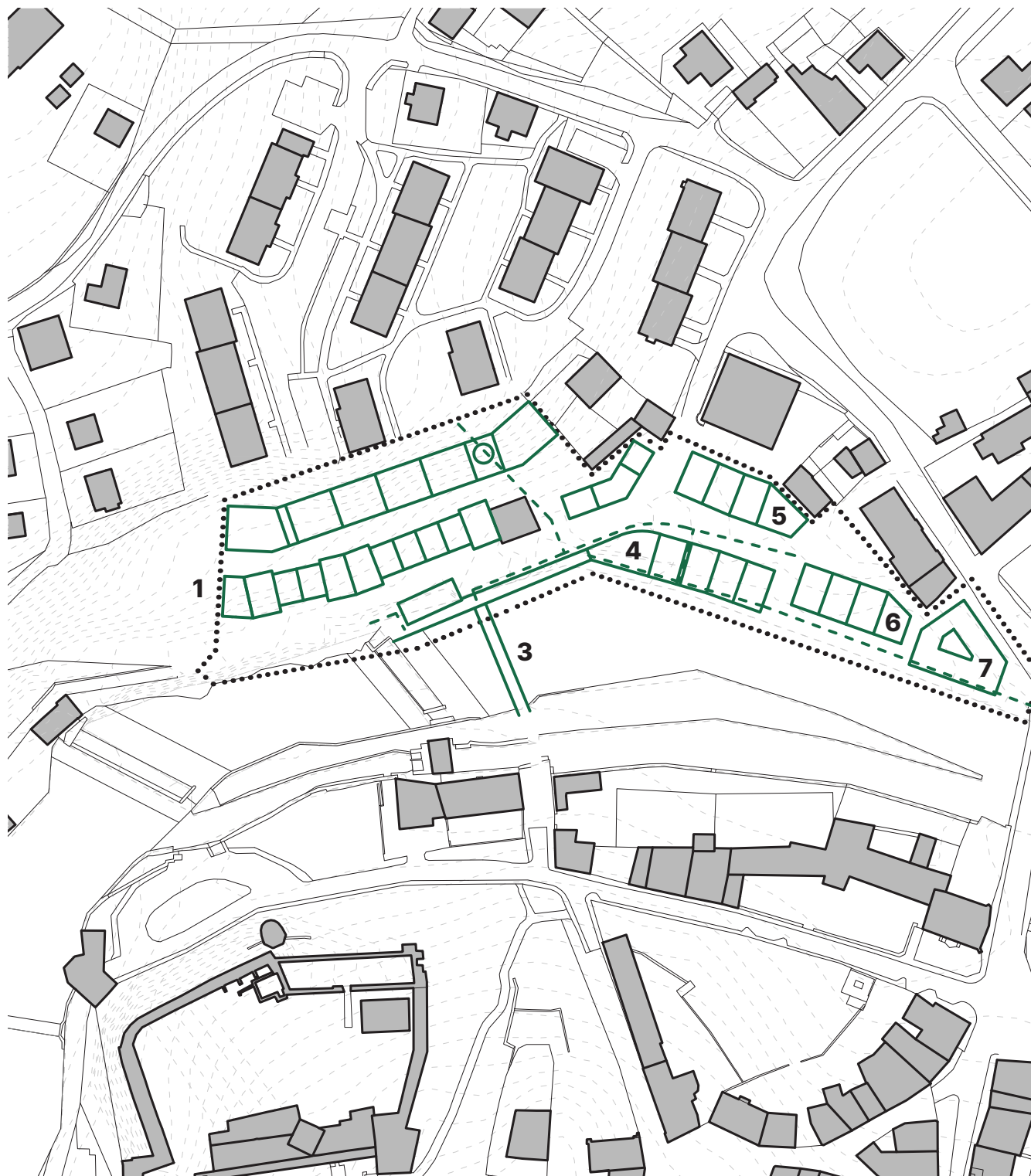
- stmelení rozbité zástavby
- dominantní hmoty
- půdorysné měřítko okolí
- zakončení řad
- hledání veřejných staveb

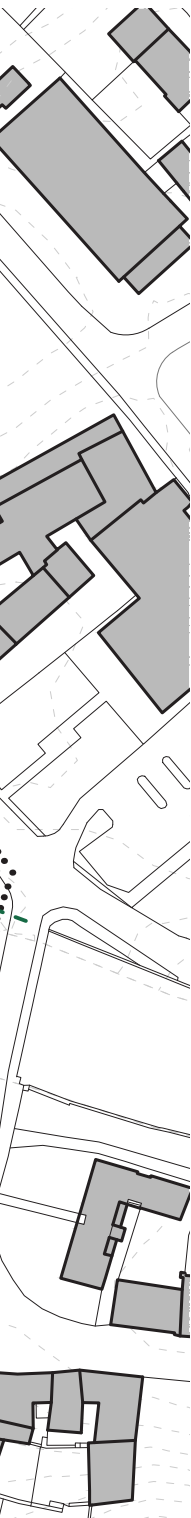

Legenda

1. prolomení hradebního domu a navázání na skálu bývalého lomu
2. rozdělení řadové zástavby na hmoty, vytvoření dvou druhů
3. druhý typ řadové zástavby, možnost zřízení veřejné stavby
4. tvorba náměstí či rozšířené ulice
5. rozdělení boků na hmoty, jedna se opakuje dvanáctkrát
6. hmota zůstává v celku, prověření kapacit hotelu

Pěší cesty, přesné hmoty

Pokračováním v doplňování hmot a jejich úpravám podle okolních budov, dodržování odstupů a uličních čar. Umístěním Domu u řeky 2 se vytváří soliterní stavba, která vychází z historických pramenů a nejdůležitěji dodržuje umístění budov ze stabilního katastru. Na ní navazuje nově budovaná náplavka, která se tak stává jedním z mála míst v celém Chebu, kde se člověk může pohodlně přiblížit k řece. Pěší přístup po mostě 3 je napojený na historickou osu vedoucí z centra města. Po překročení řeky je možné vystoupat ke Koželužské ulici buďto rampou, nebo schodištěm a následně se kolem pone-

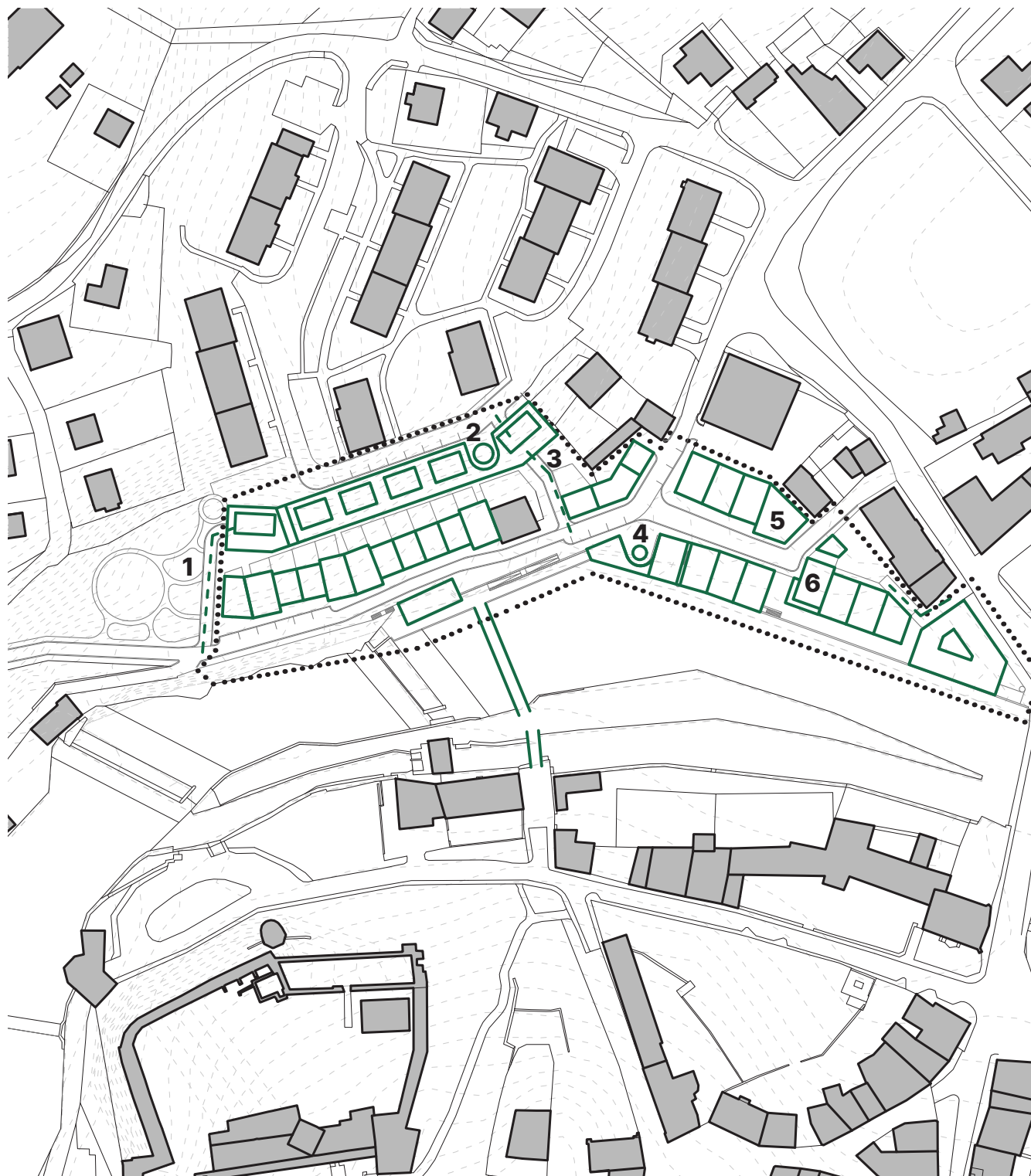
chané původní stavby protáhnout do hradby s věží, kudy lze vystoupat směrem na sídliště. Druhou možností kam se vydat z náplavky je pokračovat vpravo skrz budovu Galerie 4 a dále podél řeky v loubí domů u Koželužského náměstí, přes nábřeží a skrz hotel 7 k Americkému mostu. V případě původně typových domů 5 a 6 došlo k seříznutí jejich rohů z respektu k okolní zástavbě, která je bezzbytku zachována. Hotel 7 pak dostává zastřešený dvůr, aby byla dostatečně prosvětlena celá dispozice která by jinak byla díky klínovitému tvaru temná.

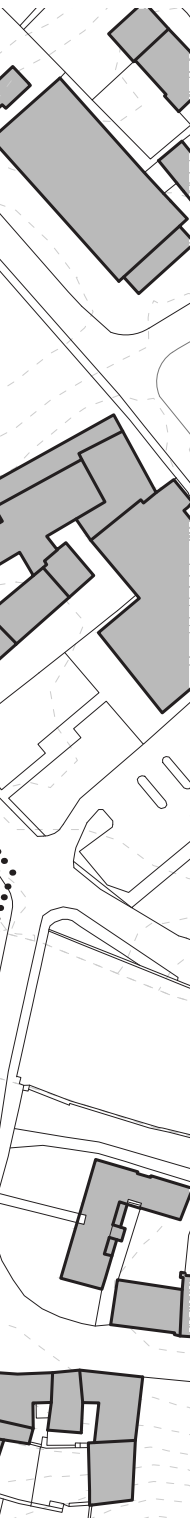
- tvorba náplavky
- zpřesnění hmot
- vyznačení nových pěších cest
- přemostění řeky
- respektování historické polohy některých

Legenda

1. zakončení řady
2. umístění Domu u řeky, dle historické reference
3. nové přemostění a náplavka
4. přízemní dům Galerie, zakončení řady domů i náplavky
5. seříznutí a protažení domu, atypický, možná dominanta
6. seříznutí domu, atypický
7. vložení dvoru do hluboké dispozice, lze zastřešit

Prvek náhody a doprava

V posledním kroku bylo v návrhu upraveno pár posledních budov, zakomponovány všechny restriktce a vytvořeno pár hmotných změn, v návaznosti na zpřesnění návrhu. V bodě 1 je vidět zakreslený jednosměrný vjezd do patra garáží pro vily a kanceláře v hradbě. Pod skálou je nakreslený park, který již nebyl předmětem návrhu a je možné, že bude v budoucnu zastavěn. Z parku je možný vstup mezi hradbu a řadové domy v Koželužské ulici. Poloveřejný prostor s možností nahlédnout na klesající zahrádky směrem ke vstupu do věže. V bodě 2 je nakreslený předprostor věže, záliv, který narušuje kontinuitu v Hrnčířské ulici, do téže ulice je pak vedle výjezd z garáží pro vily

a kanceláře, který byl umožněn umístěním stavby do svažitého terénu. V bodě číslo 3 je vidět druhý vjezd do garáží o patro níže, který je využíván obyvateli řadových domků v Koželužské ulici a také prostor pro společenskou zahrádku. Bod 4 je pochozí střecha galerie s točitým schodištěm jako druhotným reprezentačním vstupem. Budovy na Koželužském náměstí prodělaly poslední změny, atypický dům 5 byl vytažen do náměstí a štít domu 6 byl posunut blíže ke středu. Toto přiklížení budov má evokovat klidnější a útulnější atmosféru podobnou, jakou můžeme najít v historické části města. Za budovou 6 je vjezd do třetích garáží v oblasti, které se rozkládají pod budovami 5 a 6 a výjezd mají do ulice Za Mostní branou. Finální úprava veřejných prostranství a protažení upraveného průběhu Koželužské ulice byly také součástí tohoto posledního kroku.

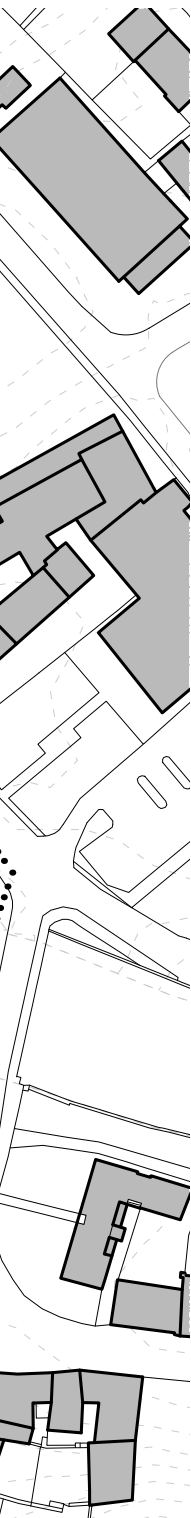
- atypické budovy
- konkrétní reakce s místem
- automobilová doprava
- předprostory budov
- dodržení průhledů

Legenda

1. tvorba parku pod skálou a vjezd do garáží Hradby z ulice Koželužská
2. předprostor věže v ulici Hrnčířská a výjezd z garáží Hradby do ulice Hrnčířská
3. vjezd a výjezd do garáží pro řadové domy v ulici Koželužská
4. pobytová střecha Galerie se vstupem točitými schody
5. vystoupení domu z řady směrem do náměstí, nečekané postavení dominantního narohu
6. posunutí domu a tvorba průčelí náměstí

Finální výsledek

Bilance

Vzhledem k územnímu plánu města Cheb jehož naplnění bylo jedním z cílů návrhu, bylo do území narhováno převážně bydlení a to a různém standardu, od bytů 2+kk a garsonier ve viladomech, řadových rodinných domků se zahradou až po luxusní vily s výhledem na staré město.

Velikost řešeného území je 1,5 ha.

Průměrná hustota města Cheb je 92 os/ha

Hustota dobře fungujícího města je min 130 os/ha

Průměrné osídlení satelitní a vilové zástavby se pohybuje kolem 40 os/ha

Současné osídlení lokality přibližně 65 os/ha

A. viladomy	3 podlaží x	9 domů x	3 os/podlaží	81 os
B. atypický dům u hotelu	6 podlaží x	1 dům x	3,5 os/podlaží	21 os
C. atypický dům na náměstí	3 podlaží x	1 dům x	3,5 os/podlaží	11 os
D. řadové domky		10 domů x	4 os	40 os
E. vily		6 domů x	4 os	24 os
				<hr/>
				177 os

$177 / 1,5 = 118 \text{ ob/ha}$

minimální požadovaná hustota 80 os/ha

vhodná hustota obyvatel 130 os/ha

hustota obyvatel v návrhu 118 os/ha

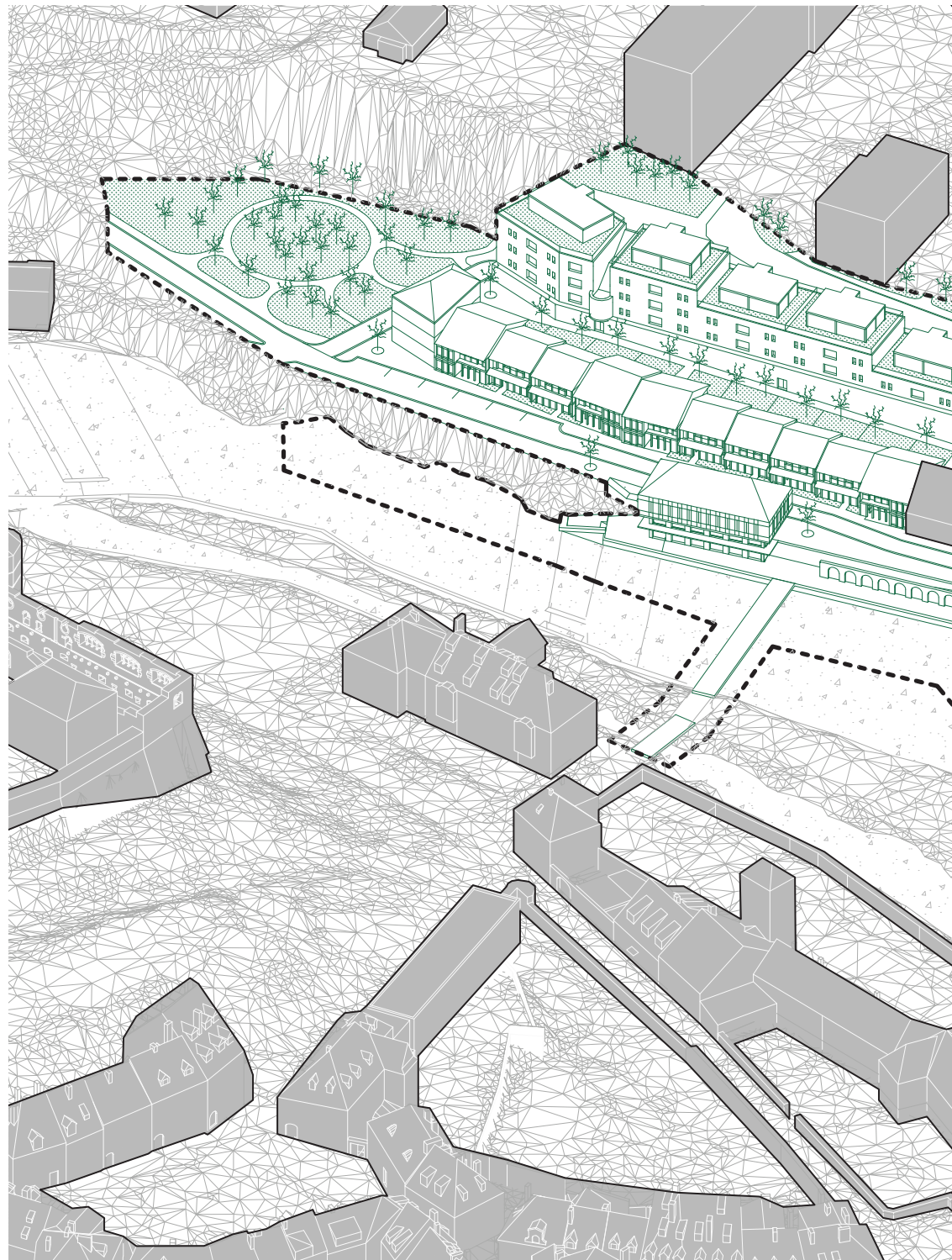
ač se průměrná hustota osídlení v oblasti téměř zdvojnásobila není to pořád ideálních 130 os/ha

odhad je ale orientační a faktický počet lidí se může při započítání kancelářských prostor v lokalitě a hotelu ještě změnit, stejně jako přesný počet obyvatel v domech

Legenda

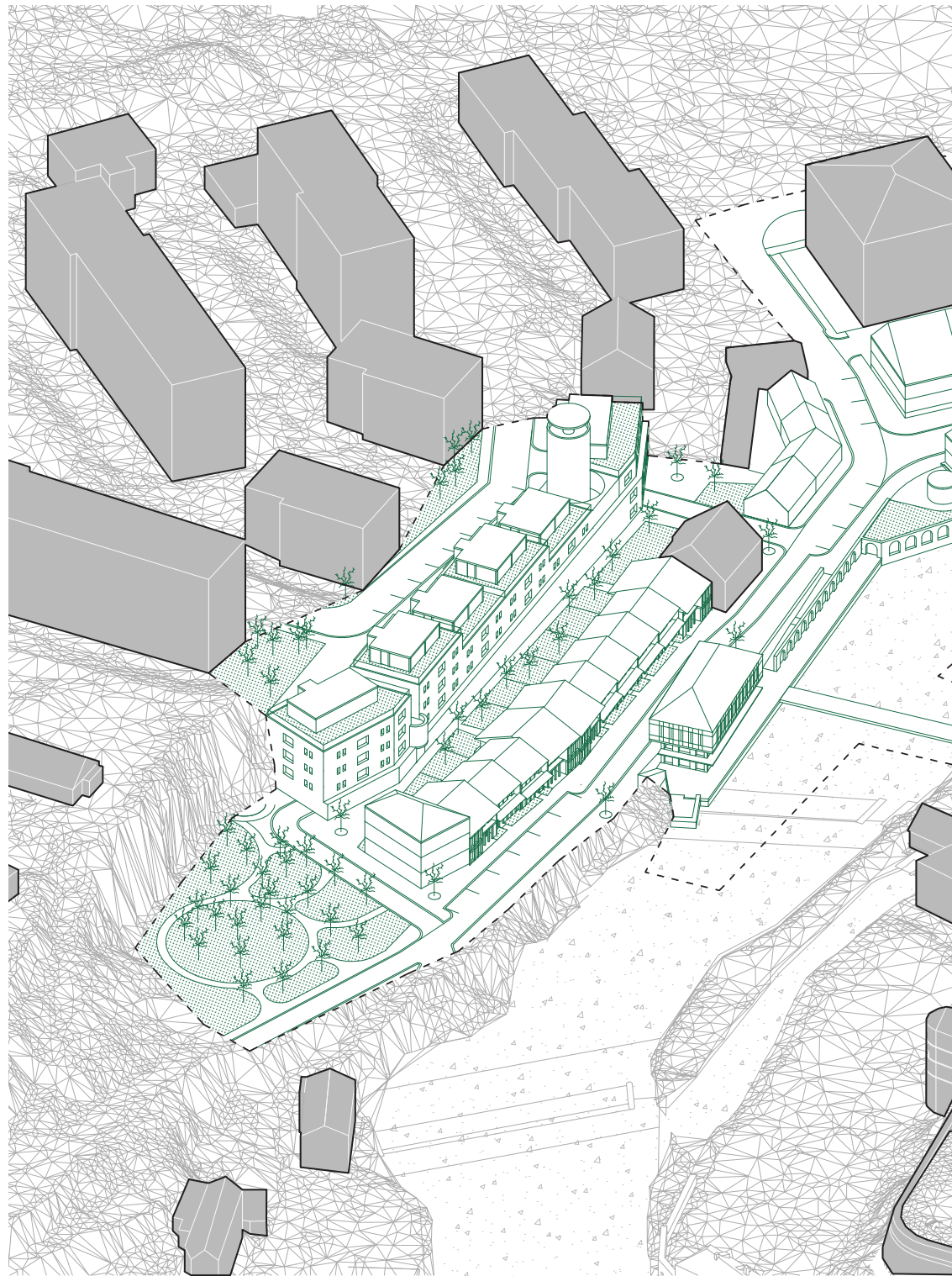
1. nový park – lze do budoucna také zastavět
2. nová ulice Hrnčířská
3. ulice Koželužská
4. ulice K Nábřeží
5. protažená ulice Za Mostní branou
6. nová ulice Nábřežní
7. nové Koželužské náměstí

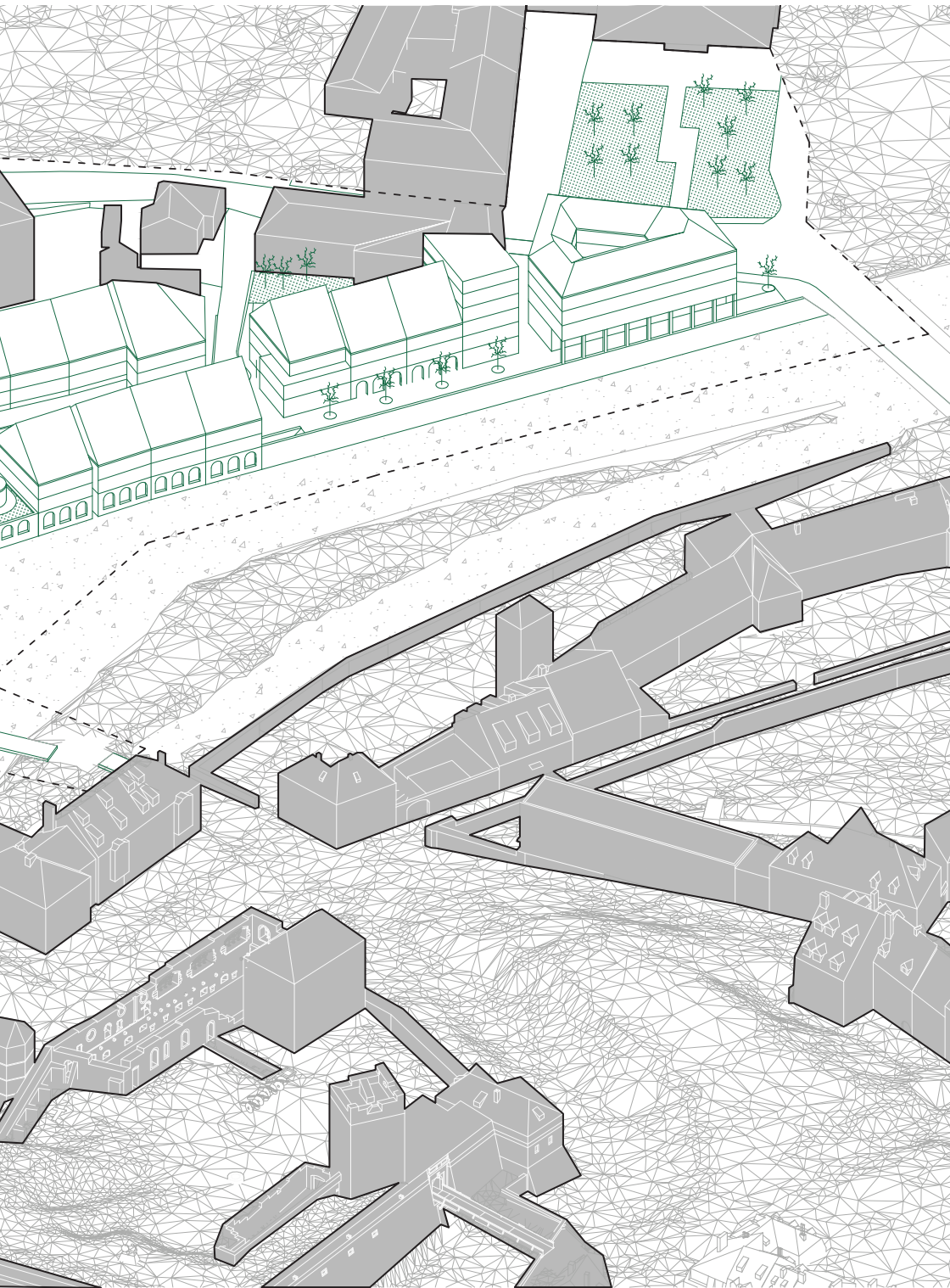
Axonometrie

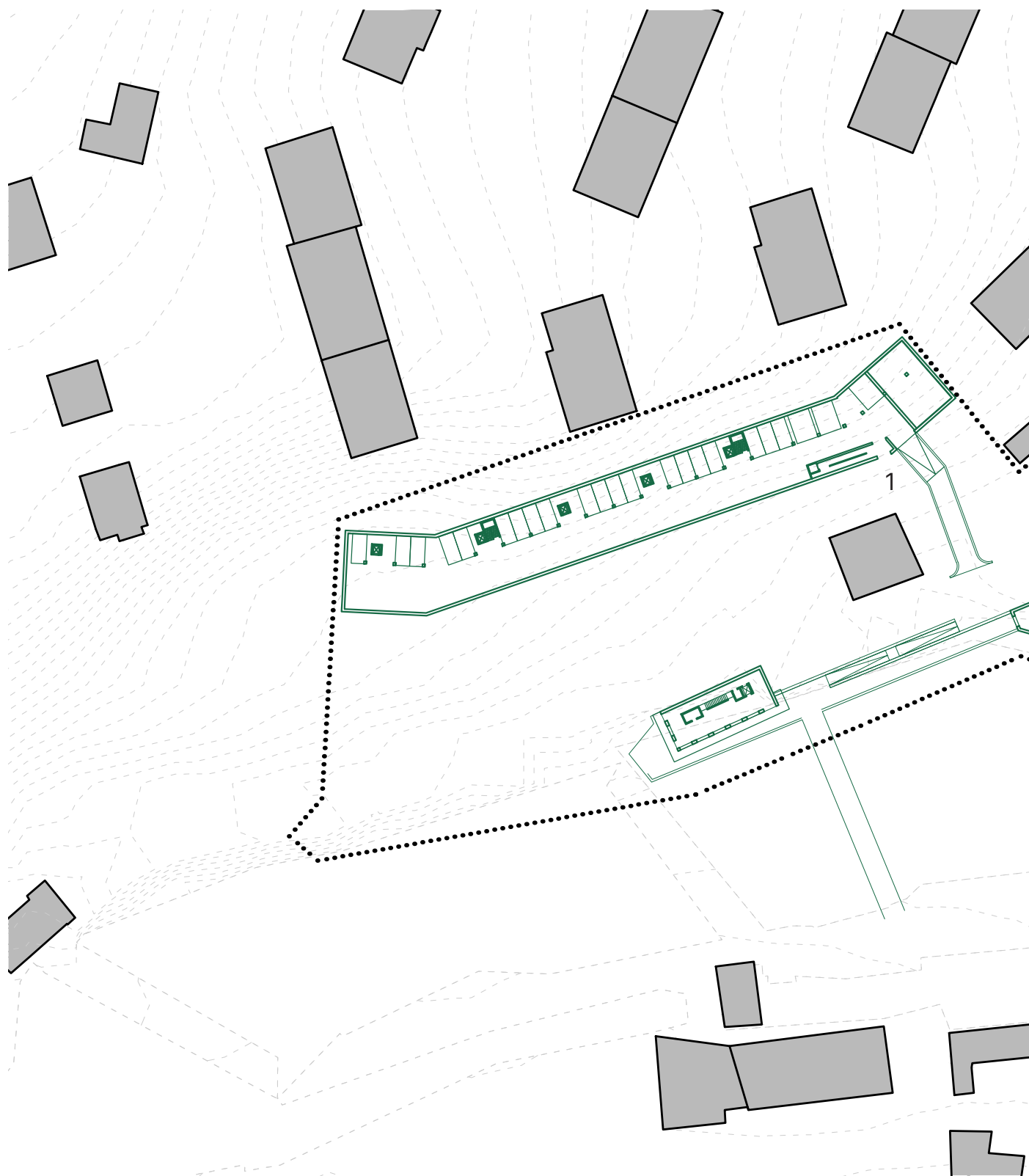

Axonometrie

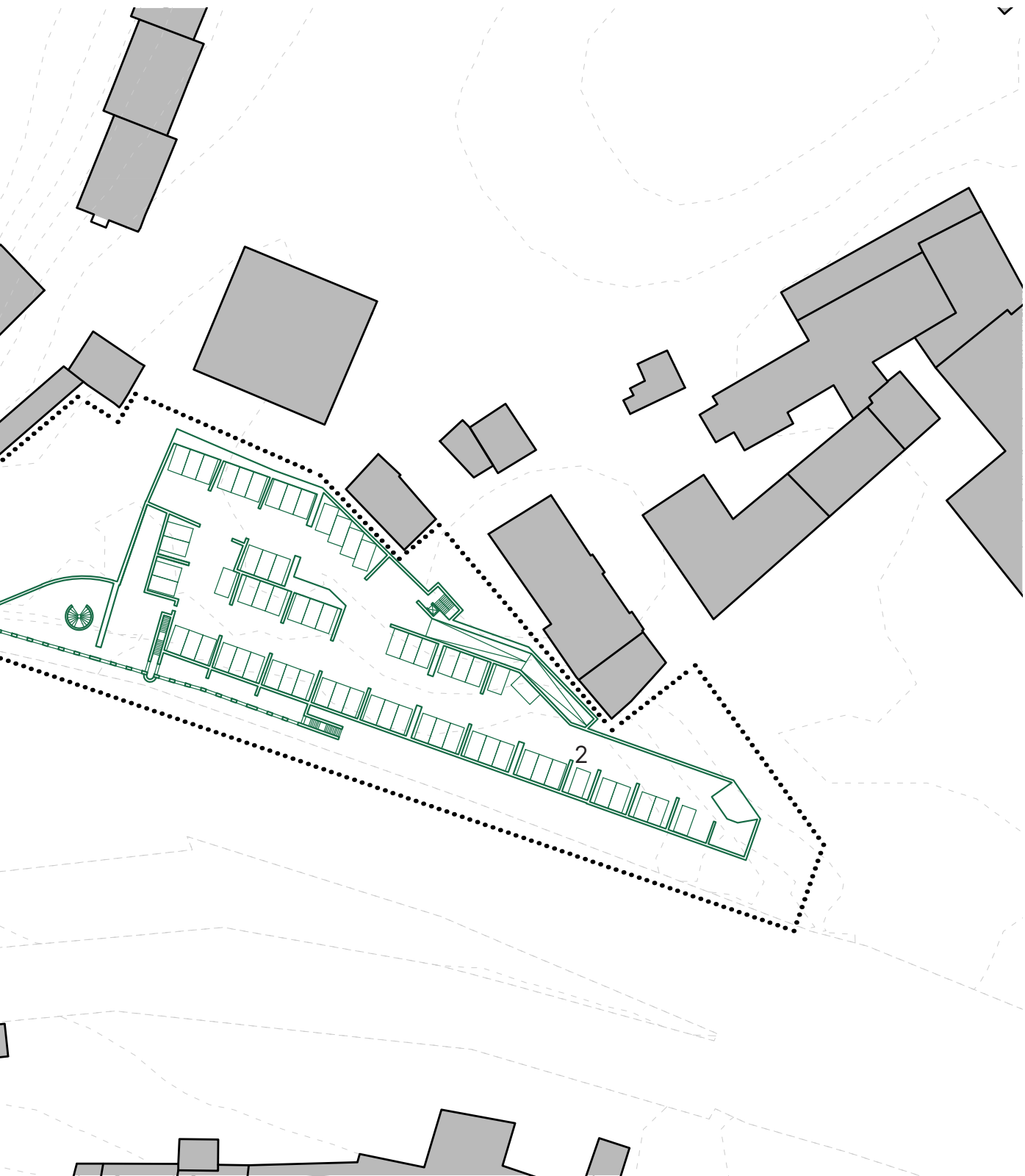
1.PP – Parkování

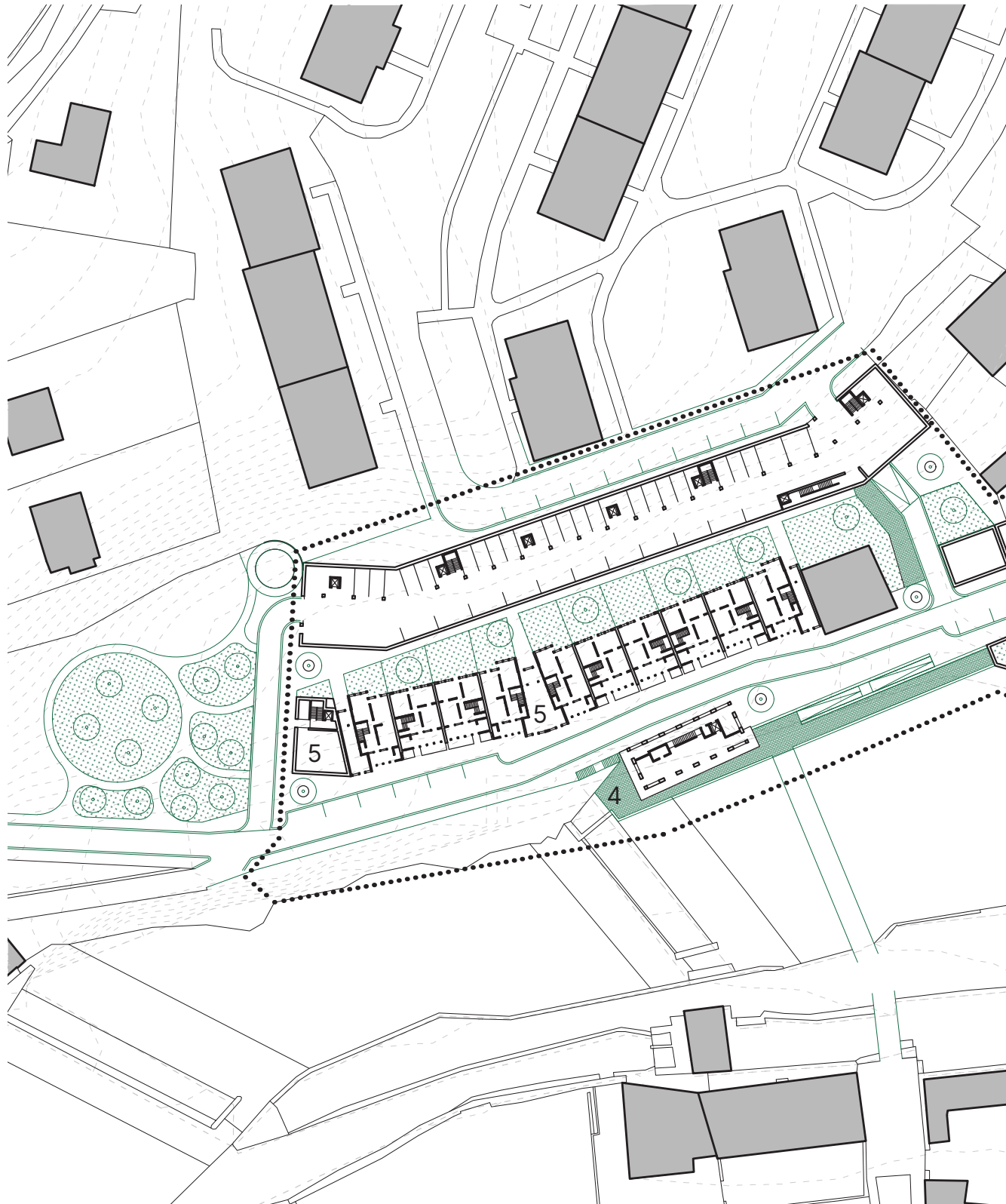
Legenda

M 1000

1. parkování pro řadové domy v Koželužské, 23 míst
2. parkování pro Koželužské náměstí, 65 míst
3. venkovní volné parkování, 19 míst

1. NP – Parter

Legenda

M 1000

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

- hospoda
- galerie
- hotel
- společenský dům
- komerční prosor

Etapizace výstavby

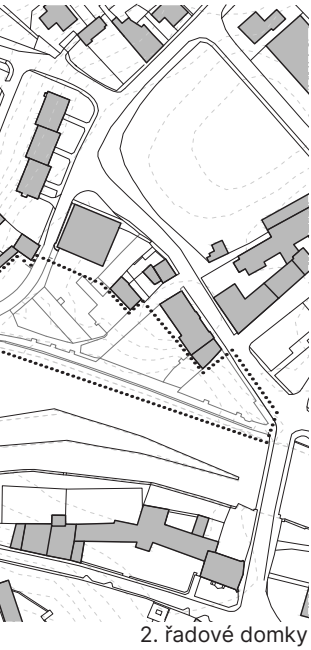
1. náplavka

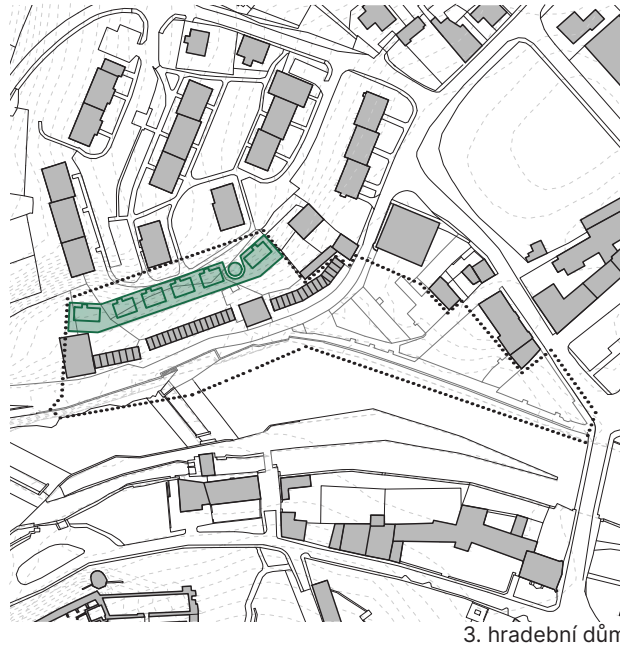
4. náměstí a hospoda

Jednotlivé stavební celky lze do lokality umísťovat i nezávisle na sobě. Potřeba předejít problému dnešní doby, kdy se větší plán zpravidla nedodrží a dílčí část následně nefungují samostatně.

2. řadové domky

3. hradební dům

5. nábřeží

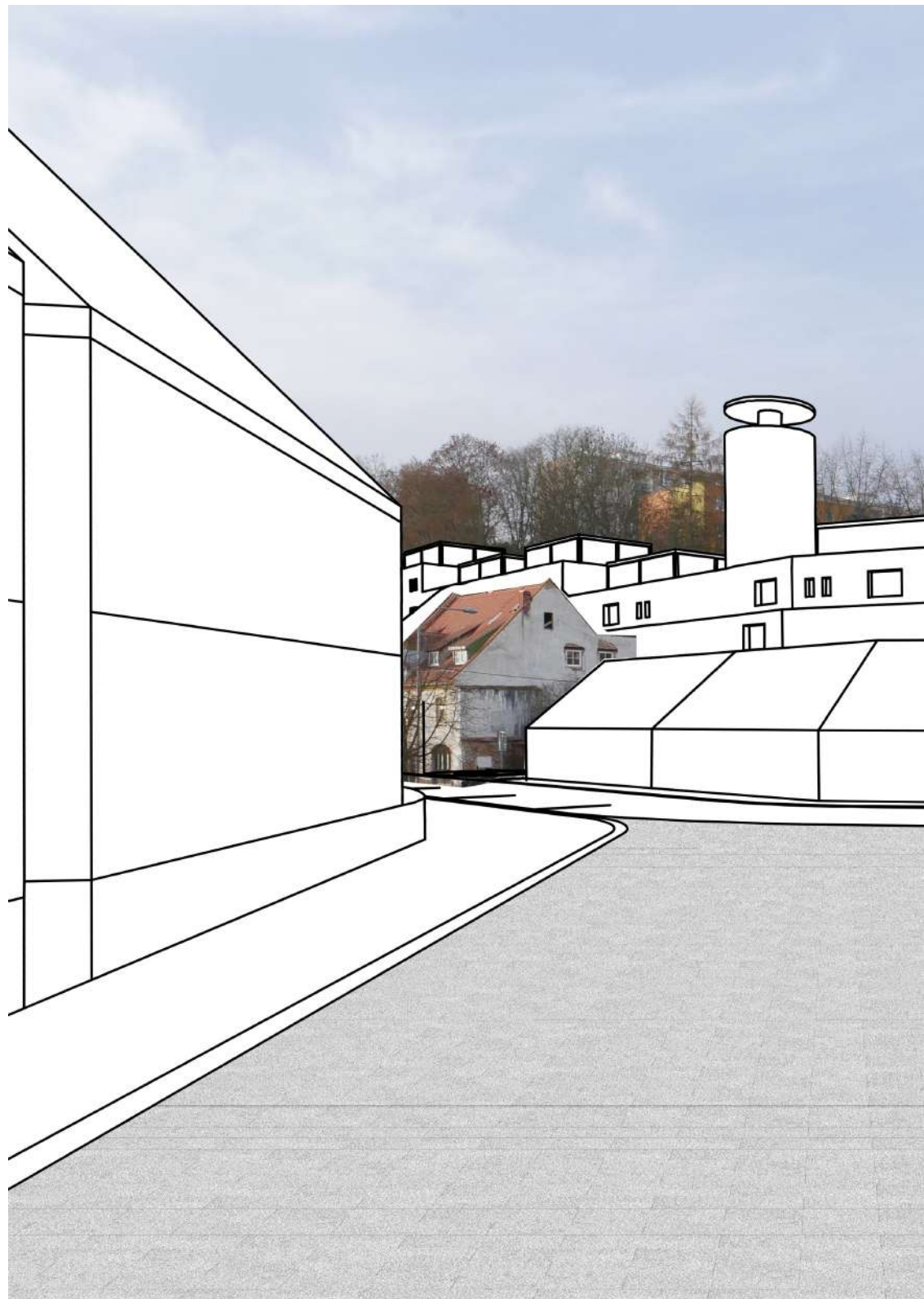
6. hotel

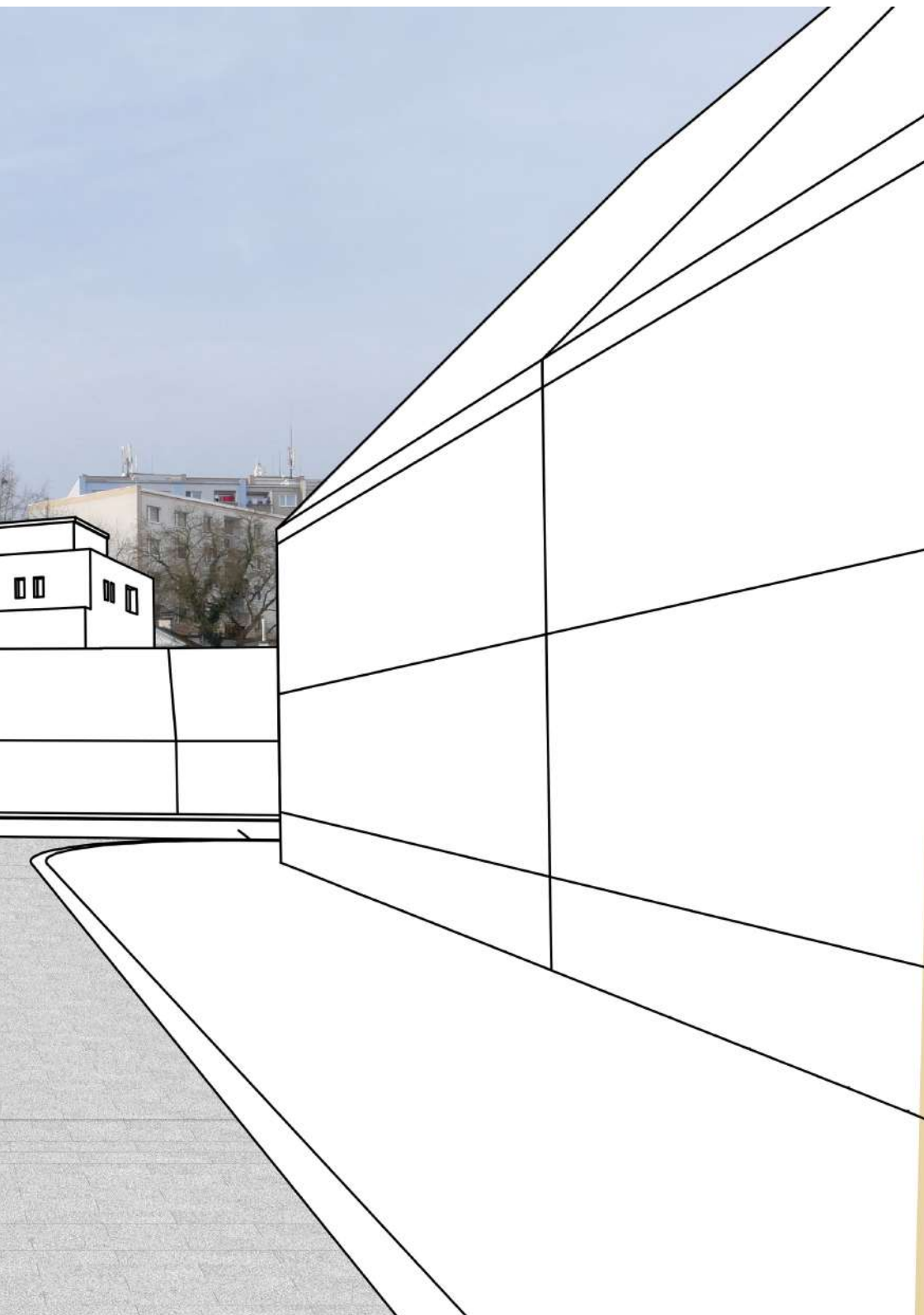

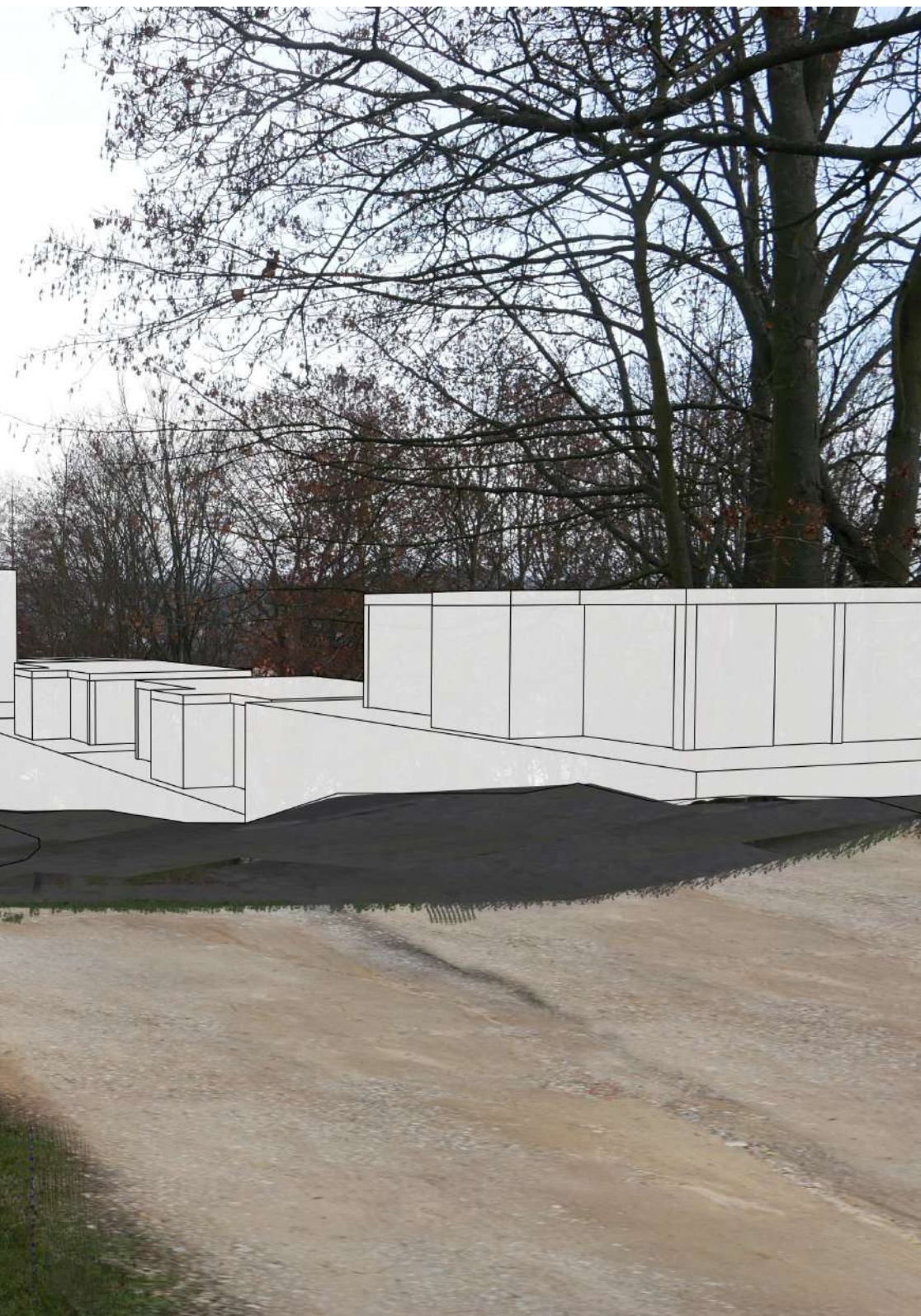

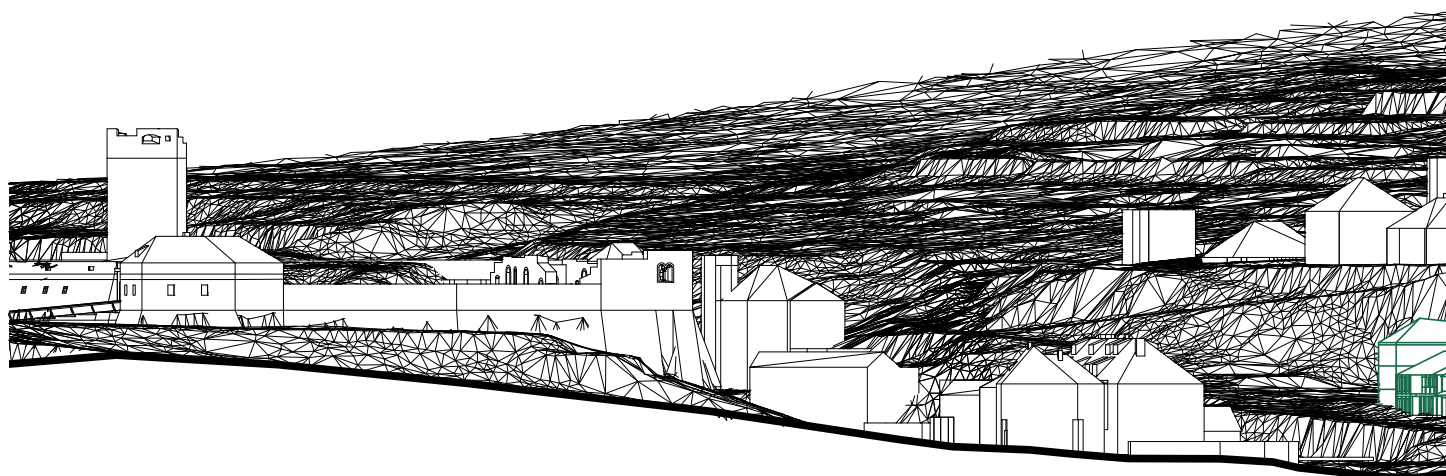
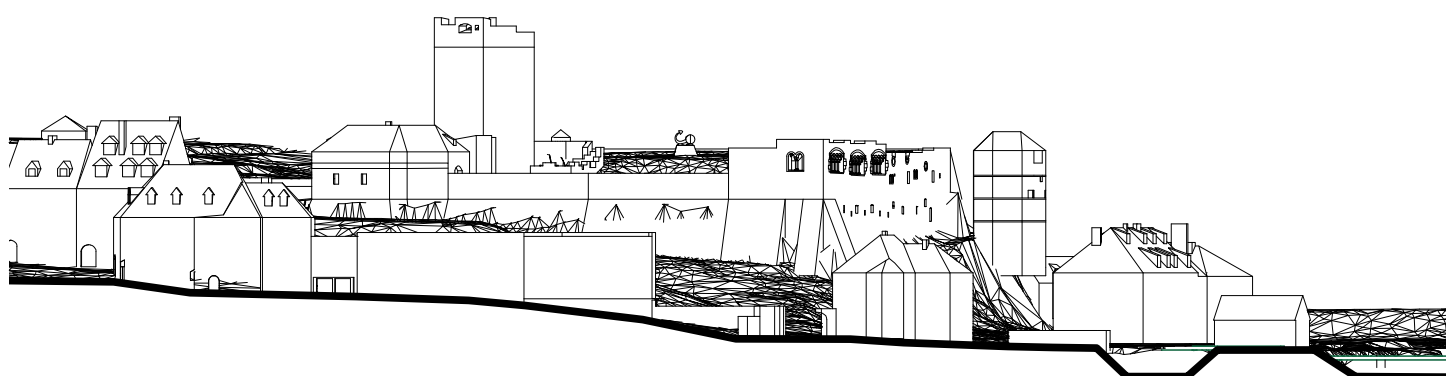

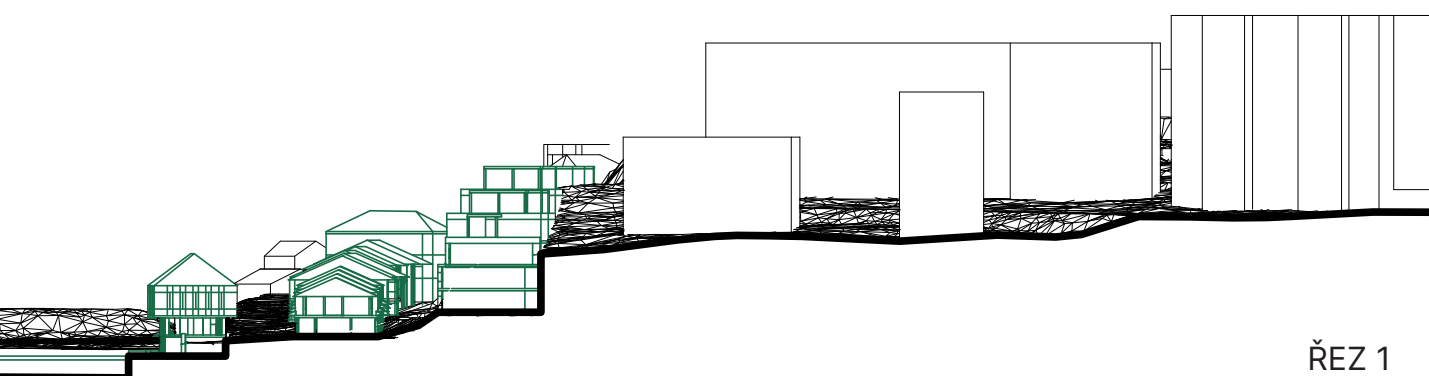

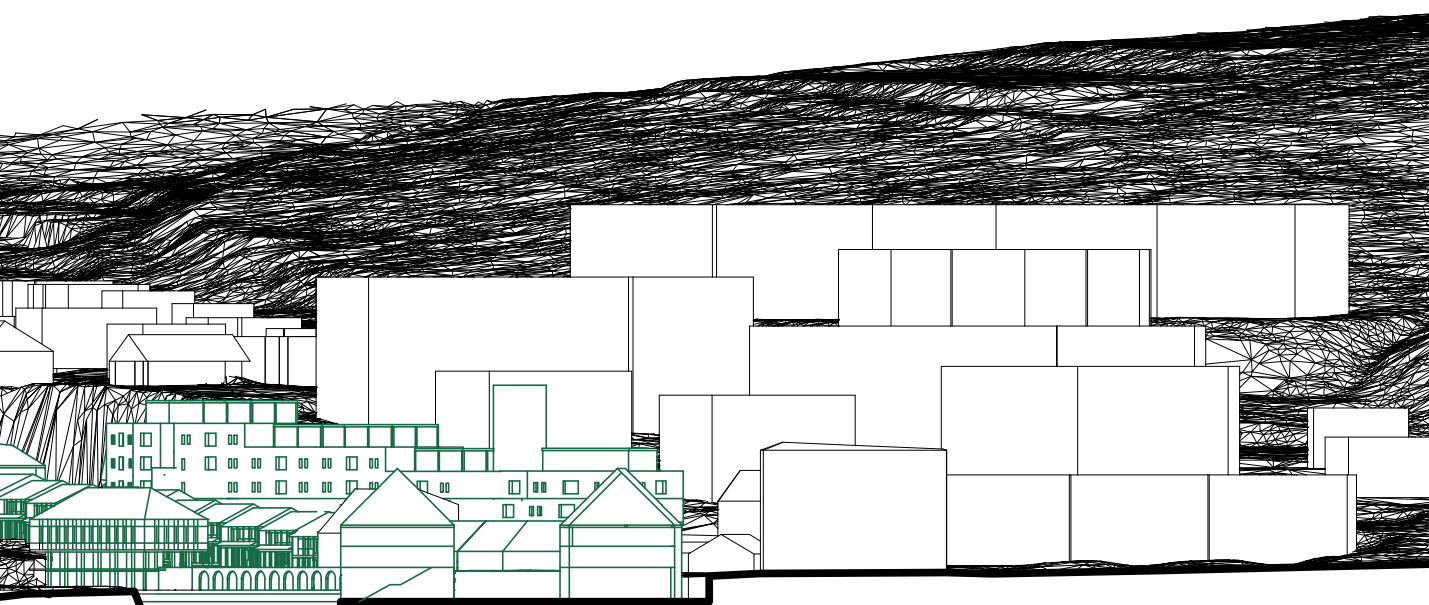

Charakteristické řezy územím

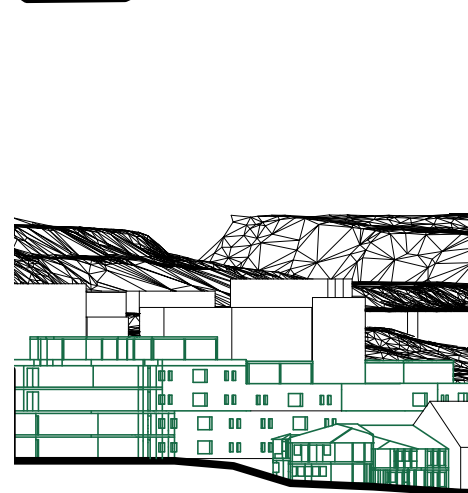
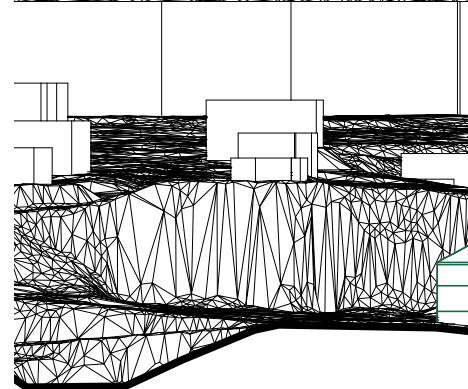

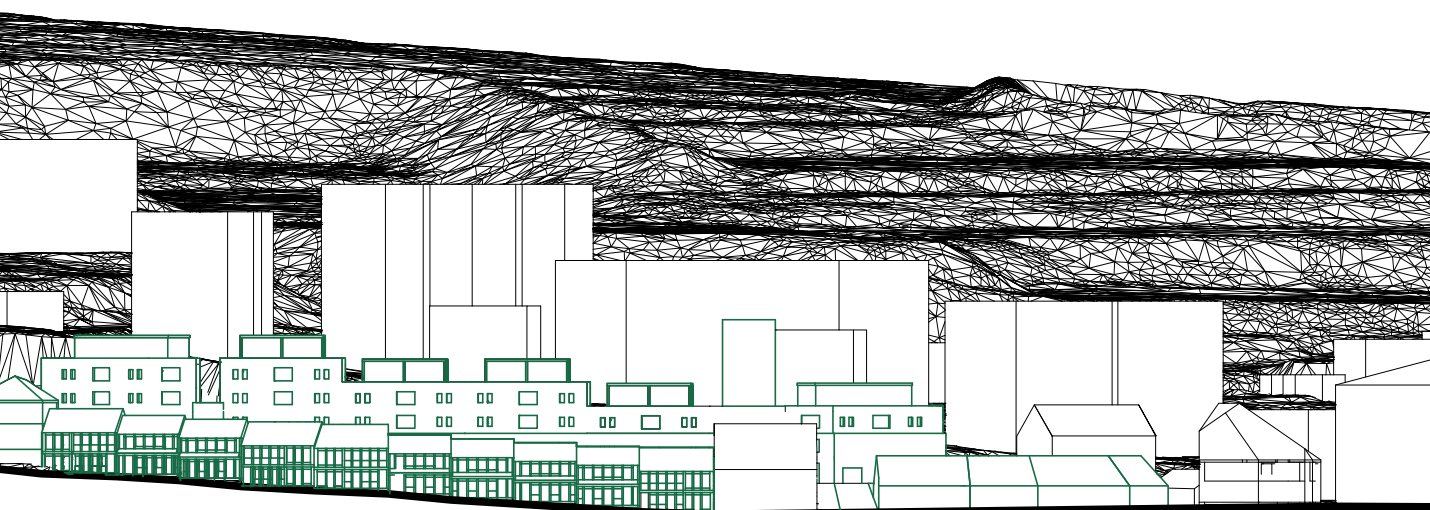
ŘEZ 1

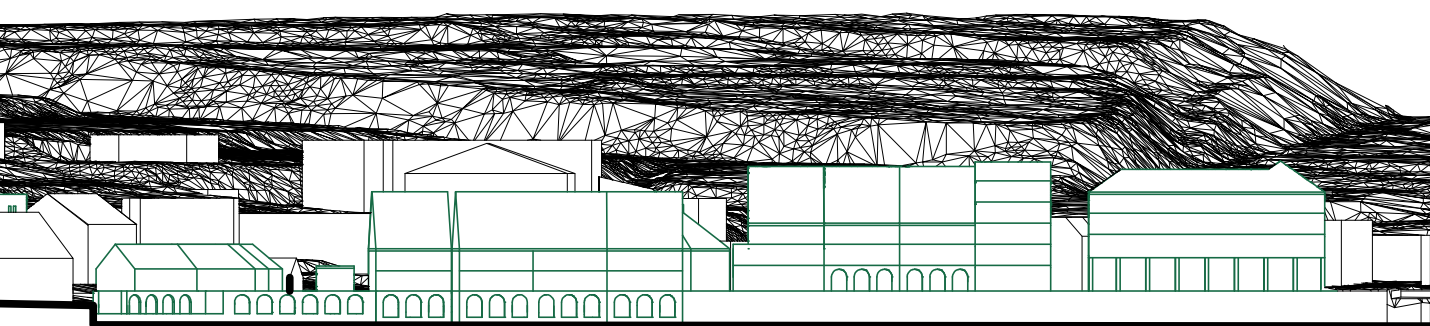
ŘEZ 2

Charakteristické řezpohledy územím

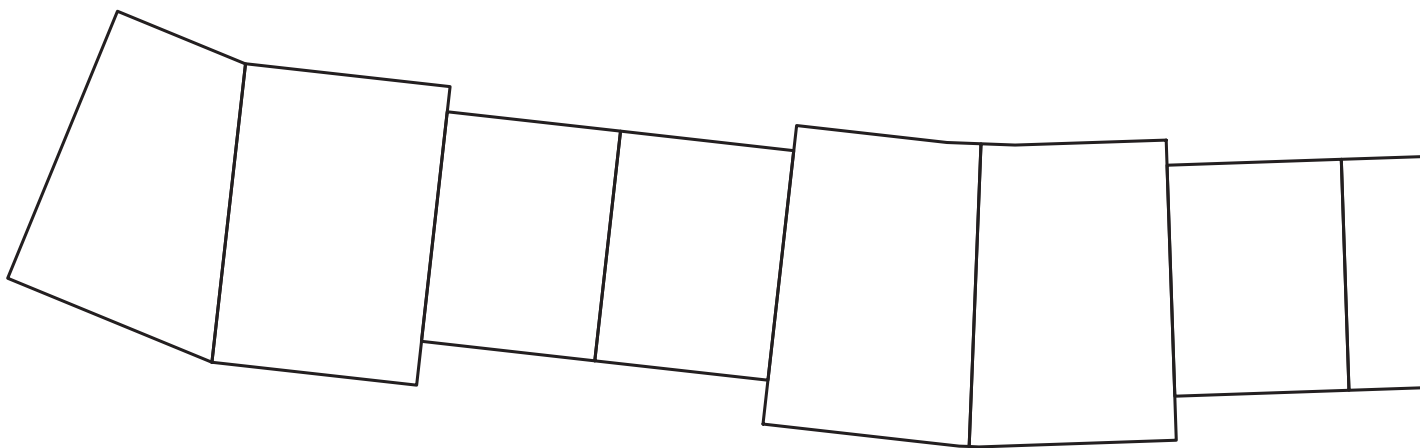
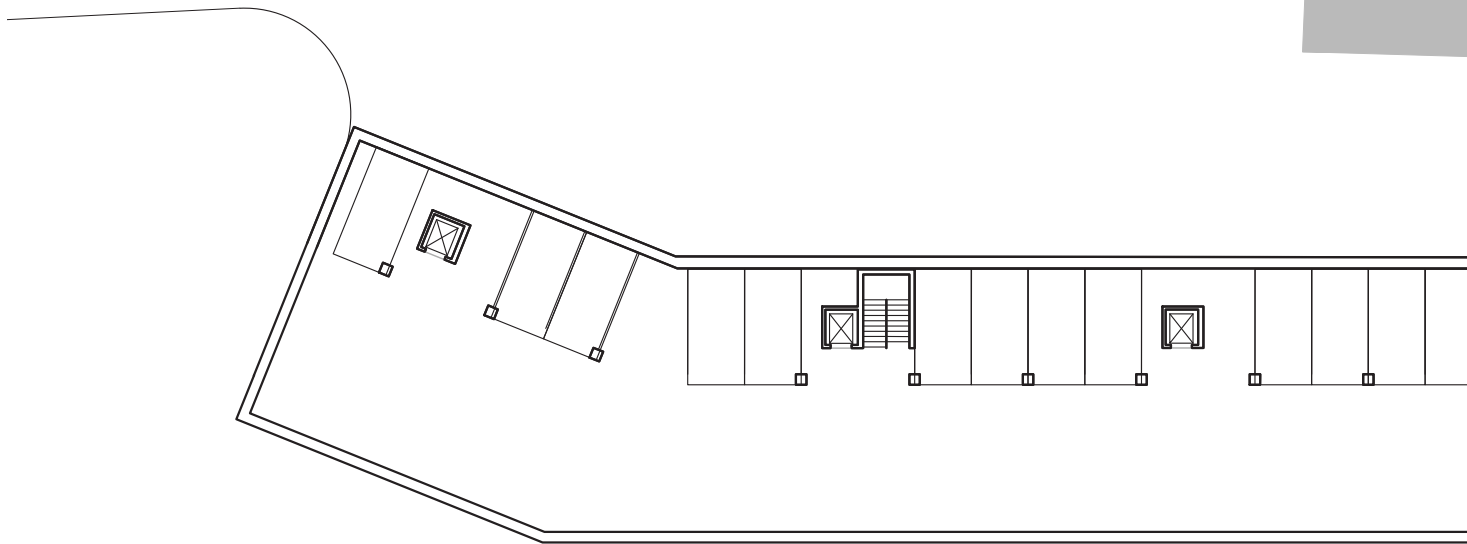

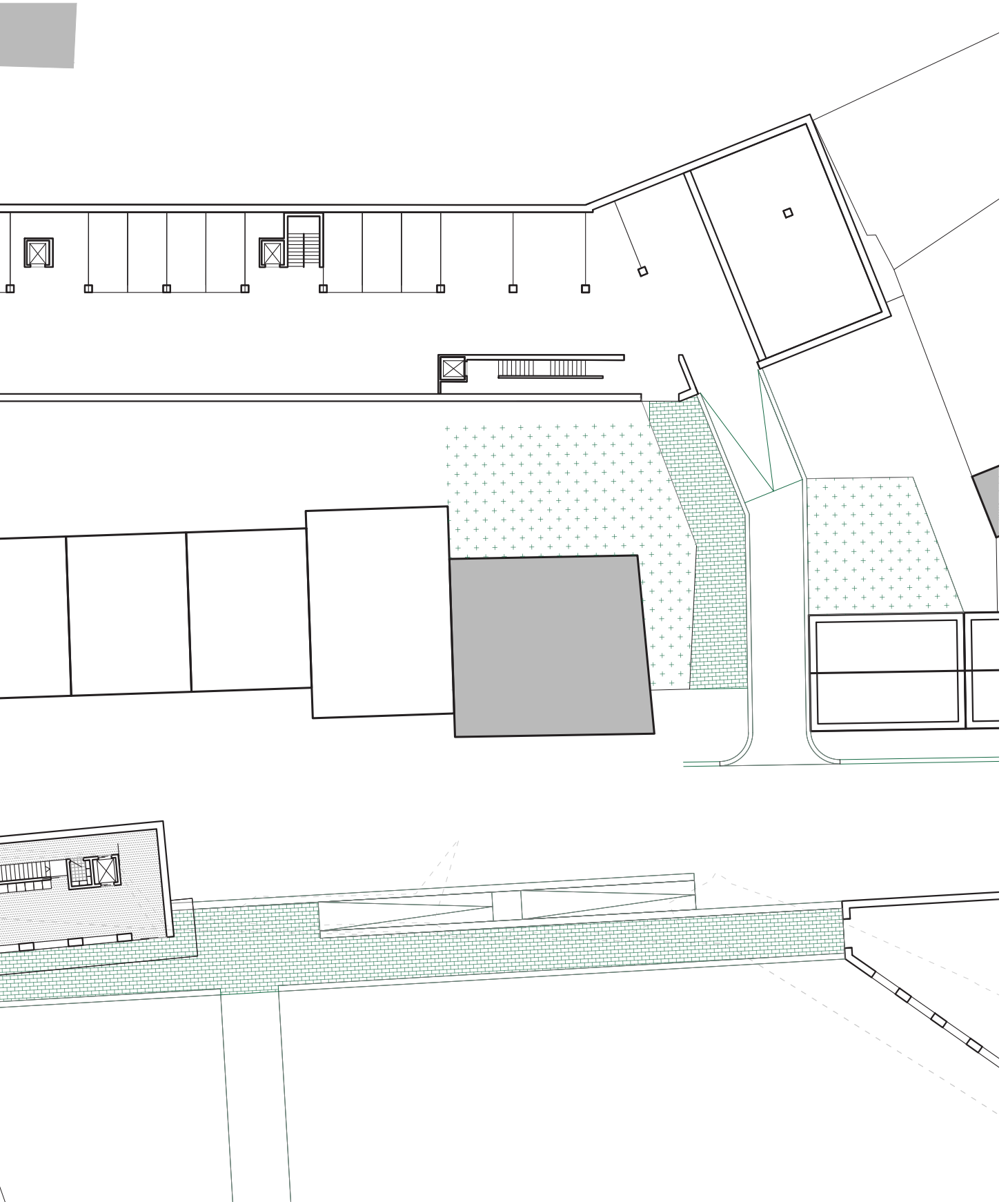
ŘEZ 3

ŘEZ 4

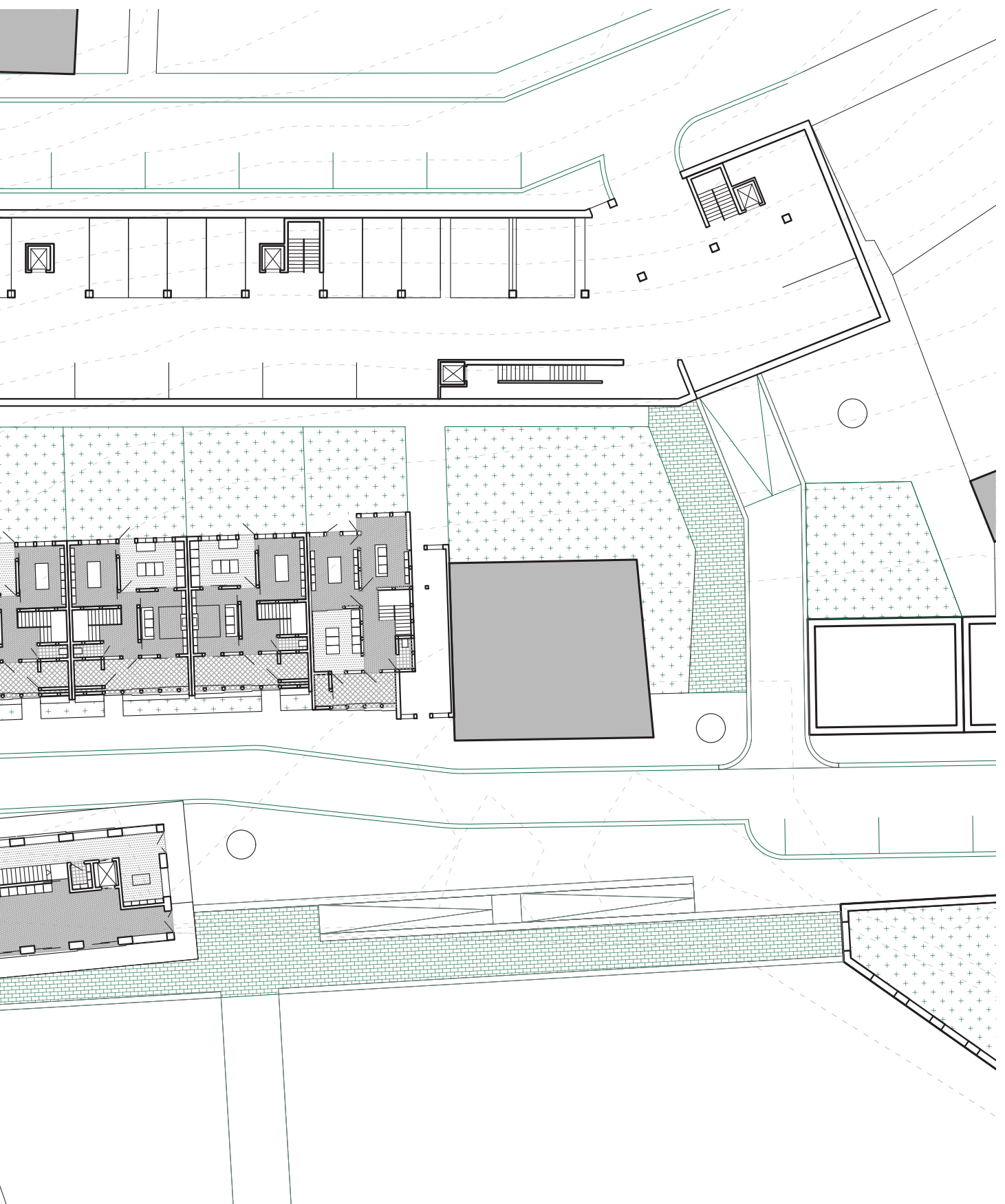
Soubor staveb

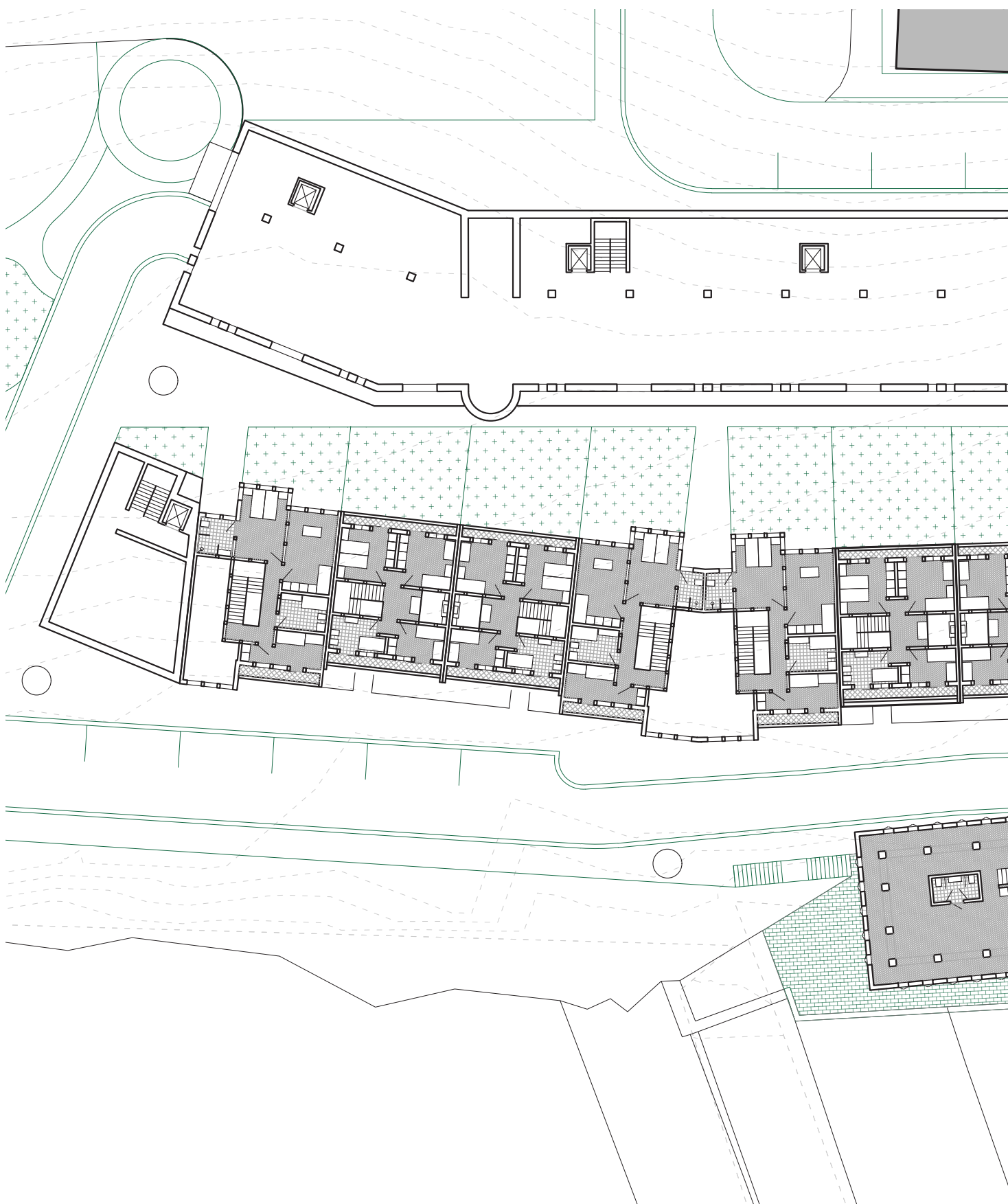

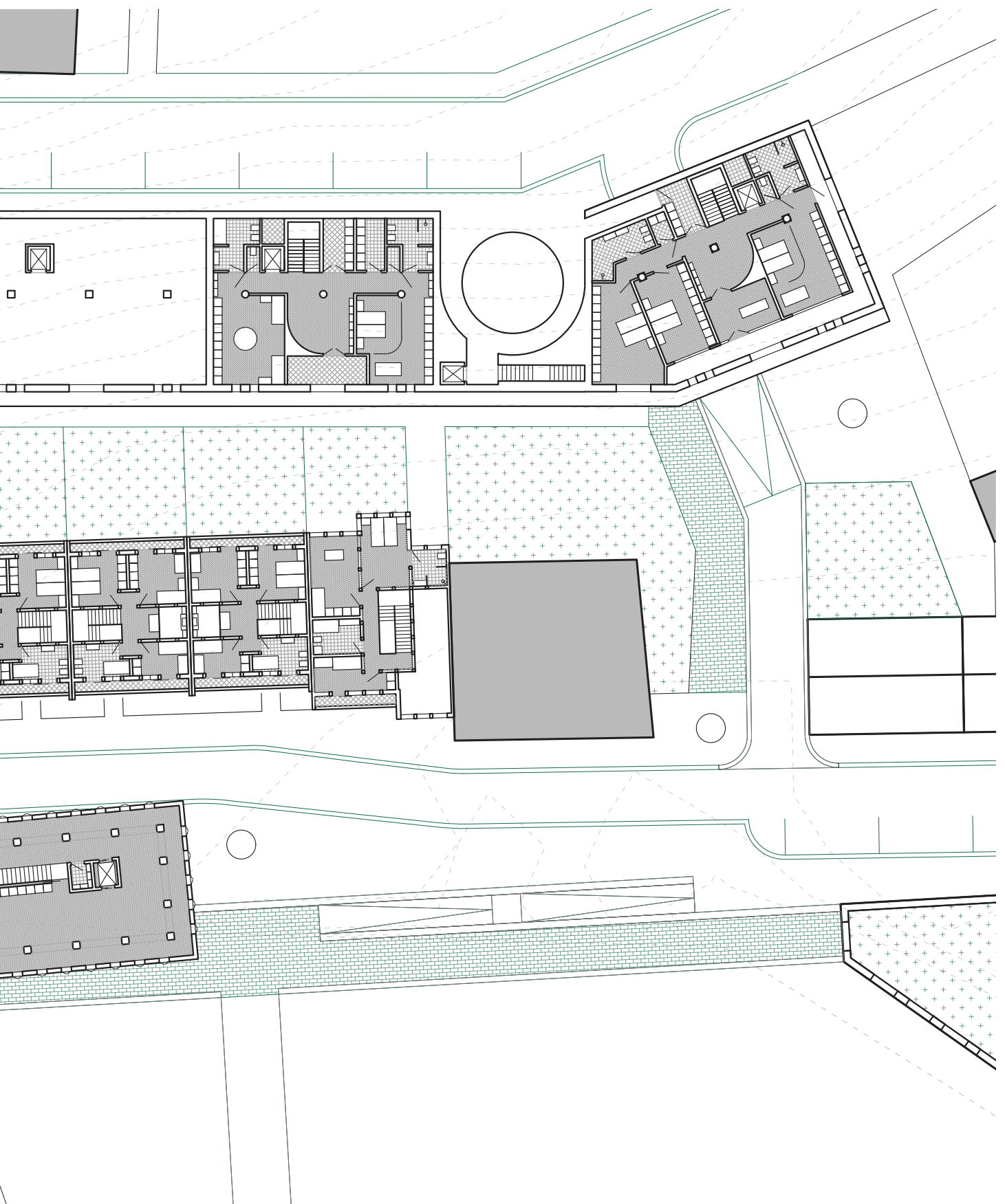

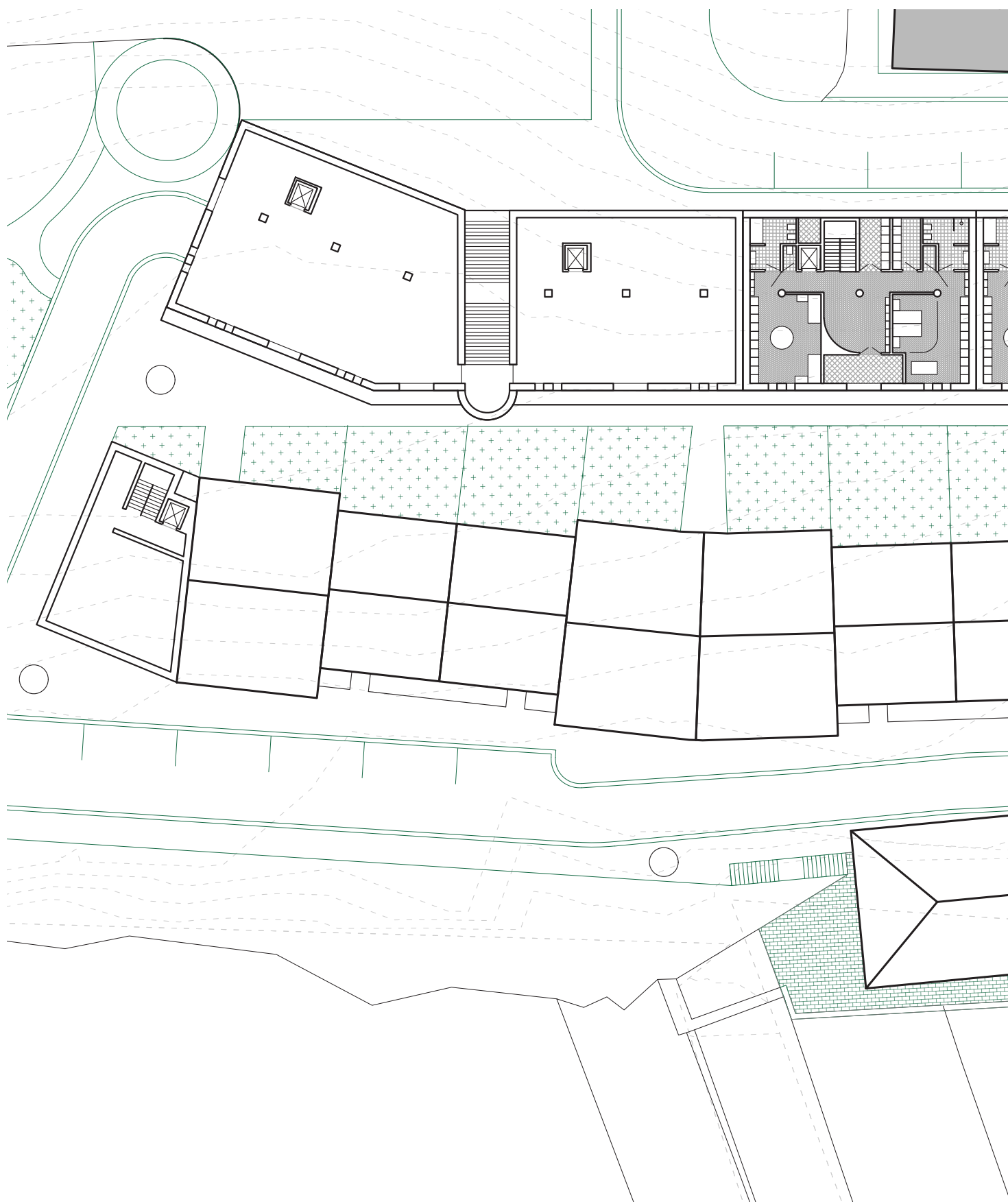
1. NP

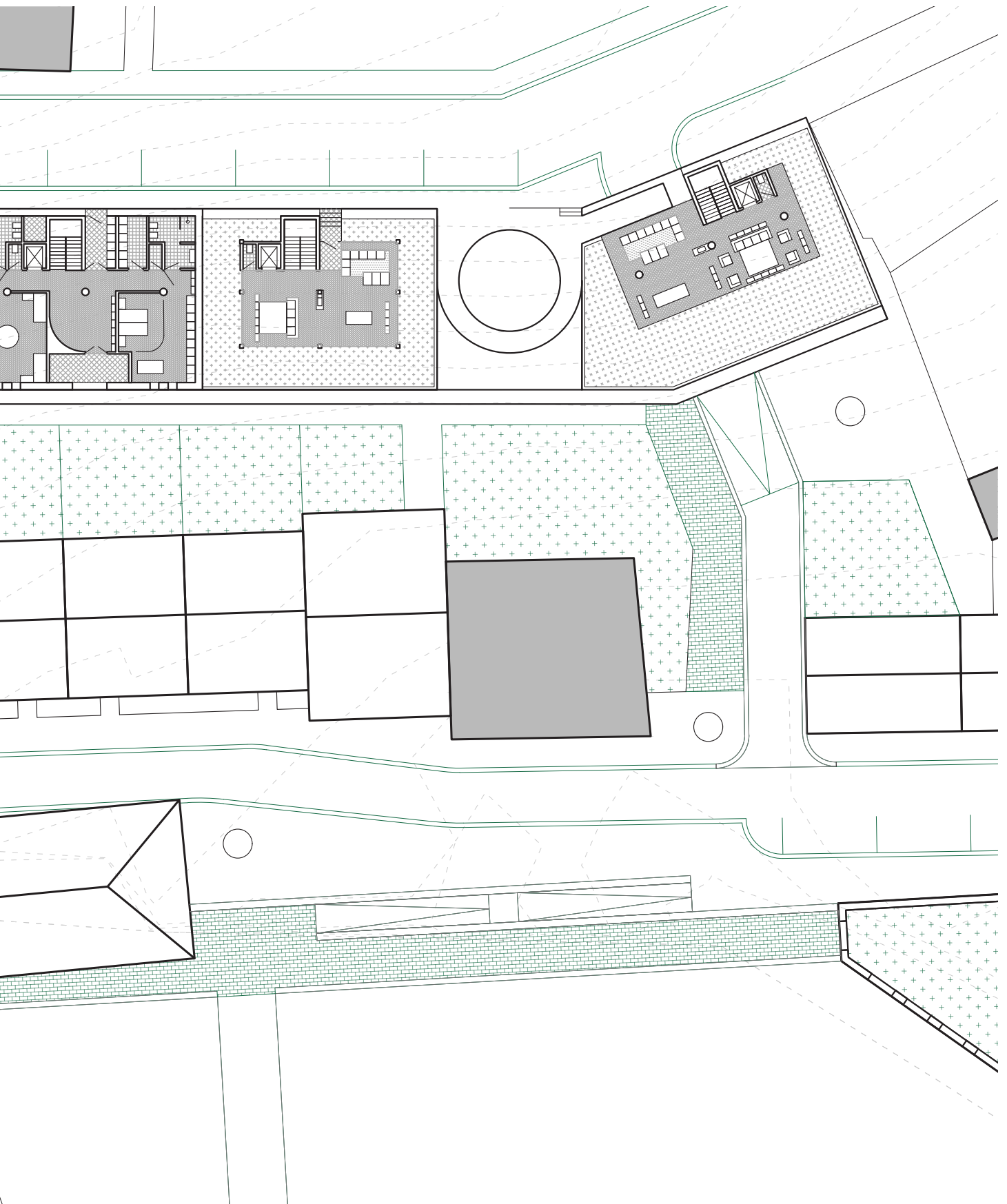

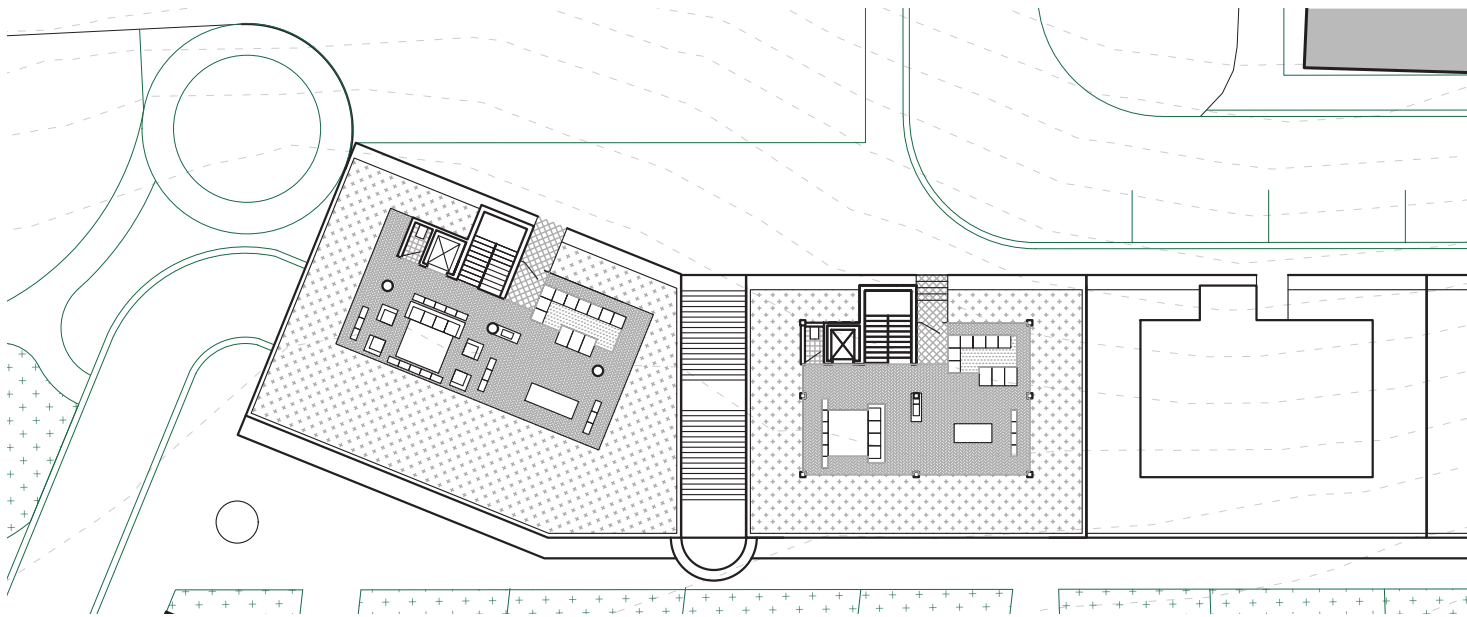
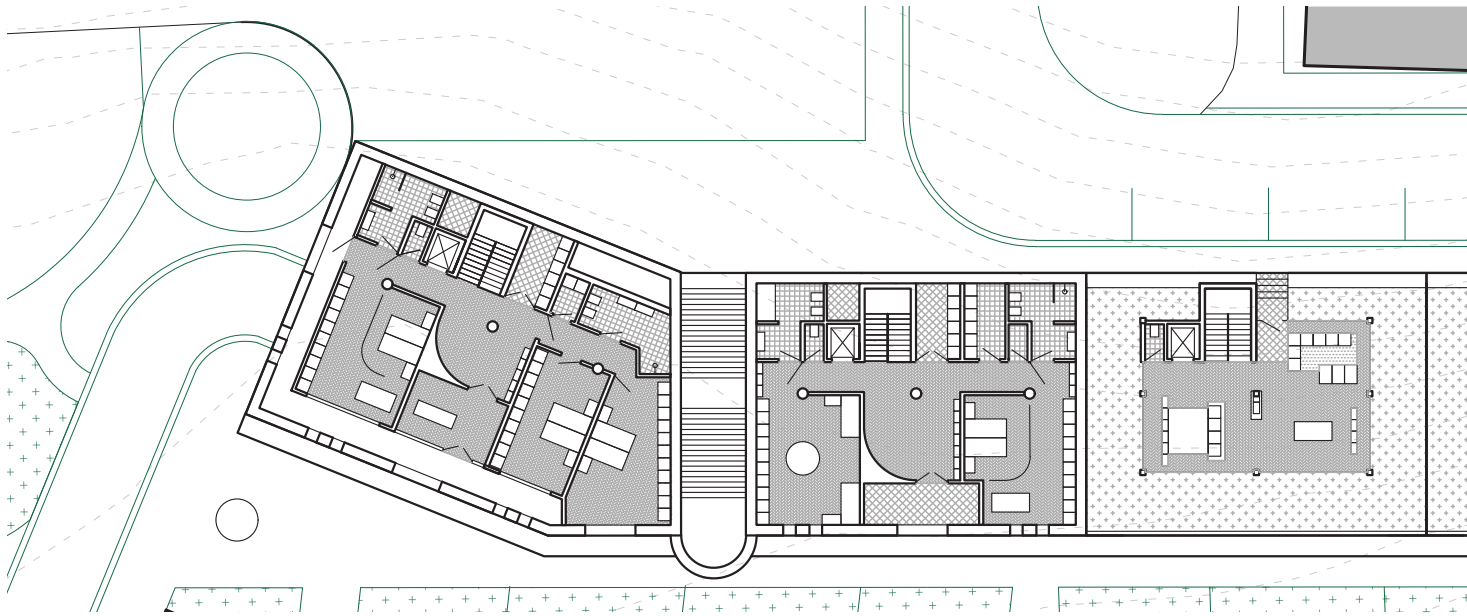

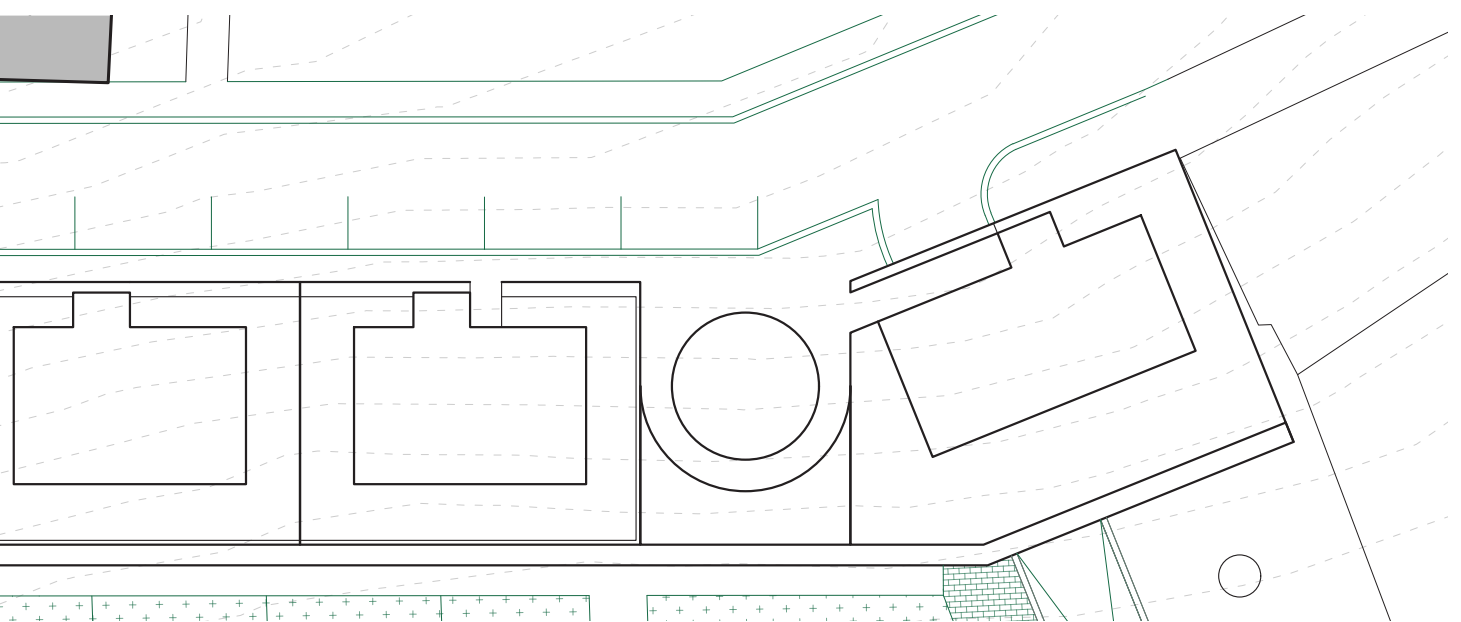
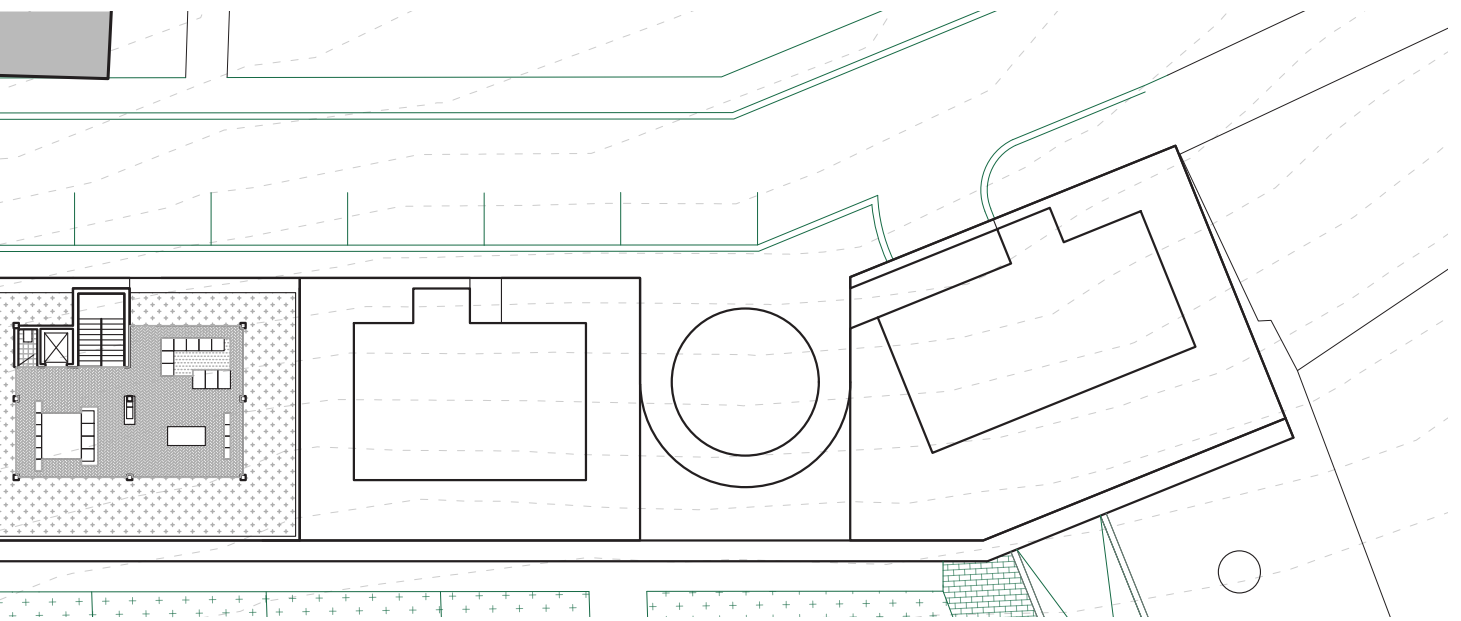

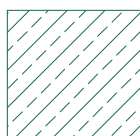
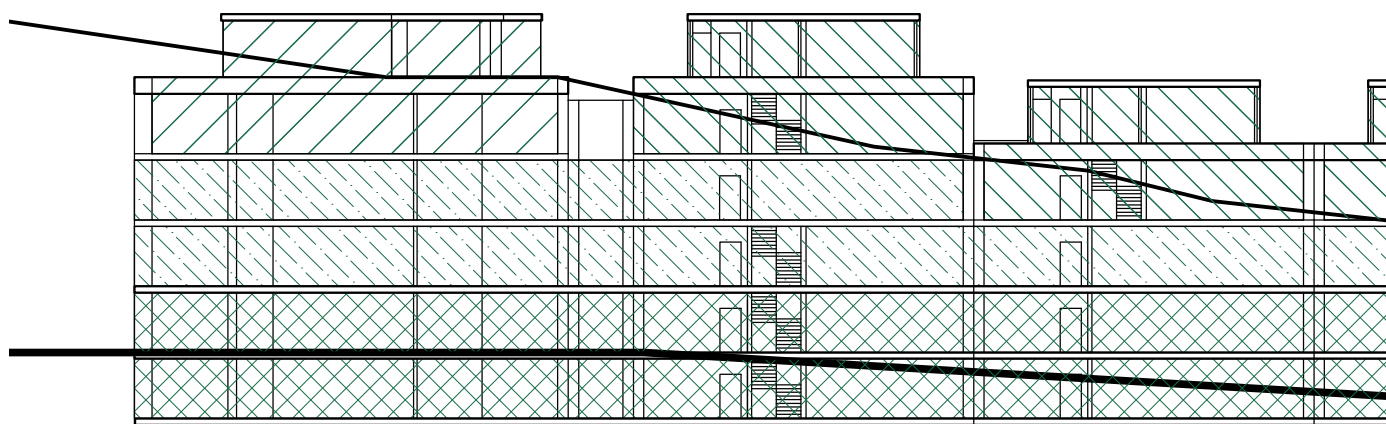

4. NP & 5. NP

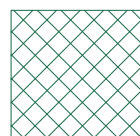

Schématický podélný řez

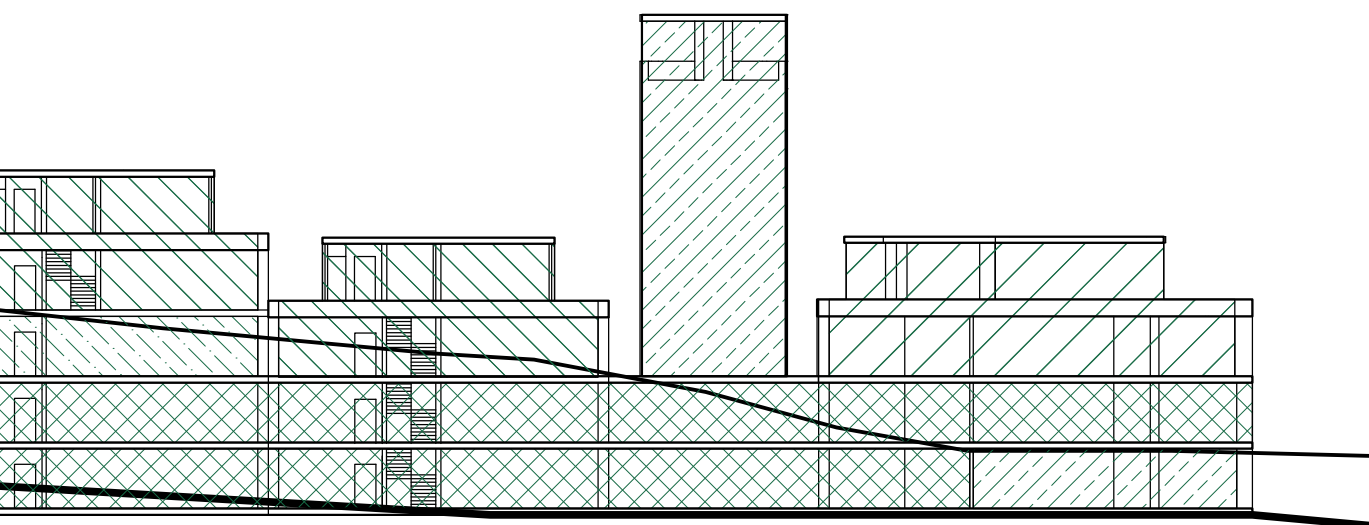
věž a komerční prostory
2. NP & 1.PP

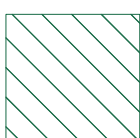
garáže
1. NP & 1.PP

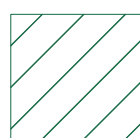
kancelářské
2. NP & 1.PP

parkovací prostory
& 3. NP

Hradební vila 2
2. NP - 5. PP

Hradební vila 1
2. NP - 5. PP

Horní linie znázorňuje průběh terénu v ulici Hrnčířská.
Dolní linie znázorňuje průběh terénu v ulici Koželužská

Díky využití svažitosti terénu bylo možné využít dvě patra garáží s různými vjezdy a to především v 1. NP kde je vjezd umístěn v z ulice Koželužská a výjezd v ulici Hrnčířská. Odstupňování vilových domů respektuje važitost a vytváří Příjemnou luční frontu v ulici směrem do sídliště

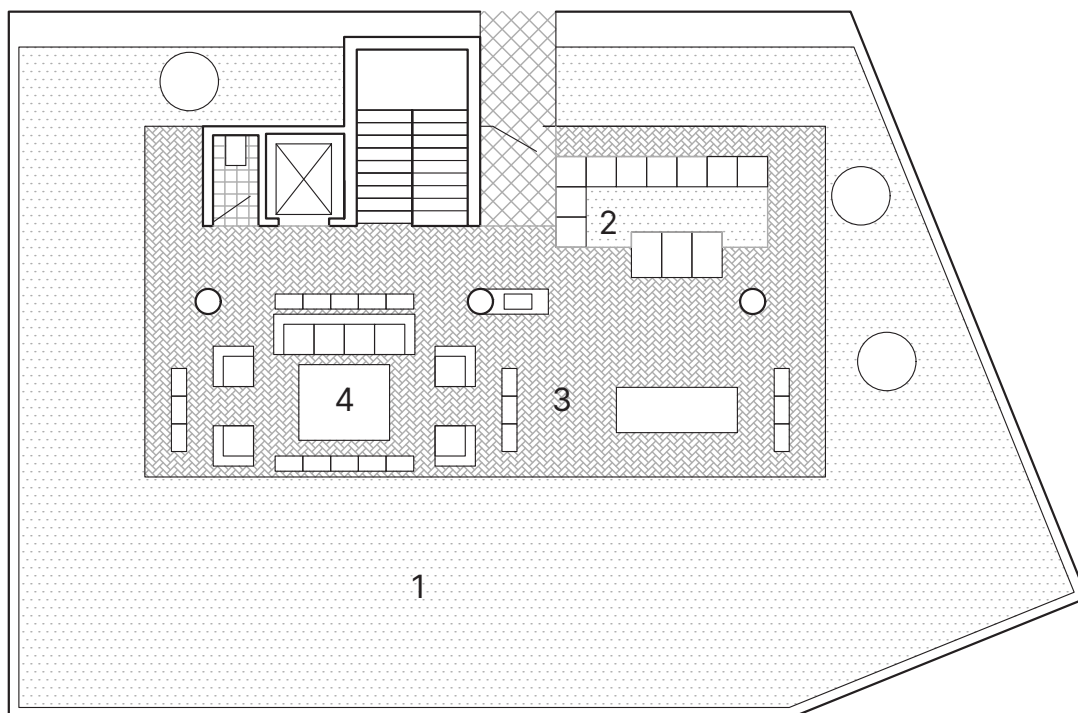
Hradební vila 1

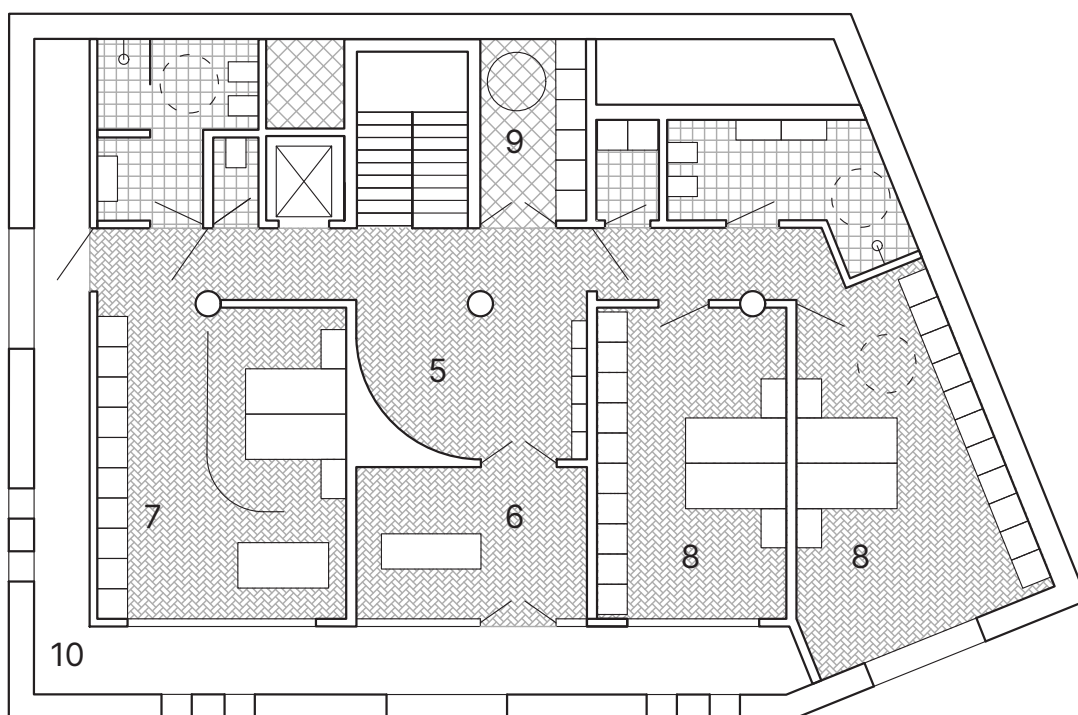
Hradební vila 1 zakončuje z obou stran řadu domů v Hrnčířské ulici. Má největší zahradu a nejlepší výhledy na město. Dolní patro vily je obehnáno lodžii, do které je bohatě proskleno, přesto si však navenek ponechává vzhled neprostupné hradby. Vila je v návrhu dvakrát.

Legenda

1. zahrada
2. kuchyně
3. jídelna
4. obývací pokoj
5. televizní místnost
6. pracovna
7. hlavní ložnice s vanou
8. pokoj
9. komora
10. lodžie

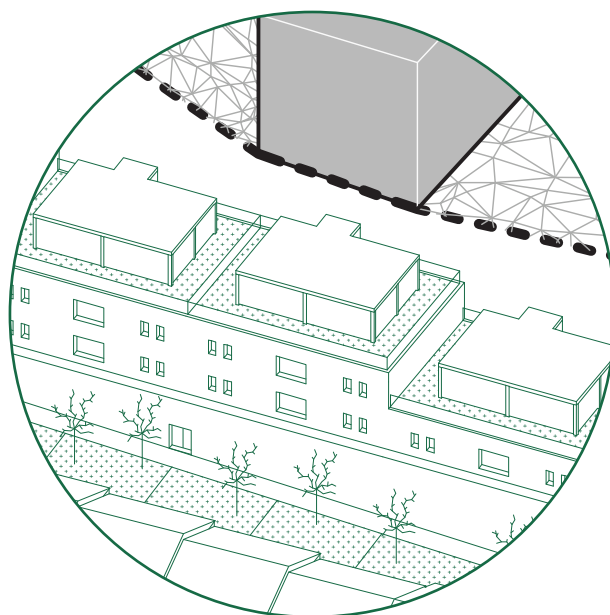

horní patro, 95 m², zahrada 143 m²

dolní patro, 185 m², lodžie 33 m²

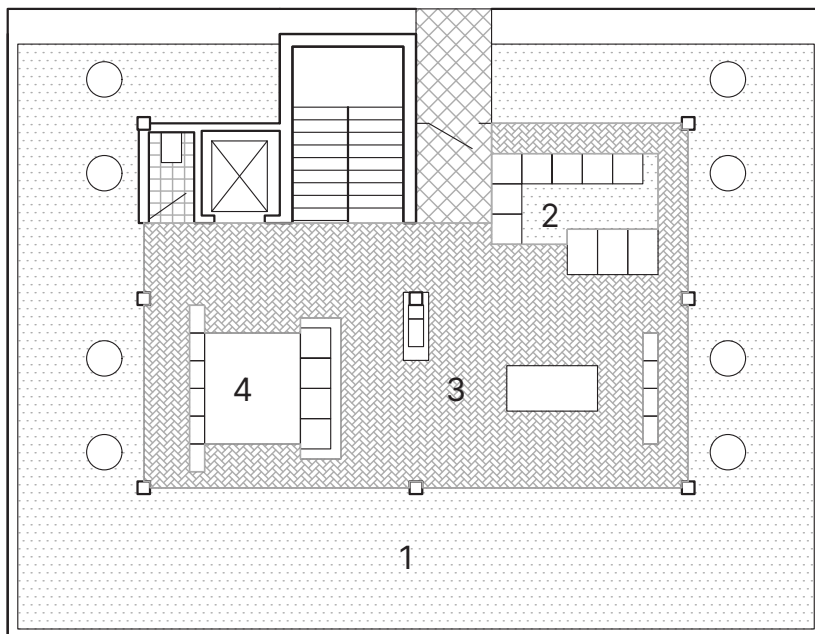
Hradební vila 2

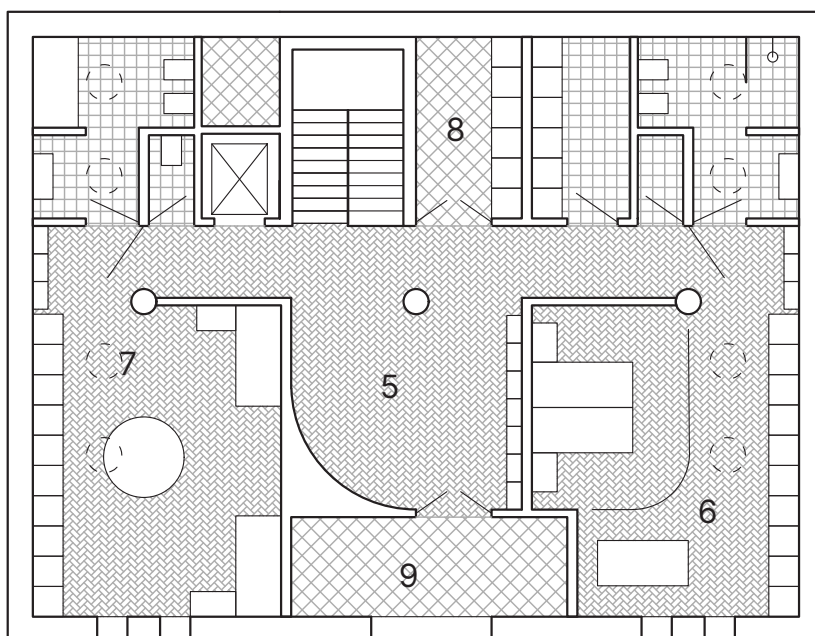
Hradební vila 2 je příjemné rodinné útočiště pro Chebskou rodinu. Horní patro poskytuje malou zahradu a výhledy na staré město, vše v kompaktním měřítku. Vila je v návrhu čtyřikrát.

Legenda

1. zahrada
2. kuchyně
3. jídelna
4. obývací pokoj
5. televizní místnost
6. hlavní ložnice s vanou
7. pokoj
8. komora
9. lodžie

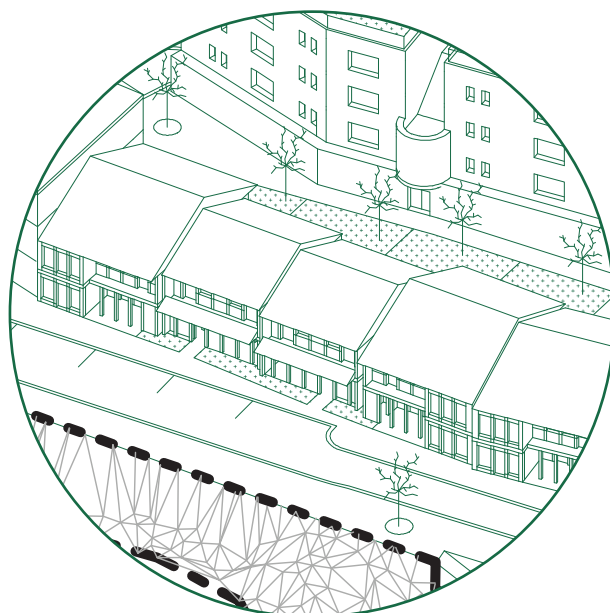

horní patro, 82 m², zahrada 98 m²

dolní patro, 160 m², lodžie 11 m²

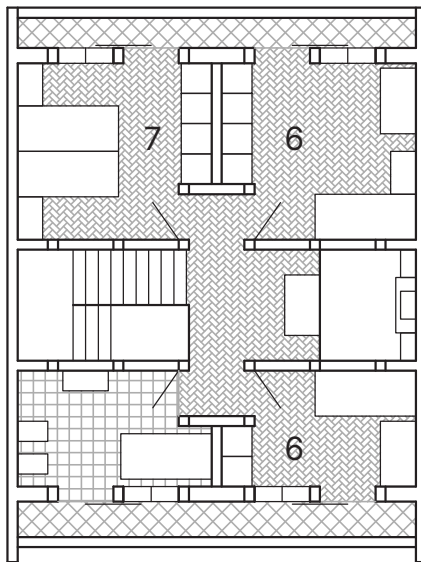
Dřevěný dům v řadě

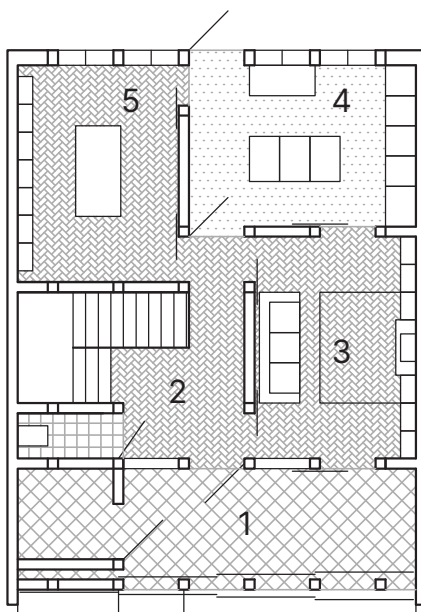
Dřevěný dům v řadě je malá dřevostavba inspirovaná Japonskem. Před vstupem je malá zahrádka a obytná terasa, kterou lze podle počasí libovolně otevírat a zavírat. Každý dům v řadě tak může vypadat trochu jinak. Dům se v návrhu objevuje šestkrát.

Legenda

1. terasa
2. hala
3. obývací pokoj
4. kuchyně
5. jídelna
6. pokoj
7. hlavní ložnice

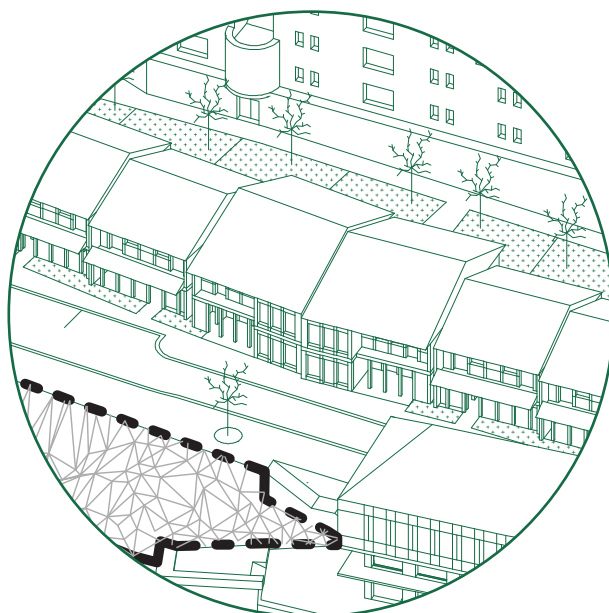

horní patro, 66 m², balkony 10 m²

dolní patro, 60 m², terasa 18 m²

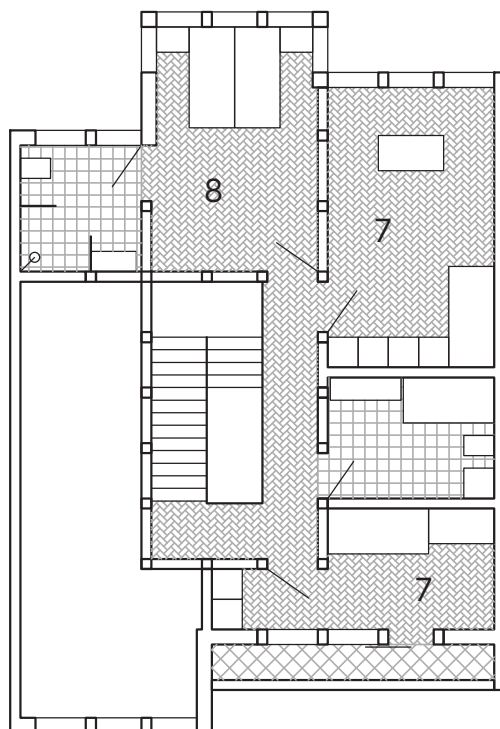
Dřevěný dům s obchodem

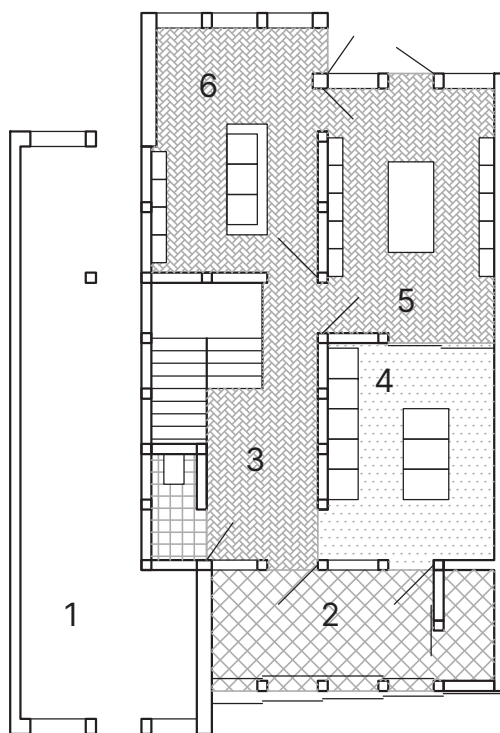
Dřevěný dům s obchodem je alternativa k bydlení. Dům inspirovaný japonskou architekturou v sobě ukrývá i malý komerční prostor, možný k provozování rodinou obývací dům. Prostor, který je převýšený lze využít například k malému knihkupectví nebo bistro. Dům je v návrhu čtyřikrát.

Legenda

1. obchod
2. terasa
3. hala
4. kuchyně
5. jídelna
6. obývací pokoj
7. pokoj
8. hlavní ložnice

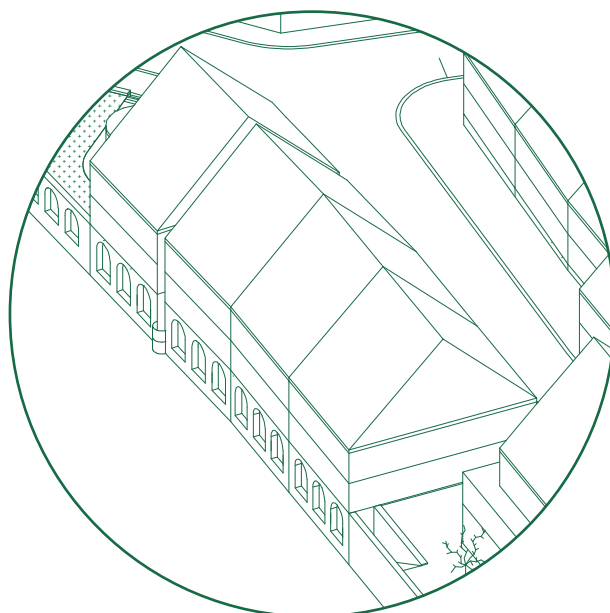

horní patro, 86 m², balkon 4 m²

dolní patro, 66 m², terasa 12 m², obchod 30 m²

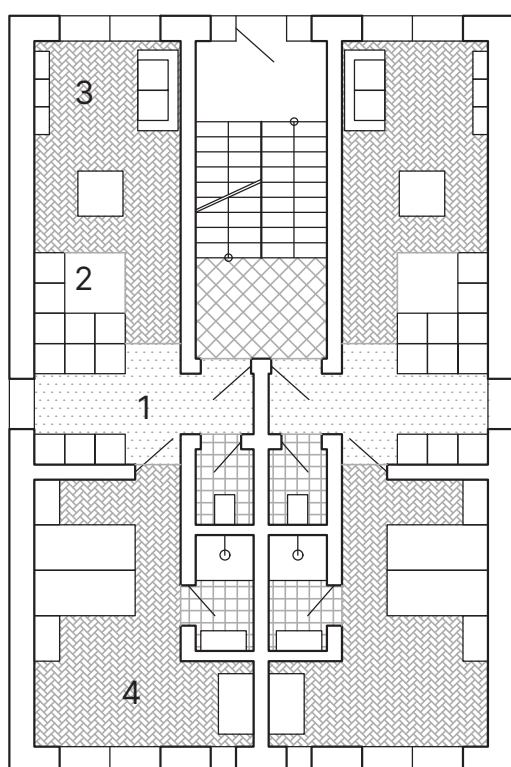
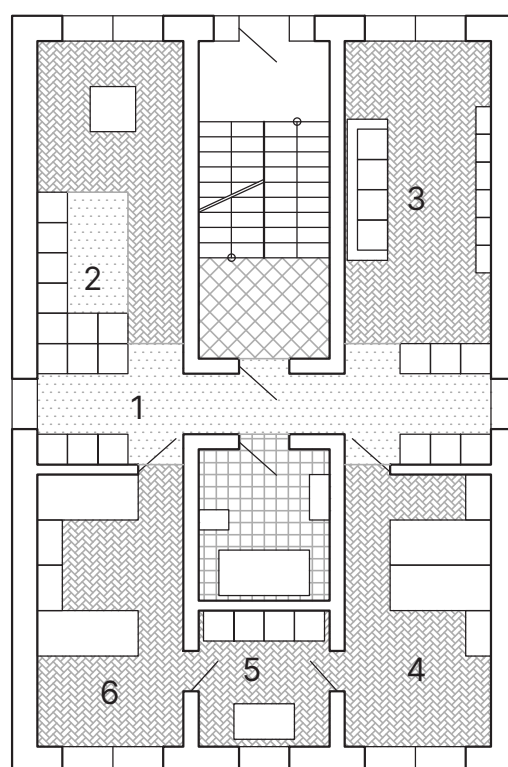
Typický dům

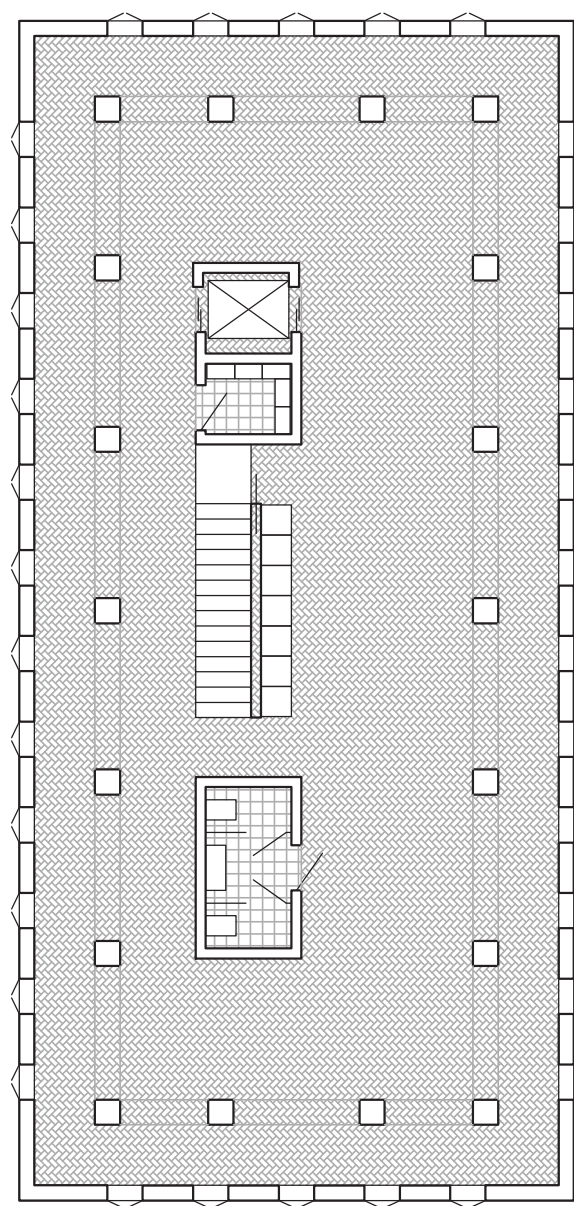
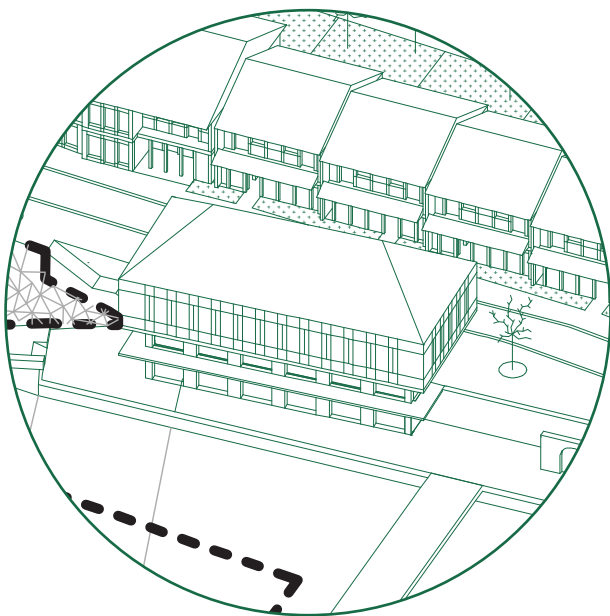
Typický dům slouží jako základní jednotka urbanismu kolem Koželužského náměstí. Má dvě nadzemní podlaží a podkroví, alternativně i loubí, jako v případě domů u řeky. Nastavuje standard chebskému bydlení.

Legenda

1. hala
2. kuchyně s jídelnou
3. obývací pokoj
4. hlavní ložnice
5. pracovna
6. pokoj

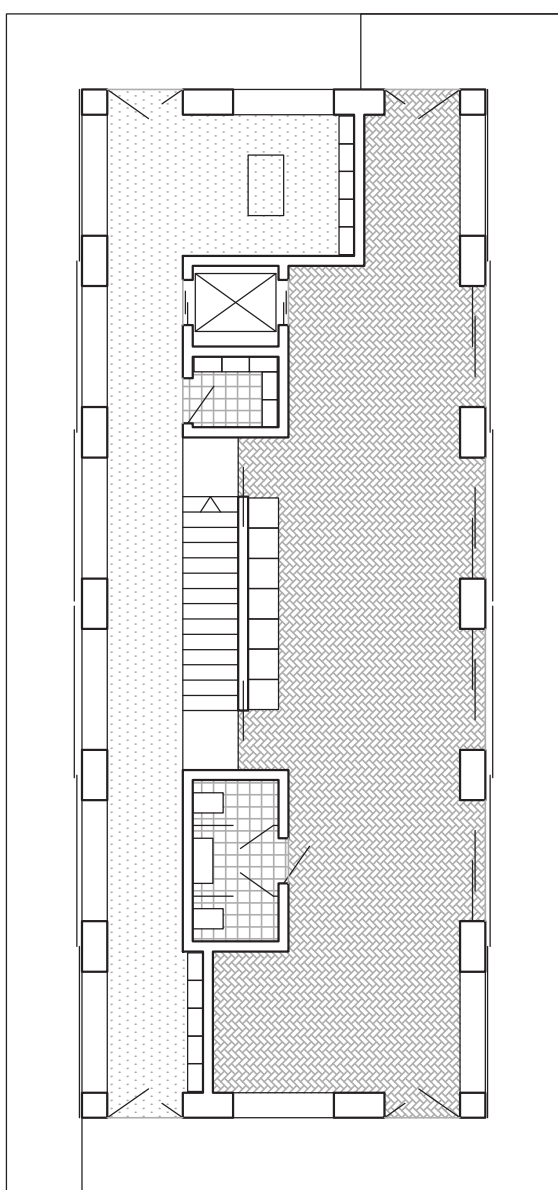
patro o dvou bytech, $2 \times 50 \text{ m}^2$ patro s jedním bytem, 100 m^2

Dům u řeky

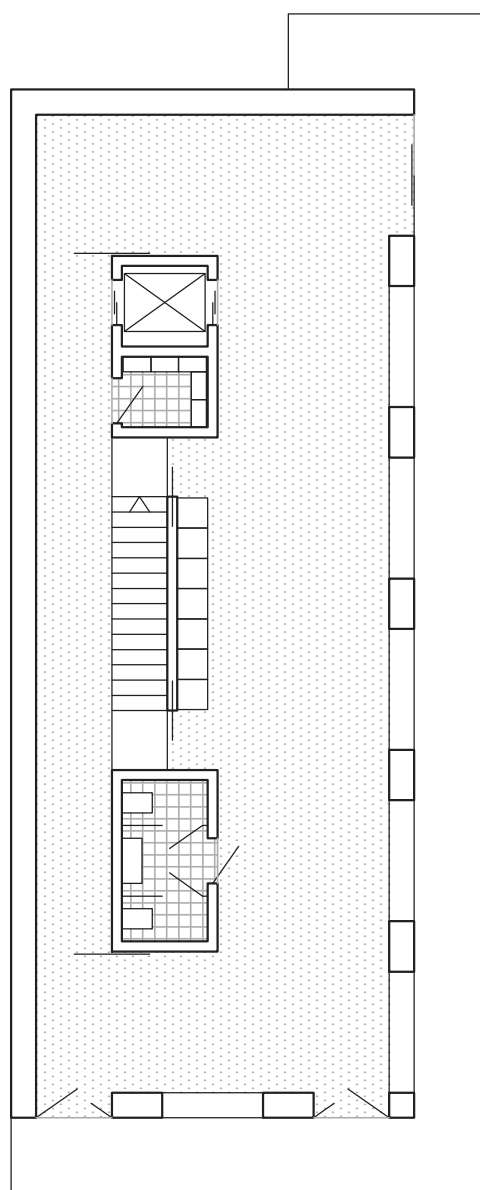

patro se společným sálem, 235 m²

Dům u řeky slouží jako společenské centrum čtvrti. Najdme v něm bar s přístupem k řece, kancelář, například pro chebského architekta a společenský sál v podkroví.

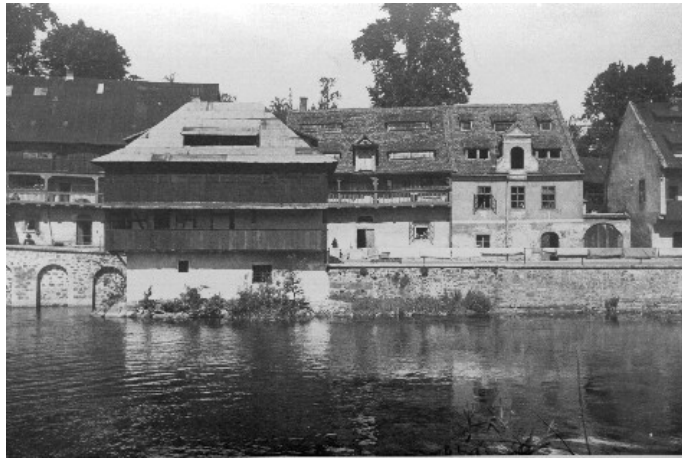

patro do ulice Koželužská, 135 m²

patro u řeky, 135 m²

Závěr

Z úvodního převážně filozofického bádání jsem si ujasnil, jak je potřeba začít v jakémkoliv navrhování od jednoduchých a základních celků. Zdánlivě banální slova v sobě ukrývají celé knihy a výzkumy, nepřeborné množství zajímavých a užitečných informací a je těžké se nezaseknout na jednom z témat a zůstat na své vlastní cestě. Uvědomění si cesty mého projektu a způsobu jakým mi tato témata mohou pomoci, abych je prozkoumal, ale nebral na lehkou váhu, bylo první úskalí, se kterým jsem se musel během práce vypořádat. Jsem si jistý že hranice, podle kterých je dané téma prozkoumané si nastavuje každý sám, a proto i v této první části vnímám nepřeborné množství cest, kterými bylo možné se vydat.

Následné vybrání parcely a místa vycházelo z průsečíku mé rodinné tradice v Chebu i správného výběru vedoucího práce, který má s lokalitou bohaté zkušenosti. Věřím, že pro pochopení lokality byly tedy ideální podmínky a ty byly následně v práci důsledně využity. Opět si uvědomuji, že možností přístupu je mnoho a já si zvolil pravděpodobně ten který je mi vlastní, podle mě ten správný. V současné stavební kultuře je upřednostňován styl stavby prostorově co nejúspornější, jako by se nemyslelo na člověka, který hodlá v místě žít. V mém projektu se objevuje větší procento veřejných staveb. Projekt je dle mého názoru možný i etapovat a každá z etap je svébytným kladným přínosem. Návrh jsem tvořil s motivací vytvořit mnohvrstevnatý urbanismus, zbytečně nerepetitivní, avšak s jistým zjednodušením.

Hledání té správné míry ve všech aspektech projektu byla snad ta největší výzva, která se nesla až do jeho závěru u prezentace.

Návrh se tedy snaží respektovat historii místa i jeho morfologické vlastnosti, sochařsky uchopená kompozice staveb s výhledy a dominantami má vytvářet místo s jasným geniem loci, plnohodnotné rozšíření města, které ho respektuje, reflektuje, obohacuje i aktivuje k dalšímu rozvoji.

Poděkování

Děkuji Borisovi za konzultace během semestru a jeho trefné rady, které mě vždy nasměrovaly správným směrem, rodině a přátelům, kteří mě provedli celým studiem, bez jejichž opory bych to nedokázal a Richardovi za opětovné navedení ke studiu architektury.

